

INDEX PRO CIRCULARIBUS A. 1886.

	Pag.		Pag.
Alagies Joannes	43	Encyclica ad Eppos Hung.	81
Apar	55 79	Encyclica de Civitatum Constitutione	1
Babarez	39	Erdélyi Joannes	43
Bánta	46	Examen synodale	52 91
Bartoss Ignatius	89	Fájth Ludovicus	90
„Bazilika sorsjegyek“	91	Feked	39
Bedegh	75	Fekete Alexander	90
Bereczk Joannes	43	Fent Franciscus	90
Bodony	54	Formae e gypso paratae	46
Bolmány	93 101	Fundus subs. regnic. doc. cath. .	52 59
Böleske	79	Fülöp Stephanus	91
Bubreg Adalbertus	47	Gaál Alexander	56
Budae recuperatio	81	Garay Aloysius	29
Bukarest	45	Glatt Ignatius	47 101
Charvát Ladislaus	39 56	Göndöcs Benedictus	74
„Csángó“	104	Götz Alexander	34 90
Cser Julius	76	Greksa Josephus	45
Csizmadia Aloysius	106	Gruber Julius	76
Czikó	56	Györkő Franciscus	56
Czompó Joannes	29	Gyürűfű	33 105
Data statistica	103	Haekl Carola	31
Dicső-Szt-Márton	45	Halvax Josephus	101
Dinnye-Berki	52	Hanny Gabriel	76
Dispensatio a lege abst. festo S. Stephani	57	Heid Joannes	43
Dobos Henricus	76	Hirling Antonius	43
Dogmaticae cathedra Budapestini	49	Hofmeister Franciscus	56
Döbrössy Aloysius	73	Horváth Georgius	91
Dr.-Szt.-Márton	101 104	Horváth Stephanus	39
Duna-Kömlőd	54	Hosszu-Hetény	55
„Egészségtan“	92	„Jézus szents. Szívénk Hirnöke“	100
„Égi ösvény“	100	Imagines et numismata	74
		Involucra litterarum	50

Pag.		Pag.	
Jubilaeum extraord.	17	Nagy Joannes	43
Jubilaeum Sac. Joannis Card.		Nagy-Nyárád	47
Simor	95	Mémet-Egregy	54
Kánya	53	Németh Michael	34
Kapos-Szekeső	105	Obligatoriales strati ferr. Marmaros	51
Katices Josephus	39	Oboli Petri	30
Kékesd	33	Offenmüller Sigismundus	56
Keseries Franciscus	43	Onczay Geyza	34
Késmárky Josephus	101	Ozora	55
Kis-Budmér	78	Pastorales	35
Kisfalud	92	Péhm Christophorus	56
Kis-Nyárád	57	Penez Joannes	39
Kiss Franciseus	89	Philippovics Joannes	91
Kiss Rudolphus	34	Pintér Carolus	39
Kis-Vejke	74	Pisačić Franciscus	43
Klein Josephus	56	Potlacsnik Antonius	75
Kóbor Antonius	29	Pozsgay Josephus	101
Kónyi	32	Pölöske	42
Körmendy Carolus	76	Preces post Missam	59
Krautschak Josephus	76	P.-Szt.-László	33
Krisztanics Stephanus	101	Razgha Ludovicus	91
„Lackenbacher"	49	Rácz-Göresöny	42
Lauš Michael	39	Rácz-Petre	89
Leges militares	61	Rácz-Tőttős	78
Liebelt Franciscus	56	„Religió"	104
Mágocs	91	Ritter Stephanus	31
Magyar Sigismundus	34	Romania	45
Mandatum Quadragesimale	35	Rosarii devotio	77
Mánfa	42	Schematismus doc. cath.	42
Mappae geogr. Regni et Cottus	51	Schmeller Aloysius	56
Martonfa	74	Schmidt Adalbertus	101
Máza	53	Simon Alexander	79
Megyefa	75	Singer Christianus	56
„Memoriale Vitae Sac."	78	Sipos Emericus	91
Mike Antonius	41	Societas S. Stephani	41
Mohács	55	Somberek	101
Molnár Martinus	47	Soórós	32
Molnár Victor	91	Spies Joannes	43
Mozolányi Stephanus	47	Stark Paulus	39
Mőcsény	90		

Pag.		Pag.	
Stipendia e fundo regn. doc. cath.	46	Theses theologicae	30
Stokinger Stephanus	56	Troll fund. pro docentibus . . .	30
Streicher Josephus	47	Troll fund. pro sacerdotibus . .	29
Stryj	46	Ujváry Geysa	56
Svetics Gabriel	56	Varga Emmanuel	43
Szabados Andreas	42	Várong	89
Szakál	42	Vojtyák Antonius	49
Szalay Aloysius	43	Vuičić Mattheus	41
Szálka	53 100	Walter Antonius	75
Szandtner Antonius	34	Weisz Joannes	101
Szántó	75 104	Závod	52
Szebény	53	Zvonicsek Aloysius	91
Széchényi-Kollonich	31		
Szemely	100		
Szepelt Joannes	91		
„Szüz Mária virágos kertje“ . .	100		

I.

VENERABILES FRATRES ET FILII DILECTISSIMI.

Sanctissimus Dominus Noster Leo Papa XIII. epistolam Encyclicam die 1-a Novembris anni mox praeterlapsi ad omnes catholici orbis dimisit praesules, de Civitatum Constitutione Christiana, et de officiis civium singulorum.

In his, eum Civitatis humanae adumbrat statum, qui principiis fidei conformis, tum temporaneae hominum prosperitati, cum aeternae saluti agendae sit aptissimus. In qua dum mutuam relationem et nexus utriusque Reipublicae sacrae nempe et profanae, — Ecclesiae et Civitatis — eleganter non minus, quam subtiliter explicat, una sapientissima consilia proponit, ne in tanta, circa hanc rem, opinionum varietate ancipites haereamus, verum potius „Eum, ut oportet, audi entes, facile videamus, quae nostra quorumeunque in hoc negotio sint tam in opinionibus quam in factis officia.“

Sublimem hanc, et temporum adjunctis adeo congruentem Summi Pastoris nostri elocutionem, Vobis Venerabiles et Dilectissimi, jam vel ex ephemeridibus sat superque notam suppono.

Quo tamen literarum harum memoria vel in tabulis his maneat et Vestro usui, solerti videlicet lectioni, prostet: eas Vobiscum praesentibus communico; ut et per Vestram, ubi opus est, cooperationem fiat illud, quod, Beatissimus Pater, per has Suas literas assequi vult, cum ait: „Hac via duas res praestantissimas catholici consecuturi sunt, alteram, ut adjutores sese impertiant Ecclesiae in conservanda, propagandaque sapientia christiana: alteram, ut beneficio maximo afficiant societatem civilem, cuius, malarum doctrinarum cupiditatumque caussa, magnopere periclitatur salus.“

Sanctissimi Domini Nostri LEONIS divina providentia PAPAE XIII. Epistola Encyclica de Civitatum Constitutione Christiana.

„Venerabilibus Fratribus Patriarchis Primatibus Archiepiscopis et Episcopis Catholici Orbis universis gratiam et communionem cum Apostolica Sede habentibus LEO PP.

XIII. Venerabiles Fratres Salutem et Apostolicam Benedictionem.

„Immortale Dei miserantis opus, quod est Ecclesia, quamquam per se et natura sua salutem spectat animorum adipiscendamque in caelis felicitatem, tamen in ipso etiam rerum mortalium genere tot ac tantas ultro parit utilitates, ut plures

(Literae
Encycliae
Sanctissimi
Domini No-
stri Leonis
Papae XIII.
de Civitatum
constitutione
christi na.)

majoresve non posset, si in primis et maxime esset ad tuendam huius vitae, quae in terris agitur, prosperitatem institutum. — Revera quacumque Ecclesia vestigium posuit, continuo rerum faciem immutavit, popularesque mores sicut virtutibus antea ignotis, ita et nova urbanitate imbuit: quam quotquot accepere populi, mansuetudine, aequitate, rerum gestarum gloria excelluerunt. — Sed vetus tamen illa est atque antiqua vituperatio, quod Ecclesiam aiunt esse cum rationibus reipublicae dissidentem, nec quicquam posse ad ea vel commoda vel ornamenta conferre, quae suo iure suaque sponte omnis bene constituta civitas appetit. Sub ipsis Ecclesiae primordiis non dissimili opinionis iniquitate agitari christianos, et in odium invidiamque vocari solitos hac etiam de caussa accepimus, quod hostes imperii dicerentur: quo tempore malorum culpam, quibus esset perculta respublica, vulgo libebat in christianum conferre nomen, cum revera ulti scelerum Deus poenas a sontibus iustas exigeret. Ejus atrocitas calumniae non sine caussa ingenium armavit stilumque acuit Augustini; qui praesertim in *Civitate Dei* virtutem christiana sapientiae, qua parte necessitudinem habet cum re publica, tanto in lumine collocavit, ut non tam pro christianis sui temporis dixisse caussam, quam de criminibus falsis perpetuum triumphum egisse videatur. — Similium tamen querelarum atque insimulationum funesta libido non quievit, ac permultis sane placuit civilem vivendi disciplinam aliunde petere, quam ex doctrinis, quas Ecclesia catholica probat. Immo postremo hoc tempore *novum*, ut appellant, *ius*, quod inquiunt esse velut quoddam adulti iam saeculi incrementum progrediente libertate partum, valere ac dominari passim coepit. — Sed quantumvis multa multi periclitati sunt: constat repartam numquam esse praestationem constituendae temperandaeque civitatis rationem, quam quae ab evangelica doctrina sponte efflorescit. — Maximi igitur momenti atque admodum muneri Nostro apostolico consentaneum esse arbitramur novas de re publica opiniones cum doctrina christiana conferre: quo modo erroris dubitationisque caussas ereptum iri, emergente veritate, confidimus, ita ut videre quisque facile queat summa illa praecepta vivendi, quae sequi et quibus parere debeat.“

„Non est magni negotii statuere, qualem sit speciem formamque habitura civitas, gubernante christiana philosophia rem publicam. — Insitum homini natura est, ut in civili societate vivat: is enim necessarium vitae cultum et paratum, itemque ingenii atque animi perfectionem cum in solitudine adipisci non possit, provisum divinitus est, ut ad coniunctionem congregationemque hominum nasceretur cum domesticam, tum etiam civilem, quae suppeditare *vitaे sufficientiam perfectam* sola potest. Quoniam vero non potest societas ulla consistere, nisi si aliquis omnibus praesit, efficaci similique movens singulos ad commune propositum impulsione, efficitur, civili hominum communitati necessariam esse auctoritatem, qua regatur: quae, non secus ac societas, a natura proptereaque a Deo ipso oriatur auctore. — Ex quo illud consequitur, potestatem publicam per se ipsam non esse nisi a Deo. Solus enim Deus est verissimus maximusque rerum dominus, cui subesse et servire omnia, quaecumque sunt, necesse est: ita ut quicumque ius imperandi habent, non id aliunde

accipiant, nisi ab illo summo omnium principe Deo. *Non est potestas nisi a Deo.*¹⁾ — Ius autem imperii per se non est cum ulla reipublicae forma necessario copulatum: aliam sibi vel aliam assumere recte potest, modo utilitatis bonique communis reapse efficientem. Sed in quolibet genere reipublicae omnino principes debent summum mundi gubernatorem Deum intueri, eumque sibimetipsis in administranda civitate tamquam exemplum legemque proponere. Deus enim, sicut in rebus, quae sunt quaeque cernuntur, caussas genuit secundarias, in quibus perspici aliqua ratione posset natura auctioque divina, quaeque ad eum finem, quo haec rerum spectat universitas, conduceant: ita in societate civili voluit esse principatum, quem qui gererent, ii imaginem quamdam divinae in genus humanum potestatis divinaeque providentiae referrent. Debet igitur imperium iustum esse, neque herile, sed quasi paternum, quia Dei iustissima in homines potestas est et cum paterna bonitate coniuncta: gerendum vero est ad utilitatem civium, quia qui praesunt ceteris, hac una de caussa praesunt, ut civitatis utilitatem tueantur. Neque ullo pacto committendum, unius ut, vel paucorum commodo serviat civilis auctoritas, cum ad commune omnium bonum constituta sit. Quod si, qui praesunt, delabuntur in dominatum iniustum, si importunitate superbiae peccaverint, si male populo consuluerint, sciant sibi rationem aliquando Deo esse reddendam, idque tanto severius, quanto vel sanctiore in munere versati sint, vel gradum dignitatis altiorem obtinuerint. *Potentes potenter tormenta patientur.*²⁾ — Ita sane maiestatem imperii reverentia civium honesta et libens comitabitur. Etenim cum semel in animum induxerint, pollere, qui imperant, auctoritate a Deo data, illa quidem officia justa ac debita esse sentient, dicto audientes esse principibus, eisdemque obsequium ac fidem praestare cum quadam similitudine pietatis, quae liberorum est erga parentes. *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit.*³⁾ — Spernere quippe potestatem legitimam, quavis eam in persona esse constiterit, non magis licet, quam divinae voluntati resistere: cui si qui resistant, in interitum ruunt voluntarium. *Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit; qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt.*⁴⁾ Quapropter obedientiam abiicere, et per vim multitudinis, rem ad seditionem vocare est crimen maiestatis, neque humanae tantum, sed etiam divinae.^a

Hac ratione constitutam civitatem, perspicuum est, omnino debere plurimis maximisque officiis, quae ipsam jungunt Deo, religione publica satisfacere. — Natura et ratio, quae jubet singulos sancte religioseque Deum colere, quod in ejus potestate sumus, et quod ab eo profecti, ad eumdem reverti debemus, eadem lege adstringit civilem communitatem. Homines enim communi societate coniuncti nihilo sunt minus in Dei potestate, quam singuli: neque minorem, quam singuli, gratiam Deo societas debet, quo auctore coaluit, cuius nutu conservatur, cuius beneficio innumerabilem bonorum, quibus affluit, copiam accepit. Quapropter sicut nemini licet sua adversus Deum officia negligere, officiumque est maximum amplecti et animo et moribus religionem, nec quam quisque maluerit, sed quam Deus iusserit, quamque certis mi-

¹⁾ Rom. XIII, 1. — ²⁾ Sap. VI, 7. — ³⁾ Rom. XIII, 1. — ⁴⁾ Ibid. v. 2.

nimeque dubitandis indiciis unam ex omnibus veram esse constiterit: eodem modo civitates non possunt, citra scelus, gerere se tamquam si Deus omnino non esset, aut curam religionis velut alienam nihilque profuturam abiicere, aut asciscere de pluribus generibus indifferenter quod libeat: omninoque debent eum in colendo numine morem usurpare modumque, quo coli se Deus ipse demonstravit velle. — Sanctum igitur opportet apud principes esse Dei nomen; ponendumque in praecipuis illorum officiis religionem gratia complecti, benevolentia tueri, auctoritate nutuque legum tegere, nec quippiam instituere aut decernere, quod sit eius incolumenti contrarium. Id et civibus debent, quibus praesunt. Nati enim susceptique omnes homines sumus ad summum quoddam et ultimum bonorum. quo sunt omnia consilia referenda, extra hanc fragilitatem brevitatemque vitae in caelis collocatum. Quoniam autem hinc pendet hominum undique expleta ac perfecta felicitas, idecirco assequi eum, qui commemoratus est, finem tanti interest singulorum, ut pluris interesse non possit. Civilem igitur societatem, communi utilitati natam, in tuenda prosperitate reipublicae necesse est sic consulere civibus, ut obtinendo adipiscendoque summo illi atque incommutabili bono, quod sponte appetunt, non modo nihil importet unquam incommodi, sed omnes, quascumque possit, opportunitates afferat. Quarum praecipua est, ut detur opera religioni sancte inviolateque servandae, cuius officia hominem Deo conjungunt.⁴⁾

„Vera autem religio quae sit, non difficulter videt, qui iudicium prudens sincerumque adhibuerit; argumentis enim permultis atque illustribus veritate nimirum vaticiniorum, prodigiorum frequentia, celerrima fidei vel per medios hostes ac maxima impedimenta propagatione, martyrum testimonio, aliisque similibus liquet, eam esse unice veram, quam Iesus Christus et instituit ipsem et Ecclesiae suae tuendam, propagandamque demandavit.“

„Nam unigenitus Dei filius societatem in terris constituit, quae Ecclesia dicitur, cui excelsum divinumque munus in omnes saeculorum aetas continuandum transmisit, quod Ipse a Patre acceperat. *Sicut misit me Pater, et ego mitto Vos.*¹⁾ — *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi.*²⁾ Igitur sicut Iesus Christus in terras venit, ut homines *vitam habeant et abundantius habeant*³⁾, eodem modo Ecclesia propositum habet, tamquam finem, salutem animorum semperternam: ob eamque rem talis est natura sua, ut porrigit sese ad totius complexum gentis humanae, nullis nec locorum nec temporum limitibus circumscripta. *Praedicate Evangelium omni creaturae.*⁴⁾ Tam ingenti hominum multitudini Deus ipse magistratus assignavit, qui cum potestate praeeissent: unumque omnium principem, et maximum certissimumque veritatis magistrum esse voluit, cui claves regni caelorum commisit. *Tibi dabo claves regni caelorum*⁵⁾ — *Pasce agnos . . . pasce oves*⁶⁾. — *ego rogavi prote, ut non deficiat fides tua.*⁷⁾ — Haec societas quamvis ex hominibus constet, non

¹⁾ Joan. XX, 21. — ²⁾ Matth. XXVIII, 22. — ³⁾ Joan. X, 10. — ⁴⁾ Marc. XVI, 15. —

⁵⁾ Matth. XVI, 19. — ⁶⁾ Joan. XXI, 16—17. — ⁷⁾ Luc. XXII, 32.

secus ac civilis communitas, tamen proper finem sibi constitutum, atque instrumenta; quibus ad finem contendit, supernaturalis est et spiritualis: atque idcirco distinguitur ac differt a societate civili: et, quod plurimum interest, societas est genere et iure perfecta, cum adiumenta ad incolumitatem actionemque suam necessaria, voluntate beneficioque conditoris sui, omnia in se et per se ipsa possideat. Sicut finis, quo tendit Ecclesia, longe nobilissimus est, ita ejus potestas est omnium praestantissima, neque imperio civili potest haberi inferior, aut eidem esse ullo modo obnoxia. — Revera Iesus Christus Apostolis suis libera mandata dedit in sacra, adiuncta tum ferendarum legum veri nominis facultate, tum gemina, quae hinc consequitur, iudicandi puniendique potestate. *Data est mihi omnis potestas in caelo et in terra: „euntes ergo docete omnes gentes . . . docentes eos servare omnia, quaecumque mandavi vobis.*¹⁾" Et alibi: „*Si non audierit eos, dic Ecclesiae.*²⁾" Atque iterum: „*In promptu habentes ulcisci omnem inobedientiam.*³⁾" Rursus: „*durius agam secundum poestatem, quam Dominus dedit „mihi in aedificationem et non in destructionem.*⁴⁾" Itaque dux hominibus esse ad coelestia, non civitas, sed Ecclesia debet: eidemque hoc est munus assignatum a Deo, ut de iis, quae religionem attingunt, videat ipsa et statuat: ut doceat omnes gentes: ut christiani nominis fines, quoad potest late proferat; brevi, ut rem christianam libere expediteque iudicio suo administret. — Hanc vero auctoritatem in se ipsa absolutam planeque sui juris, quae ab assentatrice principum philosophia iamdiu oppugnatur, Ecclesia sibi asserere itemque publice exercere nunquam desiit, primis omnium pro ea propugnantibus Apostolis, qui cum disseminare Evangelium a principibus Synagogae prohiberentur, constanter respondebant, *obedire oportet Deo magis, quam hominibus.*⁵⁾ Eamdem sancti Ecclesiae Patres rationum momentis tueri pro opportunitate studuerunt: romanique Pontifices invicta animi constantia adversus oppugnatores vindicare nunquam praetermisserunt. — Quin etiam et opinione et re eamdem probarunt ipsi viri principes rerumque publicarum gubernatores, ut qui paciendo, transigendis negotiis, mittendis vicissimque accipiendis legatis, atque aliorum mutatione officiorum, agere cum Ecclesia tamquam cum supra potestate legitima consueverunt. — Neque profecto sine singulari providentis Dei consilio factum esse censendum est, ut haec ipsa potestas principatu civili, velut optimae libertatis suae tutela, muniretur."

„Itaque Deus humani generis procreationem inter duas potestates partitus est, scilicet ecclesiasticam et civilem, alteram quidem divinis, alteram humanis rebus praepositam. Utraque est in suo genere maxima: habet utraque certos, quibus continetur, terminos, eosque sua cuiusque natura caussaque proxima definitos; unde aliquis velut orbis circumscribitur, in quo sua cuiusque actio iure proprio versetur. Sed quia utriusque imperium est in eosdem, cum usuvenire possit, ut res una atque eadem, quamquam aliter atque aliter, sed tamen eadem res ad utriusque ius iudici-

¹⁾ Matth. XXVIII, 18—19—20. — ²⁾ Ibid. XVIII, 17. — ³⁾ II. Cor. X, 6. — ⁴⁾ II. Cor XIII, 10. — ⁵⁾ Act. V, 29

„supplicium, sedulo doces; ostendens quemadmodum et non omnibus omnia, et „omnibus caritas, et nulli debeatur iniuria.“¹⁾ — Idemque alio loco male sapientes „reprehendens politicos philosophos: Qui doctrinam Christi adversam dicunt esse „reipublicae, dent exercitum talem, quales doctrina Christi esse milites iussit, dent „tales provinciales, tales maritos, tales coniuges, tales parentes, tales filios, tales „dominos, tales servos, tales reges, tales iudices, tales denique debitorum ipsius fisci „redditores et exactores, quales esse praecipit doctrina christiana et audeant eam „dicere adversam esse reipublicae, immo vero non dubitent eam confiteri magnam, „si obtemperetur, salutem esse reipublicae.“²⁾

„Fuit aliquando tempus, cum evangelica philosophia gubernaret civitates: quo tempore christianae sapientiae vis illa et divina virtus in leges, instituta, mores populorum, in omnes reipublicae ordines rationesque penetraverat: cum religio per Jesum Christum instituta in eo, quo aequum erat, dignitatis gradu firmiter collocata, gratia principum legitimaque magistratum tutela ubique floreret: cum sacerdotium atque imperium concordia et amica officiorum vicissitudo auspicio coniungeret. Eoque modo composita civitas fructus tulit omni opinione maiores, quorum viget memoria et vigebit innumerabilibus rerum gestarum consignata monumentis, quae nulla adversariorum arte corrumpi aut obscurari possunt. — Quod Europa Christiana barbaras gentes edomuit, easque a feritate ad mansuetudinem, a superstitione ad veritatem traduxit: quod Maomethanorum incursiones victrix propulsavit: quod civilis cultus principatum retinuit, et ad omne decus humanitatis ducem se magistrumque praebere ceteris consuevit: quod germanam libertatem eamque multiplicem gratificata populis est: quod complura ad miseriarum solatium sapientissime instituit, sine controversia magnam debet gratiam religioni, quam ad tantas res suscipiendas habuit auspicem, ad perficiendas adiutricem. — Mansisset profecto eadem bona, si utriusque potestatis concordia mansisset: maioraque expectari iure poterant, si auctorati, si magisterio, si consiliis Ecclesiae maiore esset cum fide perseverantiaque obtemperatum Illud enim perpetuae legis instar habendum est, quod Ivo Carnutensis ad Paschalem II. Pontificem maximum perscripsit, „cum regnum et sacerdotium inter se convenient, bene regitur mundus, floret et fructificat Ecclesia. Cum vero inter se discordant, non tantum parvae res non crescunt, sed etiam magnae res miserabiliter dilabuntur.“³⁾

„Sed perniciosa illa ac deploranda rerum novarum studia, quae saeculo XVI excitata sunt, cum primum religionem christianam miscuissent, mox naturali quodam itinere ad philosophiam, a philosophia ad omnes civilis communitatis ordines pervernerunt. Ex hoc velut fonte repetenda illa recentiora effrenatae libertatis capita, nimirum in maximis perturbationibus superiore saeculo excogitata in medioque proposita, perinde ac principia et fundamenta *novi juris*, quod et fuit antea ignotum, et a jure non solum christiano, sed etiam naturali plus una ex parte discrepat. — Eorum prin-

¹⁾ De moribus Eccl. cath. cap. XXX. n. 63. — ²⁾ Epist. CXXXVIII (al. 5) ad Marcellinum, cap. II. n. 15. — ³⁾ Ep. CCXXXVIII.

cipiorum illud est maximum, omnes homines, quemadmodum genere naturaque similes intelliguntur, ita reapse esse in actione vitae inter se pares; unumquemque ita esse sui juris, ut nullo modo sit alterius auctoritati obnoxius: cogitare de re qualibet, quae velit, agere, quod lubeat, libere posse: imperandi aliis jus esse in nemine. His informata disciplinis societate, principatus non est nisi populi voluntas, qui, ut in sui ipsius unice est potestate, ita sibimetipsi solus imperat: deligit autem, quibus se committat, ita tamen ut imperii non tam jus, quam munus in eos transferat, idque suo nomine exercendum. In silentio jacet dominatio divina, non secus ac vel Deus aut nullus esset, aut humani generis societatem nihil curaret; vel homines sive singuli, sive sociati nihil Deo deberent, vel principatus cogitari posset ullus, cuius non in Deo ipso caussa et vis et auctoritas tota resideat. Quo modo, ut perspicitur, est res publica nihil aliud nisi magistra et gubernatrix sui multitudi; cumque populus omnium iurium omnisque potestatis fontem in se ipse continere dicatur, consequens erit, ut nulla ratione officii obligatam Deo se civitas putet; ut religionem publice profiteatur nullam; nec debeat ex pluribus quae vera sola sit, quaerere, nec unam quamdam ceteris anteponere, nec uni maxime favere, sed singulis generibus aequabilitatem iuris tribuere ad eum finem, dum disciplina reipublicae ne quid ab illis detrimenti capiat. Consentaneum erit, iudicio singulorum permittere omnem de religione quaestionem; licere cuique aut sequi quam ipse malit, aut omnino nullam, si nullam probet. Hinc p'fecto illa nascuntur; exlex uniuscujusque conscientiae iudicium; liberimae de Deo colendo, de non colendo, sententiae; infinita tum cogitandi, tum cogitata publicandi licentia.⁴

„His autem positis, quae maxime probantur hoc tempore, fundamentis reipublicae, facile appareat, quem in locum quamque iniquum compellatur Ecclesia. — Nam ubi cum eiusmodi doctrinis actio rerum consentiat, nomini catholico par cum societatibus ab eo alienis vel etiam inferior locus in civitate tribuitur: legum ecclesiasticarum nulla habetur ratio: Ecclesia, quae iussu mandatoque Jesu Christi docere omnes gentes debet, publicam populi institutionem iubetur nihil attingere. — De ipsis rebus, quae sunt mixti juris, per se statuunt gubernatores rei civilis arbitratu suo, in eoque genere sanctissimas Ecclesiae leges superbe contemnunt. Quare ad jurisdictionem suam trahunt matrimonia christianorum, decernendo etiam de maritali vinculo, de unitate, de stabilitate conjugii: movent possessiones clericorum, quod res suas Ecclesiam tenere posse negant. Ad summam, sic agunt cum Ecclesia, ut societatis perfectae genere et juribus opinione detractis, plane similem habeant ceterarum communitatum, quas respublica continet: ob eamque rem si quid illa juris, si quid possidet facultatis ad agendum legitimae, possidere dicitur concessu beneficioque principum civitatis. — Si qua vero in republica suum Ecclesia jus, ipsis civilibus legibus probantibus, teneat, publiceque inter utramque potestatem pactio aliqua facta sit, principio clamant, dissociari Ecclesiae rationes a reipublicae rationibus oportere; idque eo consilio, ut facere contra interpositam fidem impune liceat, omniumque rerum habere, romotis impedimentis, arbitrium. — Id vero cum patienter ferre Ecclesia

non possit, neque enim potest officia deserere sanctissima et maxima, omninoque postulet, ut obligata sibi fides integre religioseque solvatur, saepe sacram inter ac civilem potestatem dimicationes nascuntur, quarum ille ferme est exitus, alteram, ut quae minus est opibus humanis valida, alteri ut validiori succumbere.“

„Ita Ecclesiam, in hoc rerum publicarum statu, qui nunc a plerisque adamat, mos et voluntas est, aut prorsus de medio pellere, aut vincetam adstrictamque imperio tenere. Quae publice aguntur, eo consilio magnam partem aguntur. Leges, administratio civitatum, expers religionis adolescentium institutio, spoliato excidiumque ordinum religiosorum, eversio principatus civilis Pontificum romanorum, hue spectant omnia, incidere nervos institutorum christianorum, Ecclesiaeque catholicae et libertatem in angustum deducere, et jura cetera comminuere.“

„Eiusmodi de regenda civitate sententias ipsa naturalis ratio convincit, a veritate dissidere plurimum. — Quidquid enim potestatis usquam est, a Deo tamquam maximo augustissimoque fonte proficisci, ipsa natura testatur. Imperium autem popolare, quod, nullo ad Deum respectu, in multitudine inesse natura dicitur, si praecclare ad suppeditandum valet blandimenta et flamas multarum cupiditatum, nulla quidem nititur ratione probabili, neque satis habere virium potest ad securitatem publicam quietamque ordinis constantiam. Revera his doctrinis res inclinavere usque eo, ut haec a pluribus tamquam lex in civili prudentia sanciatur, seditiones posse jure conflare. Valet enim opinio, nihil principes pluris esse, quam delectos quosdam, qui voluntatem populariem exequantur: ex quo fit, quod necesse est, ut omnia sint pariter cum populi arbitrio mutabilia, et timor aliquis turbarum semper impendeat.“

„De religione autem putare, nihil inter formas dispare et contrarias interesse, hunc plane habet exitum, nolle ullam probare iudicio, nolle usu. Atqui istud ab atheismo, si nomine aliquid differt, re nihil differt. Quibus enim Deum esse persuasum est, ii, modo constare sibi nec esse perabsurdi velint, necessario intelligunt, usitatas in cultu divino rationes, quarum tanta est differentia maximisque etiam de rebus dissimilitudo et pugna, aequae probabiles, aequae bonas, aequae Deo acceptas esse omnes non posse.“

„Sic illa quidlibet sentiendi litterarumque formis quidlibet exprimendi facultas, omni moderatione posthabita, non quoddam est propria vi sua bonum, quo societas humana jure laetetur: sed multorum malorum fons et origo. — Libertas, ut quae virtus est hominem perficiens, debet in eo quod verum sit, quodque bonum, versari: boni autem verique ratio mutari ad hominis arbitrium non potest, sed manet semper eadem, neque minus est, quam ipsa rerum natura, incommutabilis. Si mens adsentiatur opinionibus falsis, si malum voluntas adsumat et ad id se applicet, perfectionem sui neutra consequitur, sed exidunt dignitate naturali et in corruptelam ambae delabuntur. Quaecumque sunt igitur virtuti veritatique contraria, ea in luce atque in oculis hominum ponere non est aequum: gratia tutelave legum defendere, multo minus. Sola bene acta vita via est in caelum, quo tendimus universi: ob eamque rem aberrat civitas a regula et praescriptione naturae, si licentiam opinio-

num praveque factorum in tantum lascivire sinat, ut impune liceat mentes a veritate, animos a virtute deducere. — Ecclesiam vero, quam Deus ipse constituit, ab actione vitae excludere a legibus, ab institutione adolescentium, a societate domestica, magnus et perniciosus est error. Bene morata civitas esse, sublata religione, non potest: jamque plus fortasse, quam oporteret, est cognitum, qualis in se sit et quorsum pertineat illa de vita et moribus philosophia, quam *civilem* nominant. Vera est magistra virtutis et custos morum Ecclesia Christi: ea est, quae incolumia tuetur principia, unde officia dueuntur, propositisque caussis ad honeste vivendum efficacissimis, jubet non solum fugere prave facta, sed regere motus animi rationi contrarios etiam sine effectu. — Ecclesiam vero in suorum officiorum munere potestati civili velle esse subjectam, magna quidem injuria, magna temeritas est. Hoc facto perturbatur ordo, quia quae naturalia sunt praeponuntur iis, quae sunt supra naturam: tollitur aut certe magnopere minuitur frequentia bonorum, quibus, si nulla re impediretur, communem vitam Ecclesia compleret: praeterea que via ad inimicitias munitur et certamina, quae quantam utriusque reipublicae perniciem afferant, nimis saepe eventus demonstravit.“

„Hujusmodi doctrinas, quae nec humanae rationi probantur, et plurimum habent in civilem disciplinam momenti, romani Pontifices decessores Nostri, cum probe intellegent quid a se postularet apostolicum munus, impune abire nequaquam passi sunt. Sic Gregorius XVI. per Encyclicas litteras hoc initio *Mirari vos* die XV. Augusti anno MDCCCXXXII, magna sententiarum gravitate ea perculit, quae jam praedicabantur, in cultu divino nullum adhibere delectum oportere: integrum singulis esse, quod malint, de religione judicare: solam cuique suam esse conscientiam judicem: praeterea edere quae quisque senserit, itemque res moliri novas in civitate licere. De rationibus rei sacrae reique civilis distrahendis sic idem Pontifex: „Neque laetiora et religioni et principatu ominari possemus ex eorum votis, qui Ecclesiam a regno separari, mutuamque imperii cum sacerdotio concordiam abrumpi discipiunt. Constat quippe, pertimesci ab impudentissimae libertatis amatoribus concordiam illam, quae semper rei et sacrae et civili fausta extitit et salutaris.“ — Non absimili modo Pius IX. ut sese opportunitas dedit, ex opinionibus falsis, quae maxime valere coepissent, plures notavit, easdemque postea in unum cogi jussit, ut scilicet in tanta errorum colluvione haberent catholici homines, quod sine offensione sequerentur.“¹⁾

„Ex iis autem Pontificum praescriptis illa omnino intelligi necesse est, ortum publicae potestatis a Deo ipso, non a multitudine repeti oportere: seditionum licentiam cum ratione pugnare; officia religionis nullo loco numerare, vel uno modo esse in disparibus generibus affectos, nefas esse privatis hominibus, nefas civitatibus: immoderatam sentiendi sensusque palam jactandi potestatem non esse in civium juribus

¹⁾) Earum nonnullas indicare sufficiat.

Prop. XIX — Ecclesia non est vera perfectaque societas plane libera, nec pollet suis propriis et constantibus juribus sibi a divino suo Fundatore collatis, sed civilis potestatis est definire quae sint Ecclesiae jura ac limites, intra quos eadem jura exercere queat.

neque in rebus gratia patrocinioque dignis ulla ratione ponendam. — Similiter intelligi debet, Ecclesiam societatem esse: non minus quam ipsam civitatem, genere et jure perfectam; neque debere, qui summam imperii teneant, committere ut sibi servire aut subesse Ecclesiam cogant, aut minus esse sinant ad suas res agendas liberam, aut quicquam de ceteris juribus detrahant, quae in ipsam a Jesu Christo collata sunt. — In negotiis autem mixti juris, maxime esse secundum naturam itemque secundum Dei consilia non secessionem alterius potestatis ab altera, multoque minus contentionem, sed plane concordiam, eamque cum caussis proximis congruentem, quae caussae utramque societatem genuerunt.¹⁾

„Haec quidem sunt, quae de constituendis temperandisque civitatibus ab Ecclesia catholica praecipiuntur. — Quibus tamen dictis decretisque si recte dijudicari velit, nulla per se reprehenditur ex variis reipublicae formis, ut quae nihil habent, quod doctrinae catholicae repugnet, eaedemque possunt, si sapienter adhibeantur et juste in optimo statu tueri civitatem. — Immo neque illud per se reprehenditur, participem plus minus esse populum rei publicae: quod ipsum certis in temporibus certisque legibus potest non solum ad utilitatem, sed etiam ad officium pertinere civium. — Insuper neque caussa justa nascitur, cur Ecclesiam quisquam criminetur, aut esse in lenitate facilitateque plus aequo restrictam, aut ei, quae germana et legitima sit, libertati inimicam. — Revera si divini cultus varia genera eodem jure esse, quo veram religionem, Ecclesia judicat non licere, non ideo tamen eos damnat rerum publicarum moderatores, qui, magni alicujus aut adipiscendi boni, aut prohibendi caussa mali, moribus atque usu patienter ferunt, ut ea habeant singula in civitate locum. — Atque illud quoque magnopere cavere Ecclesia solet ut ad amplexandam fidem catholicam nemo invitus cogatur, quia, quod sapienter Augustinus monet, *credere non potest homo nisi volens.*²⁾)

„Simili ratione nec potest Ecclesia libertatem probare eam, quae fastidium gignat sanctissimarum Dei legum, debitamque potestati legitimae obedientiam exuat. Est enim licentia verius, quam libertas; rectissimeque ab Augustino *libertas perditionis,*³⁾ a Petro Apostolo *velamen malitiae*³⁾ appellatur: immo, cum sit praeter rationem vera servitus est: *qui, enim, facit peccatum, servus est peccati.*⁴⁾) Contra illa germana est atque expetenda libertas, quae si privatim spectetur, erroribus et cupiditatibus, tetricis dominis, hominem servire non sinit: si publice, civibus sapienter

---

Prop. XXXIX. — Reipublicae status, utpote omnium iurium origo et fons, iure quodam pollet nullis circumscripto limitibus.

Prop. LV. — Ecclesia a Statu, Statusque ab Ecclesia seiungendus est.

Prop. LXXIX. — . . . falsum est, civilem cuiusque cultus libertatem, itemque plenam potestatem omnibus attributam quaslibet opiniones cogitationesque palam pubiiceque manifestandi, conducere ad populorum mores animosque facilius corrumpendos, ac indifferentismi pestem propagandam.

¹⁾ Tract. XXVI, in Joan., n. 2.

²⁾ Epist. CV. ad Donatistas, cap. II. n. 9.

³⁾ I. Petr. II. 16. — ⁴⁾ Ioan. VIII. 34

praeest, facultatem augendorum commodorum large ministrat: remque publicam ab alieno arbitrio defendit. — Atqui honestam hanc et homine dignam libertatem, Ecclesia probat omnium maxime, eamque ut tueretur in populis firmam atque integrum, eniti et contendere nunquam destitit. — Revera quae res in civitate plurimum ad communem salutem possunt: quae sunt contra licentiam principum populo male consulentium utiliter institutae: quae summam rempublicam vetant in municipalem, vel domesticam rem importunius invadere; quae valent ad decus, ad personam hominis, ad aequabilitatem juris in singulis civibus conservandam, earum rerum omnium Ecclesiam catholicam vel inventricem, vel auspicem, vel custodem semper fuisse, superiorum aetatum monumenta testantur. Sibi igitur perpetuo consentiens, si ex altera parte libertatem respuit immodicam, quae et privatis et populis in licentiam vel in servitutem cedit, ex altera volens et libens amplectitur res meliores quas dies afferat, si vere prosperitatem contineant hujus vitae, quae quoddam est velut stadium ad alteram eamque perpetuo mansuram. — Ergo quod inquiunt, Ecclesiam recentiori civitatum invidere disciplinæ et quaecunque horum temporum ingenium peperit, omnia promise repudiare, inanis est et iejuna calumnia. Insaniam quidem repudiat opinionum; improbat nefaria seditionum studia, illumque nominatim habitum animorum, in quo initia perspicuntur voluntarii discessus a Deo: sed quia omne, quod verum est, a Deo profici sci necesse est, quidquid, indagando, veri attingatur, agnoscit Ecclesia velut quoddam divinae mentis vestigium. Cumquae nihil sit in rerum natura veri, quod doctrinis divinitus traditis fidem abroget, multa quae adrogent, omnisque possit inventio veri ad Deum ipsum vel cognoscendum vel laudandum impellere, idcirco quidquid accedat ad scientiarum fines proferendos, gaudente et libente Ecclesia semper accedet: eademque studiose, ut solet, sicut alias disciplinas, ita illas etiam fovebit ac provehet, quae positae sunt in explicatione naturae. Quibus in studiis, non adversatur Ecclesia si quid mens repererit novi: non repugnat quin plura quaerantur ad decus commoditatemque vitae: immo inertiae desidiaque inimica, magnopere vult ut hominum ingenia uberes ferant exercitatione et cultura fructus: incitamenta praebet ad omne genus artium atque operum: omniaque harum rerum studia ad honestatem salutemque virtute sua dirigens, impedire nititur, quominus a Deo bonisque caelestibus sua hominem intelligentia atque industria deflectat.

,Sed haec, tametsi plena rationis et consilii, minus probantur hoc tempore, cum civitates non modo recusant sese ad christiana sapientiae referre formam, sed etiam videntur quotidie longius ab ea velle discedere. — Nihilominus quia in lucem prolata veritas solet sua sponte late fluere, hominumque mentes sensim per vadere, idcirco Nos conscientia maximi sanctissimique officii, hoc est Apostolica, qua fungimur ad gentes universas, legatione permoti, ea quae vera sunt, libere, ut debemus, eloquimur; non quod non perspectam habeamus rationem temporum, aut repudienda aetatis nostrae honesta atque utilia incrementa putemus, sed quod rerum publicarum tutiora ab offensionibus itinera ac firmiora fundamenta vellemus: idque

incolumi populorum germana libertate: in hominibus enim mater et custos optima libertatis veritas est: *veritas liberabit vos.*^{“1”}

Itaque in tam difficili rerum cursu, catholici homines, si Nos, ut oportet, audierint, facile videbunt quae sua cuiusque sunt tam in *opinionibus*, quam in *factis officiis*. — Et in opinando quidem, quaecunque Pontifices romani tradiderint vel tradituri sunt, singula necesse est et tenere iudicio stabili comprehensa, et palam quoties res postulaverit, profiteri. Ac nominatim de iis, quas *libertates* vocant novissimo tempore quae sitas, oportet Apostolicae Sedis stare iudicio, et quod ipsa senserit, idem sentire singulos. Cavendum, ne quem fallat honesta illarum species: cogitandumque quibus ortae initii, et quibus passim sustententur atque alantur studiis. Satis iam est experiendo cognitum, quarum illae rerum effectrices sint in civitate, eos quippe passim genuere fructus, quorum probos viros et sapientes iure poeniteat. — Si talis alicubi aut reapse sit, aut fingatur cogitatione civitas, quae christianum nomen insectetur proterve et tyrannice, cum eaque conferatur genus id reipublicae recens, de quo loquimur, poterit hoc videri tolerabilius. Principia tamen, quibus nititur, sunt profecto eiusmodi, sicut ante diximus, ut per se ipsa probari nemini debeant.[“]

„Potest tamen aut in privatis domesticisque rebus, aut in publicis actio versari. — Privatum quidem primum officium est, praeceptis evangelicis diligentissime conformare vitam et mores, nec recusare si quid christiana virtus exigat ad patiendum tolerandumque paulo difficilius. Debent praeterea singuli Ecclesiam sic diligere, ut communem matrem: eiusque et servare obedienter leges, et honori servire et iura salva velle: conarique, ut ab iis, in quos quisque aliquid auctoritate potest, pari pietate colatur atque ametur. — Illud etiam publicae salutis interest, ad rerum urbanarum administrationem conferre sapienter operam; in eaque studere maxime et efficere, ut adolescentibus ad religionem, ad probos mores informandis ea ratione qua aequum est christianis, publice consultum sit: quibus ex rebus magnopere pendet singularum salus civitatum. — Item catholicorum hominum operam ex hoc tamquam angustiore campo longius excurrere, ipsamque summam rempublicam complecti, generatim utile est atque honestum. *Generatim* eo dicimus, quia haec praecpta Nostra gentes universas attingunt. Ceterum potest alicubi accidere, ut maximis iustissimisque de caassis, rempublicam capessere, in muniberisque politicis versari, nequaquam expedit. Sed generatim, ut diximus, nullam velle rerum publicarum partem attingere tam esset in vitio, quam nihil ad communem utilitatem afferre studii, nihil operae; eo vel magis quod catholici homines ipsius, quam profitentur, admonitione doctrinae, ad rem integre et ex fide gerendam impelluntur. Contra, ipsis otiosis, facile habendas accepturi sunt ii, quorum opiniones spem salutis haud sane magnam afferant. Idque esset etiam cum pernicie coniunctum christiani nominis: propterea quod plurimum possent, qui male essent in Ecclesiam animati; mini-

[“]) Ioan. VIII. 32.

mum, qui bene. Quamobrem perspicuum est, ad rem publicam adeundi caussam esse iustum catholicis: non enim adeunt, neque adire debent ob eam caussam, ut probent quod est hoc tempore in rerum publicarum rationibus non honestum: sed ut has ipsas rationes, quoad fieri potest, in bonum publicum transferant sincerum atque verum, destinatum animo habentes, sapientiam virtutemque catholicae religionis, tamquam saluberrimum succum ac sanguinem, in omnes reipublicae venas inducere. Haud aliter actum in primis Ecclesiae aetatibus. Mores enim et studia ethnicorum quam longissime a studiis abhorrebat moribusque evangelicis: christianos tamen cernere erat in media superstitione incorruptos semperque sui similes animose, quamcumque daretur aditus, inferre sese. Fideles in exemplum principibus, obedientesque, quoad fas esset, imperio legum, fundebant mirificum splendorem sanctitatis usquequaque; prodesse studebant fratribus, vocare ceteros ad sapientiam Christi, cedere tamen loco atque emori fortiter parati, si honores, si magistratus, si imperia retinere, incolui virtute, nequivissent. Qua ratione celeriter instituta christiana non modo in privatas domos, sed in castra, in curiam in ipsam regiam invexere. „Hesterni sumus, et vestra omnia implevimus, urbes, insulas, castella, municipia, conciliabula, castra ipsa, tribus, decurias, palatum, senatum, forum:¹⁾ ita ut fides christiana, cum Evangelium publice profiteri lege licuit, non in cunis vagiens, sed adulta et iam satis firma in magna civitatum parte apparuerit.“

„Iamvero his temporibus consentaneum est, haec maiorum exempla renovari. — Catholicos quidem, quotquot digni sunt eo nomine, primum omnium necesse est amantissimos Ecclesiae filios et esse et videri velle: quae res nequeant cum hac laude consistere, eas sine cunctatione respuere: institutis populorum, quantum honeste fieri potest, ad veritatis iustitiaeque patrocinium uti: elaborare, ut constitutum naturae Deique lege modum libertas agendi ne transiliat: dare operam, ut ad eam, quam diximus, christianam similitudinem et formam omnis respublica traducatur. — Harum rerum adipiscendarum ratio constitui uno certo modo haud commode potest, cum debeat singulis locis temporibusque quae sunt multum inter se disparia, convenire. Nihilominus conservanda in primis est voluntatum concordia, quaerendaque agendorum similitudo. Atque optime utrumque impetrabitur, si praescripta Sedis Apostolicae legem vitae singuli putent, atque Episcopis obtemperent, quos *Spiritus sanctus posuit regere Ecclesiam Dei*²⁾ — Defensio quidem catholici nominis necessario postulat ut in profitendis doctrinis, quae ab Ecclesia traduntur, una sit omnium sententia, et summa constantia, et hac ex parte cavendum ne quis opinionibus falsis aut ullo modo conniveat, aut mollius resistat, quam veritas patiatar. De iis quae sunt opinabilia, licebit cum moderatione studioque indagandae veritatis disputare, procul tamen suspicionibus iniuriosis, criminibusque mutuis. — Quam ad rem, ne animorum conjunctio criminandi temeritate dirimatur, sic intelligent universi: integritatem professionis catholicae consistere nequaquam posse cum opinionibus ad *naturalismum* vel *rationalismum* accendentibus, quarum summa est tollere funditus instituta christiana hominisque stabilire in societate principatum,

¹⁾ Tertul. Apol. n. 37. — ²⁾ Act. XX. 28.

posthabito Deo. — Pariter non licere aliam officii formam privatum sequi, aliam publice, ita scilicet ut Ecclesiae auctoritas in vita privata observetur, in publica respuatur. Hoc enim esset honesta et turpia coniungere, hominemque secum facere digladiantem, cum contra debeat sibi semper constare neque ulla in re ullove in genera vitae a virtute christiana deficere. Verum si quaeratur de rationibus mere politicis, de optimo genere reipublicae, de ordinandis alia vel alia ratione civitatis, utique de his rebus potest honesta esse dissensio. Quorum igitur cognita ceteroqui pietas est, animusque decreta Sedis Apostolicae obedienter accipere paratus, iis vitio verti dissentaneam de rebus, quas diximus, sententiam justitia non patitur: multoque est maior iniuria, si in crimen violatae suspectaeve fidei catholicae, quod non semel factum dolemus, adducantur. Omninoque istud praeceptum teneant qui cogitationes suas solent mandare litteris, maximeque ephemeridum auctores. In hac quidem de rebus maximis contentione nihil est, intestinis concertationibus, vel partium studiis relinquendum loci, sed conspirantibus animis studiisque id debent universi contendere, quod est commune omnium propositum, religionem remque publicam conservare. Si quid igitur dissidiorum antea fuit, oportet voluntaria quadam oblivione conterere: si quid temere, si quid iniuria actum, ad quoscumque demum ea culpa pertineat, compensandum est caritate mutua, et praecipuo quodam omuium in Apostolicam Sedem obsequio redimendum. — Hac via duas res praeclarissimas catholici consecuturi sunt, alteram, ut adiutores sese impertiant Ecclesiae in conservanda propagandaque sapientia christiana: alteram ut beneficio maximo affiant societatem civilem, cuius, malarum doctrinarum cupiditatumque caussa, magnopere pericitatur salus.“

„Haec quidem, Venerabiles Fratres, habuimus, quae universis catholici orbis gentibus traderemus de civitatum constitutione christiana, officiisque civium singulorum.“

„Ceterum implorare summis precibus oportet caeleste praesidium, orandumque Deus, ut haec, quae ad ipsius gloriam communemque humani generis salutem cupimus et conamur, optatos ad exitus idem Ipse perducat, cuius est illustrare hominum mentes, permovere voluntates. — Divinorum autem beneficiorum auspicem, et paternae benevolentiae Nostrae testem vobis, Venerabiles Fratres et Clero populoque universo vestrae fidei vigilantiaeque commisso Apostolicam Benedictionem peramanter in Domino impertimus.“

„Datum Romae apud S. Petrum die 1. Novembris an. MDCCCLXXXV.
Pontificatus Nostri Anno octavo. — LEO PP. XIII.“

Datum Quinque Ecclesiis, die 25-a Januarii. 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

QUINQUE-ECCLESIIS,
TYPIS LYCEI EPISCOPALIS (C. FESZTL.)

II.

VENERABILES ET HONORABILES FRATRES ET FILII PILECTISSIMI.

Sanctissimus Dominus noster Leo Papa XIII. pro anno, quem agimus, toto ^(Jubilaeum extra-ordinarium) extraordinarium Jubilaeum indicit litteris encyclicis, quarum tenor sequens est: ordinarium.)

Venerabilibus Fratribus Patriarchis Primatibus Archiepiscopis Episcopis aliisque Locorum Ordinariis gratiam et communionem cum Apostolica Sede habentibus LEO PP. XIII. Venerabiles Fratres Salutem et Apostolicam Benedictionem.

„Quod auctoritate Apostolica semel iam atque iterum decrevimus, ut annus sacer toto orbe christiano extra ordinem ageretur, oblati bono publico caelestium munerum thesauris, quorum est in Nostra potestate dispensatio, idem placet in annum proximum, Deo favente, decernere. — Cuius utilitas rei fugere vos, Venerabiles Fratres, nequaquam potest gnaros temporum ac morum: sed quaedam singularis ratio facit, ut in hoc consilio Nostro maior, quam fortasse alias, inesse opportunitas videatur. — Nimirum cum de civitatibus superiore epistola Encyclia docuerimus, quanti intersit, eas ad veritatem formamque christianam proprius accedere, intelligi iam licet quam sit huic ipsi proposito Nostro consentaneum dare operam, quibuscumque rebus possumus ut vel excitentur homines ad christianas virtutes, vel revocentur. Talis est enim civitas, qualis populorum fingitur moribus: et quemadmodum aut navigii aut aedium bonitas ex singularum pendet bonitate suis locis collocatione partium, eodem fere modo rerum cursus publicarum rectus et sine offensione esse non potest, nisi rectam vitae cives consequantur viam. Ipsa disciplina civilis, et ea omnia, quibus vitae publicae constat actio, nonnisi auctoribus hominibus nascuntur, intereunt: homines autem suarum solent opinionum morumque expressam imaginem iis rebus affingere. Quo igitur eis praecepsit nostris et imbuantur penitus animi, et, quod caput est, quotidiana vita singulorum regatur, enitendum est ut singuli inducant animum christiane sapere, christiane agere non minus publice quam privatim.“

„Atque in ea re tanto maior est adhibenda contentio, quanto plura impendent undique pericula. Non enim exiguum partem magnae illae patrum nostrorum virtutes cessere: cupiditates, quae per se vim habent maximam, maiorem licentia quaesiverunt: opinionum insanias, nullis aut parum aptis compressa frenis, manat quotidie longius: ex iis ipsis, qui recte sentiant, plures praepostero quodam pudore

deterriti non audent id quod sentiunt libere profiteri, multoque minus reipsa perficere: deterrimorum vis exemplorum in mores populares passim influit: societates hominum non honestae, quae a Nobismetipsis alias designatae sunt, flagitiosarum artium scientissimae, populo imponere, et quotquot possunt, a Deo, a sanctitate officiorum, a fide christiana abstrahere atque abalienare contendunt.“

„Tot igitur prementibus malis, quae vel ipsa diuturnitas maiora facit, nullus est Nobis praetermittendus locus, qui spem subelevationis aliquam afferat. Hoc consilio et hac spe sacrum Iubilaeum indicturi sumus, monendis cohortandisque quotquot sua est cordi salus, ut colligant paullisper sese, et demersas in terram cogitationes ad meliora traducant. Quod non privatis solum, sed toti futurum est reipublicae salutare, propterea quod quantum singuli profecerint in animi perfectione sui, tantundem honestatis ac virtutis ad vitam moresque publicos accedet.“

„Sed optatum rei exitum videtis, Venerabiles Fratres, in opera et diligentia vestra magnam partem esse positum, cum apte studioseque populum praeparare necessesse sit ad fructus, qui propositi sunt, rite percipiendos. — Erit igitur caritatis sapientiaeque vestrae lectis sacerdotibus id negotium dare, ut piis concionibus ad vulgi captum accommodatis multitudinem erudiant, maximeque ad poenitentiam cohortentur, quae est, auctore Augustino, *bonorum et humilium fidelium poena quotidiana, in qua pectora tundimus, dicentes: dimitte nobis debita nostra.*¹⁾ Poenitentiam, quaeque pars eius est, voluntariam corporis castigationem non sine caussa primo commemoramus loco. Nostis enim morem saeculi: libet plerisque delicate vivere, viriliter animoque magno nihil agere. Qui cum in alias incident miserias multas, tum fingunt saepe caussas, ne salutaribus Ecclesiae legibus obtemperent, onus rati sibi gravius, quam tolerari possit, impositum, quod vel abstinere certo ciborum genere, vel ieiunium servare paucis anni diebus iubeantur. Hac enervati consuetudine, mirum non est si sensim totos se cupiditatibus dedant maiora poscentibus. Itaque lapsos aut proclives ad mollitatem animos consentaneum est ad temperantiam revocare: proptereaque, qui ad populum dicturi sunt, diligenter et enucleate doceant, quod non modo Evangelica lege, sed etiam naturali ratione praecipitur, imperare sibimetipsi et domitas habere cupiditates unumquemque oportere: nec expiari, nisi poenitendo, posse delicta. — Et huic, de qua loquimur, virtuti, ut diuturna permaneat, non inepte consultum fuerit, si rei stabiliter institutae quasi in fidem tutelamque tradatur. Quo id pertineat, facile, Venerabiles Fratres, intelligitis: illuc scilicet, ut sodalium Franciscalium ordinem Tertium, quem *saecularem* nominant, in Dioecesi quisque vestra tueri et amplificare perseveretis. Profecto ad conservandum alendumque poenitentiae in christiana multitudine spiritum, plurimum omnino valitura sunt exempla et gratia *Francisci Assisiensis* patris, qui cum summa innocentia vitae tantum coniunxit studium castigandi sui, ut Jesu Christi crucifixi imaginem non minus vita et moribus, quam impressis divinitus signis retulisse

¹⁾ Epist. 108.

videatur. Leges eius Ordinis, quas opportune temperavimus, longe sunt ad perfendum leves: momentum ad christianam virtutem habent non leve.“

„Deinde vero in his privatis publicisque tantis necessitatibus, cum tota spes salutis utique in patrocinio tutelaque Patris caelestis consistat, magnopere vellemus, studium precandi constans et cum fiducia coniunctum reviviscere. — In omni magno christiana reipublicae tempore, quoties Ecclesiae usuvenit, ut vel externis periculis, vel intestinis premeretur incommodis, praecclare maiores nostri, sublatis in caelum suppliciter oculis, docuerunt, qua ratione et unde lumen animi, unde vim virtutis et apta temporibus adiumenta petere oporteret. Inhaerebant enim penitus in mentibus illa Iesu Christi praecepta, *petite et dabitur vobis*¹⁾; *oportet semper orare et non deficere.*²⁾ Quibus resonat Apostolorum vox: *sine intermissione orate*³⁾: *obsecro igitur primum omnium fieri obsecraciones, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus.*⁴⁾ Quam ad rem non minus acute quam vere illud Ioannes Chrysostomus scriptum per similitudinem reliquit: quo modo homini, cum nudus idemque egens rebus omnibus suscipiatur in lucem, manus natura dedit quarum ope res ad vitam necessarias sibi compararet; ita in iis, quae sunt supra naturam, cum nihil per se ipse possit, largitus est Deus orandi facultatem, qua ille sapienter usus, omnia quae ad salutem requiruntur, facile impetraret. — His ex rebus singuli statuite, Venerabiles Fratres, quam sit gratum et probatum Nobis studium vestrum in provehenda sacratissimi *Rosarii* religione his praesertim proximis annis, Nobis auctoribus, positum. Neque est silentio praetereunda pietas popularis, quae omnibus fere locis videtur in eo genere excitata: ea tamen ut magis inflammetur ac perseveranter retineatur, summa cura videndum est. Idque si insitimus hortari, quod non semel idem hortati sumus, nemo mirabitur vestrum, quippe qui intelligitis, quanti referat, *Rosarii Marialis* apud christianos florere consuetudinem, optimeque nostis, eam esse huius ipsius spiritus precum, de quo loquimur, partem et formam quamdam pulcherrimam, eamdemque convenientem temporibus, usu facilem, utilitate uberrimam.

„Quoniam vero Iubilaei prior et maximus fructus, id quod supra indicavimus, emendatio vitae et virtutis accessio esse debet, necessariam nominatim censemus eius fugam mali, quod ipsis superioribus litteris Encycelicis designare non praetermisimus. — Intestina intelligimus ac prope domestica nonnullorum ex nostris dissidia, quae caritatis vinclum, vix dici potest quanta cum pernicie animorum, solvunt aut certe relaxant. Quam rem ideo rursus commemoravimus hoc loco apud vos, Venerabiles Fratres, ecclesiasticae disciplinae mutuaeque caritatis custodes, quia ad prohibendum tam grave incommodum volumus vigilantiam auctoritatemque vestram

¹⁾ Mat. VII, 7.

²⁾ Luc. XVIII, 1.

³⁾ I. Thessal. V, 17.

⁴⁾ I. Timoth. II 1

perpetuo esse conversam. Monendo, hortando, increpando date operam, ut omnes *solliciti sint servare unitatem spiritus in vinculo pacis*, utque redeant ad officium, si qui sunt dissidiorum auctores, illud in omni vita cogitantes, Unigenitum Dei Filium in ipsa supremorum appropinquatione cruciatum nihil a Patre contendisse vehementius, quam ut inter se diligerent, qui crederent aut credituri essent in eum, *ut omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint.*¹⁾"

„Itaque de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Apostolorum Petri et Pauli auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus Christi fidelibus plenissimam peccatorum omnium indulgentiam, ad generalis Jubilaei modum, concedimus, ea tamen conditione et lege, ut intra spatium anni proximi MDCCCLXXXVI haec, quae infra scripta sunt, effecerint.“

„Quotquot Romae sunt cives hospitesve, Basilicam Lateranensem, item Vaticanam et Liberianam bis adeant: ibique aliquandiu pro Ecclesiae catholicae et hujus Apostolicae Sedis prosperitate et exaltatione, pro extirpatione haeresum omniumque errantium conversione, pro christianorum principum concordia ac totius fidelis populi pace et unitate, secundum mentem Nostram pias ad Deum preces effundant. Idem duos dies esurialibus tantum cibis utentes ieiunent, praeter dies in quadragesimali indulto non comprehensos, aut alias simili stricti iuris ieiunio ex paecepto Ecclesiae consecratos: praeterea peccata sua rite confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum suscipiant, stipemque aliquam pro sua quiske facultate, exhibito in consilium Confessario, in aliquod pium conferant opus, quod ad propagationem et incrementum fidei catholicae pertineat. Integrum unicuique sit, quod malit, optare: duo tamen designanda nominatim putamus, in quibus erit optime collocata beneficentia, utrumque, multis locis, indigens opis et tutelae, utrumque civitati non minus quam Ecclesiae fructuosum: nimirum *privatas puerorum scholas, et Seminaria Clericorum.*²⁾"

„Ceteri vero omnes extra Urbem ubicunque degentes tria templa, a vobis, Venerabiles Fratres, aut a vestris Vicariis seu Officialibus, aut de vestro eorumve mandato ab iis qui curam animarum exercent designanda, bis, vel, duo tantum si tempa fuerint, ter, vel, si unum *sexies*, dicto temporis intervallo adeant; item alia opera omnia, quae supra commemorata sunt, peragant. Quam indulgentiam etiam animabus, quae Deo in caritate coniunctae ex hac vita migraverint, per modum suffragii applicari posse volumus. Vobis praeterea potestatem facimus, ut Capitulis et Congregationibus tam saecularium quam regularium, sodalitatibus, confraternitatis, universitatibus, collegiis quibuscumque memoratas Ecclesias processionaliter visitantibus, easdem visitationes ad minorem numerum pro vestro prudenti arbitrio reducere possitis.³⁾"

„Concedimus vero ut navigantes et iter agentes, ubi ad sua domicilia, vel alio ad certam stationem sese receperint, visitato *sexies* templo maximo seu paro-

¹⁾ Io. XVII, 21.

chiali, ceterisque operibus, quae supra praescripta sunt, rite peractis, eamdem indulgentiam consequi queant. — Regularibus vero personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, nec non aliis quibuscumque tam laicis, quam ecclesiasticis, qui carcere, infirmitate corporis, aut alia qualibet iusta caussa impedianter, quominus memorata opera, vel eorum aliqua praestent, concedimus, ut ea Confessarius in alia pietatis opera commutare possit, facta etiam potestate dispensandi super Communionem cum pueris nondum ad primam Communionem admissis. Insuper universis et singulis Christi fidelibus, tam laicis, quam ecclesiasticis, saecularibus ac regularibus cuiusvis Ordinis et Instituti, etiam specialiter nominandi, facultatem concedimus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum Confessarium tam saecularem quam regularem ex actu approbatis: qua facultate uti possint etiam Moniales, Novitiae, aliaeque mulieres intra claustra degentes, dummodo Confessarius approbatus sit pro monialibus. — Confessariis autem, hac occasione et durante huius Iubilaei tempore tantum, omnes illas ipsas facultates largimur, quas largiti sumus per litteras Nostras Apostolicas „Pontifices maximi“ datas die XV mensis Februarii anno MDCCCLXXIX, iis tamen omnibus exceptis, quae in eisdem litteris excepta sunt.“

„Ceterum summa cura studeant universi magnam Dei parentem praecipuo per id tempus obsequio cultuque demereri. Nam in patrocinio sanctissimae Virginis a Rosario sacrum hoc Jubilaeum esse volumus: ipsaque adiutrice confidimus, non paucos futuros, quorum animus detersa admissorum labore expietur, fideque, pietate, iustitia non modo in spem salutis sempiternae, sed etiam in auspicium pacatioris aevi renovetur.“

„Quorum beneficiorum caelestium auspicem paternaeque Nostrae benevolentiae testem vobis, et Clero populoque universo vestrae fidei vigilantiaeque commisso apostolicam Benedictionem peramanter in Domino impertimus.“

„Datum Romae apud S. Petrum, die XXII. Decembris anno MDCCCLXXXV. Pontificatus Nostri Octavo. — LEO PP. XIII.“

Ecclesia Jesu Christi ut est tenerrima mater de salute omnium omnimode sollicita, sic piissime nunquam non sategit, ut salutis consequendae impedimenta quaecunque, etiam temporanea, a fidelibus Christi sanguine redemptis, quam studiosissime removeantur; quaecunque vero eam procurare quanto certius et accelerare possunt, adminicula praesto sint et quam plurima et abundatiora pateant.

Idmodi impedimenta salutis ocyus consequendae poenae temporales sunt, quae dimisso peccato et poenis aeternis, peccatori adhuc luendae sunt et persolvendae, quo perfecte reconciliatum nihil ab ingressu coeli remoretur; et idmodi adminicula indulgentiae sunt, quarum nomine venit: „coram Deo valida remissio vel moderatio poenae temporalis, divinae iustitiae, post absolutionem sacramentalem, pro peccatis commissis adhuc debitae; quam Ecclesia virtute clavium, sibi data, per applicationem meritorum Jesu Christi et Sanctorum eius, iis concedit, qui per Sacramentum poenitentiae reconciliati, cum animi ardore de peccatis dolent.“

Hanc, poenas temporales sive ex parte, sive ex toto remittendi, potestatem, in potestate clavium i. e. remissionis peccatorum a Domino Petro et Apostolis eorumque successoribus, utpote absque restrictione et limitatione data (Math. 16. et 18. item Jo: 20.) comprehensam, semper fuisse ab Ecclesia in bonum et magnam Christi fidelium utilitatem exercitam, testis est Saera Scriptura ipsa, nominatim S. Pauli apostoli cum incestuoso Corinthio agendi ratio. (I. Cor. 2.) Testis historia, qua perhibente, nonmodo ad preces martyrum cum poena canonica ecclesiastica in poenitentiam imposita poenae apud Deum luendae iis qui magno animi ardore dolebant ex parte vel ex toto condonabantur, ut „veniant ad Dominum cum pace, quam dari martyres, literis, desideraverunt;“ (Cypr. ep. 12.) sed et secus digne poenitentibus ab episcopis remittebantur aut relaxabantur. Eapropter S. Ambrosius monet, ut ei, qui remedio operum satisfactionis strenue utitur, succurratur, ne ob nimiam tristitiam pereat, dum potest liberari per indulgentiam (De poenit.) et Concilium Aneyranum disponit, ut episcopi secundum conversationem poenitentium possint poenas impositas minuere studiose festinantur. (can. 22.) Testis denique est omnis vitae cursus Ecclesiae.

Enimvero quis ignoret, quam amanter, quamque multimode S. mater Ecclesia hac in re unicuique nostrum succurrit? Dum singulis nobis, quorum alioquin poenitentiae magnitudo vix unquam offensas adaequat, quique insuper quotidie delinquentes et de terrenis pulveribus itidem sordescentes poenarum temporalium debita naedum antiqua eluimus verum et novis quotidie cumulamus: tot titulus et modis remedia offert. Huc spectant plurima illa genera indulgentiarum, quae plenariae aut partiales, temporaneae aut perpetuae, solemnes aut non solemnes discernuntur; et iam locales sunt i. e. votae visitationi locorum sacerorum, aut reales et personales, puta, rerum, imaginum, signorum pio usui, item precum votae persolutioni etc. adnexae, quae a plentiori fidelium parte cum insigni spiritus aviditate excipiuntur et grato animo et corde frequentantur. Ut adeo, sicut in multis delinquimus omnes; ita prorsus et multa nobis a pia et sollicita matre Ecclesia praebantur ac velut ad manus propinentur praesidia et media, quibus, dummodo spiritu vivamus, a residuis poenarum vinculis liberari possimus.

Inde a Concilio Lateranensi IV., demis unis dedicationis Ecclesiae et anniversariae eius diebus, Sacras Indulgencias solus Romanus Pontifex moderatur et dispensat. Inter quas solemnissimae sunt Indulgenciae iubilares i. e. per modum Jubilaei concessae, utpote quae nonmodo plenariae sunt, verum etiam privilegia quaedam secum connexa habent: ut sunt facultas absolvendi a casibus reservatis et censuris, vota commutandi et alia prout id in literis Indulgenciarum exprimi solet.

Etiam hoc genus Indulgenciarum antiquissimo nititur usu, neque quo coepit tempore, certe assignari potest. Id historice constat tale indictum fuisse a Bonifacio VIII. Pontifice Anno 1300, quod ille quovis centesimo anno recurrente celebrari voluit; a successoribus eius mox ad quemvis annum quinquagesimum, inde

vero a f. r. Sixto IV-o a. 1473. ad annum vicesimumquintum saeculi cuiusvis stabilitum. Qui mos abinde observatur. — Praeter vero ordinaria idmodi quadrantis saeculi solent passim Summi Pontifices extraordinaria Jubilaea publicare pro felici regiminis Sui auspicio, tum et ob alias causas urgentissimas.

Illud Sanctissimus Dominus noster literis anni 1879. die 15. Februarii fecit, quum ad implorandum divinum auxilium Jubilaeum universale publicavit; posterius vero nunc agit, dum per praesentes supra adductas encyclicas literas rursus nos, clementissime, gratia Jubilaei, participes reddit.

Neque sine caussa gravissima, ut solent romani Pontifices, Beatissimus Pater Jubilaeum istud decrevit. Qui enim ex sublimi specula rebus christianitatis advigilans iam superioribus annis pericula docuit et mala, quae in Religionem et Ecclesiam pariter atque in Societatem christianam et Rempublicam ipsam redundant, cumprimis per societas hominum non honestas, quae flagitiosarum artium scien-tissimae populo imponere et quotquot possunt, a Deo, a sanctitate officiorum, a fide christiana abstrahere atque alienare contendunt; (de secta Massonum) — subin vero literis encyclicis de civitatum christiana constitutione, porro docuit quanti intersit eas ad veritatem formamque christianam proprius accedere: illud nunc consilium capit, Doctore populorum et Patre christianorum adaequatissimum, ut „cum talis sit civitas qualis populorum fingitur moribus, quotquot sua est cordi salus colligant paullisper sese et demersas in terram cogitationes ad meliora traducant, ac quotidiana vita singulorum ita regatur, ut enitantur singuli animumque inducant christiane sapere christiane agere non minus publice quam privatim.“

Vult vero Sanctissimus Dominus, ut ad hoc negotium peropportunum et salutare tum praeparandum cum promovendum nos episcopi et vos sacerdotes adiutrices Ipsi manus preebeamus et maiore, quo possumus studio, opera et diligentia piis cumprimis concionibus ad vulgi captum accommodatis, multitudinem erudiamus. Nominatim vero, prout ex tenore ipso Encyclicarum uberioris intelligitis, inculcat:

a) ut plebem Christi ad poenitentiam, quaeque pars eius est, voluntariam corporis castigationem, cohortemur; enucleate populum docentes, quod nonmodo Evangelica lege, sed etiam naturali ratione praecipiatur imperare sibi meti et domitas habere cupiditates, nec expiari, nisi poenitendo, posse delicta. Atque ut haec virtus, poenitentia videlicet et spiritus abnegationis, diurna, in societate christianorum, permaneat sodalium Franciscalium ordinem Tertium, quem saecularem nominant, rursus in memoriam revocat, et ut eum tueri et amplificare perseveremus, desiderat. (Vide Circ. Anni 1883. pag. 63.) Deinde vero

b) cum tota spes salutis utique in patrocinio tutelaque Patris coelestis consistat, magnopere vellet studium precandi constans et cum fiducia coniunctum reviviscere. Quo fine gratissimum Sibi fore ait et adpromovendum spiritum precum aptissimum, si studia nostra in provehendam sacratissimi Rosarii religionem Se auctore nuper positam, porro quoque locaverimus. (Vide Circ. Anni 1883. pag. 73.). Tandem

c) quoniam Jubilaei prior et maximus fructus, emendatio vitae et virtutis accessio esse debet, necessariam beatissimus Pater, indicat eius fugam mali, cui medelam ope Jubilaei adferri desiderat. (Vide Circ. huius anni 1886. pag. 1.): **intestinorum videlicet ac prope domesticorum dissidiorum** quae caritatis vinculum solvunt aut certe relaxant; — vultque, ut monendo, hortando, increpando operam demus, quo omnes solliciti sint servare unitatem Spiritus in vinculo pacis.

De his itaque sermones sacros pro opportunitate temporum instituentes, solerter docete pastorali curae Vestrae creditos a) de iis, quae spectant ad poenitentiam, videlicet, de eius re et ratione; de eius partibus — i. e. de contritione, de confessione, de satisfactione — et quibus singulae constant; qua vi gaudeant et efficacitate; quomodo instituenda, et quae sit horum omnium necessitas. Tum vero b) et de indulgentiis, quae intimam habent cum sacramento poenitentiae connexionem. Signanter vero in quo hae consistant? quae earum summa utilitas? quae item earum lucrandarum conditiones generatim et quae speciatim quantum ad Jubilaeum praesens? c) in nexu horum, poterunt, ad mentem Sanctissimi Domini, conciones de tertio, sive saecularium, ordine Franciscali institui; qui quantum et quibus modis Beatissimi Patris nostri desiderio conformiter apud nos introduci foverique possit, quivis Curatus ipse viderit. d) Fiant etiam sermones, per annum, de Augustissimo Eucharistiae Sacramento, ceu summo Amoris Jesu Christi pignore deque mirandis eius effectibus. e) Tandem de orandi pracepto; de generibus orationis, praestantia, utilitate immo necessitate, ac praesertim de facili et praestantissimo usu precandi Rosarium vel ideo magis, quia „in patrocinio Sanctissimae Virginis a Rosario“ esse hoc Jubilaeum vult expresse Sanctissimus Dominus noster. Materiam dicendorum uberem subministrabunt praeter alia haec et de Constitutione civitatum christiana Encycliae beatissimi Patris necnon catechismus iussu Conc. Tridentini edictus.

Quia vero gratia Jubilaei ad hunc annum integrum, usque ad finem eius extenditur, et quia erunt multi, qui privatum participes fieri eligent aut vero eam etiam pro aliis lucrari vel animabus in purgatorio adficere volent; ne uila anni parte huius recordatio beneficii memoria excidat, potius de tempore in tempus renovetur: expediet in dicendo eam servare oeconomiam, ut quavis anni parte aliqua ad rem facientia promantur, egr. in Quadragesima ea, quae spectant poenitentiam; circa Pascha quae respiciunt Ecclesiae, de Indulgencia, doctrinam; circa Ascensionem et Pentecosten de oratione; circa festum Theophoriae de Eucharistia; in festis BMV. de peculiari devotione erga Beatissimam et de S. Rosario; festo omnium Sanctorum de Thesauro meritorum Christi et Sanctorum; dein in die commemorationis OO. defunctorum de eo, quomodo Indulgentiae etiam animabus in purgatorio adficari possint.

Ut iam conditiones rite expleantur et omnia, secundum intentionem Sanctissimi Domini perficiantur, sequentia erunt

Observanda:

1. Prima data occasione post perceptas has literas Circulares, si fieri potest, iam prima sequente Dominica die, **annuncietur populo** extraordinarium istud a Sanctissimo Domino, omnibus, toto orbe, christifidelibus concessum Jubilaeum quod cum initio anni 1886. coepit et usque finem anni durat. Annuntietur vero argumento, ex ipsis literis pontificiis, per praesentes communicatis, ducto et fine quem beatissimus Pater intendit proposito. Videlicet ut sanctificatis singulis hominibus sanctificetur ipsa societas et civitas christiana; sicque „sub patrocinio Sanctissimae Virginis a Rosario, animi, detersa labe admissorum, expiati fideque, pietate et iustitia adacti nonmodo in spem salutis sempiternae, sed etiam in auspicio pacatoris aevi renoventur.“ Proponantur etiam conditiones lucrandarum indulgentiarum ut infra notatur sub Nr. 2. Et ad Missam, pro initio Jubilaei decantetur hymnus „Veni Creator“ cum versiculo et oratione.

2. **Conditiones** indulgentiarum hac vice sunt:

a) Visitatio Ecclesiarum ubi aliquamdiu pro Ecclesiae catholicae et Apostolicae romanae Sedis prosperitate, et exaltatione, pro extirpatione haeresum, omniumque errantium conversione, pro christianorum Principum concordia ac totius fidelis populi pace et unitate, secundum mentem Sanctissimi Domini Nostri, piae ad Deum preces fundendae. Qua in re rudioribus, ne ancipites haereant, poterunt iniungi toties, quoties 5. Pater et 5. Ave cum ea intentione persolvendae.

Est vero ab iis, qui privatim Ecclesias visitant, haec visitatio instituenda sexies. Videlicet, ubi tres Ecclesiae adsunt, visitanda est unaquaque earum bis, si duae solum sunt, unaquaque visitanda est ter; si vero una duntaxat adsit, haec ipsa visitanda erit sexies. Quod ut facili modo fieri possit congrua disponenda sunt, ut Ecclesiae aptis diebus a summo mane usque vesperam apertae sint. Altera conditio est:

b) Ut iidem christifideles duos dies esorialibus tantum cibis utentes ieunent, — praeter dies in quadragesimali indultu non comprehensos aut alias simili stricti iuris ieunio ex pracepto Ecclesiae consecratos. Quibus ieunii iubilaris diebus proinde nonmodo carnis vel carnalium usus prohibitus est, verum etiam ovorum et lacticiniorum, quaeis alias, abstinentiarum et etiam ieuniorum diebus, vi concessionis seu indulti Apostolici, uti solemus. Praeterea

c) singuli, peccata sua rite confessi, sanctissimum Eucharistiae Sacramentum suscipiant. Ubi notandum est, una eademque confessione et communione non posse satisfieri pracepto annuae confessionis et simul acquire Indulgentias iubilares. Tandem

d) stipem aliquam pro sua quisque facultate, exhibito in consilium

confessario, in aliquod pium conferat opus, quod ad propagationem et incrementum fidei catholicae pertineat.

3. Moniales et sorores Congregationum cum puellis in domo religiosa vitam agentes in ipsa domo poterunt absolvere preces ad intentionem Beatissimi Patris persolvendas in locum vero visitationis Ecclesiarum, orabunt sex distinctis diebus quinque decades Rosarii cum mysteriis temporis congruentibus.

4. Infirmi, milites, famuli et famulæ, operarii necnon captivi — Jubilaei participes fieri possunt, si in locum visitationis Ecclesiarum toties, quoties visitatio praescripta est, sacrum Rosarium quinque decadum pariter ad intentionem Beatissimi Patris oraverint.

5. Parvulis ad primam communionem nondum admissis, in locum communionis confessarii substituere possunt preces quasdam adiunctis respondentes. Eandem facultatem tribuimus confessariis relate ad illos, qui ob peculiaria adiuncta extraordinaria sua Ecclesias visitare non possent.

6. Venerabili Capitulo et Congregationibus tam saecularium quam regularium, item sodalitatibus, confraternitatibus et Collegiis, necnon fidelibus cum Parochio proprio vel eius substituto processionaliter in eidentibus vi indulti apostolici visitationis Ecclesiarum numerum ad tres visitationum vices moderamus.

7. In ipsa urbe Quinque-Ecclesiensi, visitandas Ecclesias designamus: 1) Ecclesiam parochialem ad B. Mariam Virginem Purificatam. 2) Ecclesiam parochialem ad S. Franciscum. 3) Ecclesiam parochialem ad S. Augustinum. Extra Urbem Qu.-Ecclesiensem designatio Ecclesiarum ipsis Curatis relinquitur atque ubi unica nonnisi Ecclesia est, poterit duci processio ad insigniorem aliquam statuam, et inde reduci ad Ecclesiam, vel fieri simpliciter circuitus.

8. Processiones hae iubilares Quinque-Ecclesiis instituentur Dominica III. IV. & V. post Pascha i. e. 16. 23. & 30-a mensis Maji, immediate post chorum pomeridianum et quidem ex Ecclesia Lycei episcopalnis ceu interimali cathedrali. — Alibi vero dies aptissimos ipsi sacri Curiones defigent et publicabunt.

9. Favores huic Jubilaeo adnexi sunt: a) quod omnes cuiuscunque ordinis et instituti, moniales quoque et sorores Congregationum quarumcunque item novitiae et mulieres intra claustra degentes possint sibi, ad hunc effectum, eligere quemque presbyterum confessarium tam saecularem quam regularem, dummodo sit adprobatus; b) quod confessarii hac vice et in foro conscientiae duntaxat gaudeant facultate ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, — necnon ab omnibus peccatis Pontifici aut Nobis reservatis absolvendi, et etiam vota in alia pia et salutaria opera commutandi, cum iis tamen cautelis et iis omnibus exceptis, prout in literis pontificiis de 15-a Februarii 1879. perhibetur. (Vide Circ. de anno 1879. pag. 205.) Quas proinde facultates omnibus in Dioecesi sacerdotibus sive saeculares sint sive regulares pro hac occasione et ad finem consequendi Jubilaei tantum, hisce elargimur.

10. Ubi visitatio Ecclesiarum per modum processionis instituitur, id sequenti ratione fiat:

- a) in itu orientur lytaniae Omnis Sanctorum vel de Sanctissimo Nomine Jesu;
- b) in Ecclesia, quae visitatur dicantur fidelium idiomate, orationes in adnexis /. pagellis propositae;
- c) in redditu recitetur Rosarium cum mysteriis temporis congruis;
- d) processione in Ecclesiam unde exivit, reversa exponatur in Ciborio Sanctissimum et decantato ter Sanctus et dictis versiculis et oratione „Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili etc“ detur benedictio, populo ad discessum canente: „Ur Jézus el ne hagyj.“

Si tamen Processiones die Dominica post meridiem instituuntur: in redditu ad Ecclesiam serventur solitae Lytaniae.

11. Ultima die anni, dicto sermone sacro „de perseverantia“ in bono, decantetur hymnus „Te Deum“ et celebretur Sacrum Cantatum cum exposito Sanctissimo.

Et sic clauditur Jubilaeum.

Cuius gratiis et beneficiis nos omnes et plebem nobis commissam uberrime reddat participes qui vobis benedicat: Deus Pater, Filius et Spiritus Sanctus. Amen.

Datum Quinque-Ecclesiis, Anno Domini 1886. Festo Purificationis B. Mariae Virginis.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

III.

Die 31-a Decembris 1885. pie in Domino obiit **Joannes Czompó**,
cooperator; natus a. 1850. ordinatus a. 1873. (Joannes
Czompó coop.
mortuus.)

Die 6-a Januarii anni currentis 1886. repentina morte decessit **Rssmus Antonius Kóbor**,
emeritus parochus Mohácsensis ad S. Mich. tit. praepositus
de Thoub. Natus a. 1802. ordinatus a. 1825. E studiorum praefecto a. 1836. parochus
Püspök-Lakensis factus, inde a. 1845. ad parochiam Tevel translatus, a. 1856.
Districtus Völgységen sis VADiaconus est nominatus. Anno 1863. titulo praepositi
decoratus parochiam interioris civitatis Mohács obtinuit. Morbo epileptico vexatus, a.
1876. ad quietem recessit, qua usque suprafatam diem variis in locis fruebatur.

Die 18-a Januarii a. c. 1886 apoplexia tactus mortuus est **Aloysius Garay**,
parochus Duna-Szekcsőensis, natus a. 1818. ordinatus a. 1841. Ab a. 1847. parochus in Mocsolád, ab a. 1850. in Lovászhetény, ab a. 1855. in Kis-Székely; ab a. 1860—1864 penes rem litterariam Budapestini occupatus; inde
redux tribus annis parochum Szalatnakensem agebat, ab a. vero 1867—1869 munus
suplentis professoris & catechetae penes institutum Praeparandorum Quinque-Ecclesiis
obiit; a. 1870. administrator in Maiss, tandem parochiam Duna-Szekcsőensem obtinuit.

Animas denatorum horum fratrum piis suffragiis sacerdotum dioecesanorum
commendo.

253

1886

Subsidium, quod e fundatione Illmi Francisci Troll pro egenis et aegrotis sacerdotibus facta, redundant, hoc anno obtinuerunt: **Franciscus Kiss**, emer. par. Baranyavárensis; **Franciscus Wimmer**, emer. par. Szebényensis; **Stephanus Gjuričić**, par. Keszüensis; **Joannes Plosszer** emer. par. Miszlensis; **Carolus Bakody**, curatus Kisfaludensis; **Antonius Szűcs**, par. Vörösmartensis; **Emericus Biró**, administrator Szalatnakensis; **Aloysius Takács**, curatus Čepinensis; **Josephus Magyar**, curatus Harcensis; **Franciscus Nikl**, cooperator.

Qui summam 100 flor erga epocham a fundationis administratore Rssmo Aloysio Girk Canonico recipient.

254

1886

(Subsidium e fundatione Troll pro do- participant hac vice: Ignatius Kollár, docens in Somogy; Emericus centibus) Móricz, doc. in Regenye; Stephanus Koszér, doc. in Szent-Király; Joannes Skultéty doc. in Pécsvárad; Augustinus Szekeres doc. in Udvard; Jacobus Boda, doc. in Püspök-Márok; Joannes Frei, doc. in Maiss; Josephus Haimüller, doc. in Lipovica; Josephus Mayer doc. in Baán; Joannes Horváth, doc. in Benge; Matthaeus Huber doc. in Hörnyék; Petrus Hauck doc. in Szopok; Josephus Czindl, doc. in Sztára; Emericus Marić, doc. in Harkanovee; Petrus Daunhauer, doc. in Viljevo; Martinus Heil, doc. in Kakasd; Georgius Kaposy, doc. in Nakk; Joannes Hajas, doc. in Pinczehely; Josephus Kutnyánszky, doc. in Szántó; Joannes Deutschmann, doc. in Kajmád; Josephus Jehn, doc. in Dúss.

Cum e Districtu Duna-Földvárensi nullus docentium propositus fuerit, ratam vigesimo secundo docenti obtingentem adiudico: Casparo Pfeffermann, docenti in Szabolcs.

Qui per resp. parochos informati erga apocham tymbro 19 cr. provisam via Officii VADiaconalis hae vice adhuc apud Rssmum D. Antonium Dobszay Canonicum levabunt.

44 cons.

1886

(Theses theo-
logicae.)

Theses theologicae anno labente elaborandae sunt sequentes:

a) Pro corona vernali: E Iure Canonico: Quae obligatio incumbit parochis in consignandis libris parochialibus? Quid juris observandum in administrando ecclesiae peculio?

b) Pro corona autumnali: E Theologia Morali: Detractio gravius est peccatum furto, ac onus restitutionis inducit: qua ratione reparatio facienda?

288

1886

(Obolus Petri)

Serie praesentium provoco DD. Parochos, ut obolum Petri, quo adhuc restant, usque finem mensis curr. febr. inomisse Officio dioecesano submittant.

Sunt autem restantes:

a) e primo Semestri, parochiae: Babarcz, Bedegh, Bellye, Bicsérd, Bogdása, Böleske, Čepin, Dályok, Dombovár, Duna-Földvár, Duna-Szekcső, Fadd, Gyula-Jováncza, Hetvehely, Kisfalud, Kis-Székely, Kocsola, Köblény, Lakócsa, Láncsuk, Nakk, N.-Keér, Olasz, Püspök-Lak, Regöl, Simontornya, Szajk, Vaiszló, Vörösmarth, Závod, Zomba.

b) e secundo semestri, parochiae : Babarcz, Bedegh, Bellye, Bicsérd, Bodony, Bogdása, Böleske, Čepin, Dályok, Dombóvár, Duna-Földvár, Duna-Szekcső, Fadd, Feked, Gyula-Jováncza, Hetvehely, Izsép, Kárász, Kisfalud, Kis-Székely, Kocsola, Köblény, Lakócsa, Nagy-Vejke, Nakk, N.-Keér, Püspök-Lak, Ráczmecske, Regöl, Simontornya, Szajk, Sümeg-Szt-László, Tótkeszi, Vaiszló, Vörösmarth, Závod, Zomba.

257

1886

Provoco DD. Parochos, ut de conditionibus inferius communicatis, sub quibus pro stipendio Széchényi-Kollonich-iano recurri potest, suos docentes uberioris informent, ut ii, si recurrere intenderent, sua scripta usque finem mensis Februarii horsum promovere valeant. (Concursus pro stipendio Széchényi-Kollonich.)

Pályázat. A Széchényi-Kollonich-féle üresedésbe jött 63 forint évi ösztöndíj (segély) élvezetével összekötött alapítványi helyek betöltésére 1886. évi március hó 15-ig pályázat nyittatik.

Pályázat képesek nemzetiségi különbség nélkül oly magyarországi születésű katholikus vallású elaggott és keresetképtelen, főleg nemesi származású szegény sorsú férfiak, kik a fejedelem és a haza körtől, különösen a népnevelés és tanítás, valamint a közszolgálat terén érdemeket szereztek.

Ennél fogva a pályázni óhajtók felhívatnak, hogy a fent előstorolt minősítvényeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket, melyekben egyszersmind kijelölendő, hogy ezen ösztön-(segély)-dijt elnyerés esetére melyik adóhivatalnál akarják folyósítatni, az illető egyházmegyei hatóságnál a kitüzött pályázati határidőn belül nyújtsák be, a honnan is azok véleményes jelentések kíséretében a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumhoz felterjesztendők lesznek.

Megjegyeztetik egyébiránt, miként a nem fentebbi uton, vagy pedig a kitüzött pályázati idő eltelte után beérkezett folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Budapesten 1885. évi deczember hó 28-án. Vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministeriumtól.

258

1886

Vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministertől. 16374 szám. Ritter Istvánnak (Steph. Ritter & Carola Häekl obtinent duplicitum testim.) a fiumei m. kir. kereskedelmi akadémiánál 1884. október 18-án 29. sz. alatt kiadott eredeti érettségi bizonyitványa alapján a másodlat f. évi április 20-án 103. sz. a. állítatott ki.

Miről van szerencsém a főtiszt. egyházmegyei hatóságot szives tudomás véggett tisztelettel értesíteni. Budapest 1885. deczember hó 27-én. A minister meghagyásából: G ö n c z y P á l ministeri tanácsos.

48659. szám. Haekel Sarolta el. isk. tanítónő részére a pozsonyi állami tanítónőképzde igazgatója által 1883. évi junius 28-án 1029/883. sz. a. kiállított s állítólag elveszett eredeti elemi tanítónői okleveléről ugyan 1883. évi junius 28-ki kelettel, de a régi számtól eltérő 1070/85. sz. a. szabályszerű másodlat kiállítatott.

Miről van szerencsém a főtiszt. egyházmegyei hatóságot további megfelelő szives intézkedés végett tisztelettel értesíteni. Budapest 1885. deczember hó 16-án. A minister meghagyásából: G ö n c z y P ál ministeri tanácsos.

259

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Szakál.)

A szakáli (Tolna megye) kántortanítói állomásra f. é. február hava 23-ig pályázat hirdettetik. A folyamodók irataikat a ker. esperes és tanfeliügyelőhez küldjék — Szakcsra. A tanító-állomás jövedelme a Canonica Visita szerint a következőkből áll. 1) Három szoba és konyhaból álló lakás, melléképületek és hozzá tartozó kerttel. 2) 105□ káposztás és a község által kétszer felszántandó $\frac{3}{4}$ hold kenderesből. 3) $\frac{1}{2}$ telek és 4 hold legelőilletményből. A telket a község műveli. 4) minden telkes pártól $\frac{1}{2}$ mérő tiszta buza vagy kétszeres és 7 kr pp.; minden kisházas- és zsellérpártól, továbbá pásztorok- és szolgáktól egy nyolczada rozs és 7 kr pp. Telkesek párszáma 194; kisházas és zselléreké 275. 5) A községtől kap 1 kocsi szénát és az iskolások tanításáért 24 frt. 30 kr. pp. 6) minden szöllősgazdától 3 iteze bort. 7) Az özvegyektől egy nyolczada rozst vagy kétszerest és $3\frac{1}{2}$ kr pp. 8) Az uradalomtól 6 öl tüzifát, melyet a község vág és hord be. 9) Stollailleték mintegy 40 frt.

260

1886

(Concursus
pro statione
subdocentis in
Kónyi)

Pályázat. Kónyiban (Tolna megye) a róm. kath. elemi iskolánál egy 3-ik altanítói állomás szerveztetvéni, erre f. é. febr. 25-ig pályázat nyittatik. Fizetése: 250 frt, s egy szobából álló lakás fűtéssel. A tannyelv magyar. Kellően felszerelt folyamodványok a r. k. iskolaszékhez czimzendők.

261

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Sóörös.)

A püspökbogádi anyaegyházhhoz tartozó Magyar-Sóoros fiókközség kántortanítói állomására f. évi február 22-ig pályázat nyittatik. A folyamodványok kellően felszerelve a ker. esperes és tanfeliügyelőhez intézendők — Pécsre. (Pécs-budakülvárosi pleb. hivatal.) Az állomás jövedelme: a) két szobából álló lakás, kamara, pincze, istálló félszerrel; b) minden házaspár után (137) 50 kr, 10 iteze bor, $\frac{1}{4}$ mérő szemes kukoricza; c) minden telkes házaspártól (95) $\frac{1}{4}$ mérő buza, minden kisházas és zsellér pártól (42) $\frac{1}{4}$ mérő rozs; d) minden tanköteles gyermek után 40 kr; a vasárnapi oktatásért 21 frt; e) 3 hold szántóföld, 1 hold rét; a beltelek, házi és külső kert összevéve mintegy 1 hold, mind a tanító által műveltetve;

f) 7 öl kemény tüzelőfa, a község által vágva és behordva, melyből az iskola is füttetik; g) Stolaris jövedék mintegy 6 frt; h) 2 db szarvasmarha és sertések szabad legeltetése. — Tannyelv horvát-német.

262

1886

A püspök-szent-lászlói kántortanitói állomásra f. é. február 25-ig pályázat (Concursus hirdettetik. A pályázók irataikat a ker. h. esperes és tanfelügyelőhez küldjék Ber- pro statione docentis in kesdre (posta helyben.) P.-Sz.-László

Az állomás jövedelme: a) az uradalomtól 14 mérő rozs, 50 frt készpénz, 340 liter bor, 20 köbméter fa, $2\frac{1}{2}$ hold szántóföld, 2 hold rét és gyümölcsös, 100 $\square$ öl konyhakert; b) a hitközségtől 14 mérő rozs, minden pártól 40 kr o. é., minden tanoncztól 20 kr, vasárnapi oktatásért 12 frt, stóla illeték 5 frt.

309

1886

A püspök-szent-erzsébeti anyaegyházhöz tartozó Kékesd fiók-község tanítói (Concursus állomására f. évi február 22-ig pályázat nyittatik. A folyamodványok kellően felsze- pro statione docentis in relve a kerületi h. esperes és tanfelügyelőhöz intézendők Berkesdre (posta helyben). Kékesd.) Az állomás jövedelme: 1) két szobából álló lakás, konyha, éléskamra, pincze, istálló félszerrel és a ház előtt egy kis kerttel; 2) minden házaspár után (134) $^1{}_4$ mérő gabona, 5 ituze bor és 40 kr. o. é.; 3) ismétlő oktatásért a községtől 21 frt o. é.; 4) hat hold szántóföld a tanító által műveltetve; 5) egy hold rét, melyről a hitközség a takarmányt behordja; 6) a pécsváradi uradalomtól évi 105 frt 84 kr. o. é. negyedévi részletekben fizetve és 33 méter fa, a község által vágva és behordva melyből az iskola is füttetik. Tannyelv magyar-német.

310

1886

Az ibai anyaegyházhöz tartozó Gyürüffű fiók-község tanítói állomására (Concursus pályázat nyittatik. A kellően felszerelt folyamodványok f. évi február 28-ig a kerü- pro statione docentis in leti esperes és tanfelügyelőhöz Mozsgóra (Somogymegye, posta helyben) küldendők. Gyürüffű.) A tanító-választás március 2-án Gyürüffűn fog megtartatni. Tannyelv magyar-német. Ezen állomás jövedelme: a) tiszteges lakás, pincze, istálló, félszer és házikerttel; b) 61 pár után 15 és $1\frac{1}{4}$ mérő tiszta buza, 15 és $1\frac{1}{4}$ mérő szemes kukoricza, a községtől 10 mérő kétszeres; c) 3 öl kemény hasáb fa, 5 akó bor; d) lélek-pénz 15 frt 86 kr., minden nap iskolások után 30 frt, vasárnapi oktatásért 21 frt; e) 2 hold belsőség, melyen a község a szükséges szántást végzi. Ha a tanító a belsőséget a községnak átengedi, fizet annak fejében a község 40 frtot; $1\frac{1}{2}$ hold szilvás és rét, ennek fejében fizet a község 12 frtot; f) 6 hold szántóföld, melyet a tanító köteles műveltetni. A község helyette kész haszonélvezeteért 30 frtot fizetni; g) az uraságtól $\frac{3}{4}$ hold fele rét, fele föld, vagy helyette 10 frt; h) stóla körülbelül 5 frt.

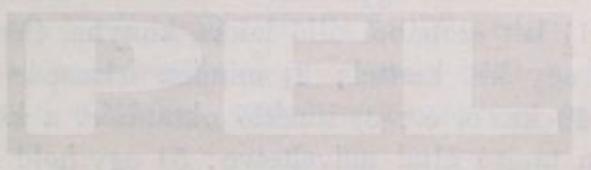
Personalia.) Ressmo Michael Németh Can. hon. VAD. & par. Szántóensi ad quietem recedente, parochiale hoc beneficium obtinuit Sigismundus Magyar, coop. D.-Földvárensis.

Geyza Onczay cooperator missus est e Szegzárde ad Duna-Földvár. Alexander Götz ex Egerágh ad Szegzárde. Rudolphus Kiss e Kéménd ad Egerágh.

Antonius Szandtner coop. Szegzárdenensis nominatus est parochus Duna-Szekcsőensis.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 3-a Februarii 1886.

**FERDINANDUS m. p.
Episcopus.**

VENERABILES AC HONORABILES FRATRES ET FILII.

Temperantia, quae appetitum delectationum, ex cibo potuque orientium, refraenat, quum magnum virtutibus praestet praesidium: eam sancta mater Ecclesia, quae virtutis et pietatis est magistra, non potuit soli fidelium arbitrio relinquere, verum praecepto statuit et stabilivit, quibus diebus a carnis abstinere, quibus item usum escarum ad unam solam refectionem moderare oporteat.

(Mandatum
Quadrage-
simale.)

Neminem quippe, vel tantisper in rebus sacrae Religionis nostrae instru-ctum latere potest, ecclesiasticam, circa hanc disciplinam, legem duo complecti. Unum, quod solam qualitatem ciborum respicit et alterum, quod tam ad qualitatem quam ad quantitatem eorum et etiam ad tempus refertur. Illud praeceptum absti-nentiae, hoc praeceptum ieunii ecclesiastici audit.

1. Praecepto abstinentiae prohibetur usus carnium. Intelliguntur vero carnes animalium, quae in terra respirant et calidum sanguinem habent. Quae autem in aquis vivunt et frigidum sanguinem habent, piscibus adnumerantur, quibus vesci licet. Quondam autem nonmodo quaevis carnes, verum etiam quaecunque e carne oriuntur, ova videlicet, et lac, butyrum quoque et caseus prohibita censebantur. Consuetudine tamen, in superioribus Europae regionibus, invalescente haec omnia, quae vulgo lacticiniorum nomine veniunt, diebus mere abstinentialibus, saltim apud nos, amplius prohibitae non sunt. Immo et diebus stricti ieunii communiter dispensatione tolluntur.

Haec, a carnis abstinendi, lex universaliter vigens obligat cunctos omnibus feriis Sextis per annum, excepto festo Nativitatis Domini, si in feriam sextam inciderit. Viget porro et obligat, vi usus Romani, etiam pro die Sabbati cuiusvis hebdomadis, ubi usus hic, quemadmodum in patria quoque nostra, invaluit; quamvis usus hic in pluribus regionibus, ad quas scilicet non transivit, non obser-vetur nec obliget, quia lex universalis, Sabbatho ad abstinentiam obligans, non existit. Pietas quippe et virtutis alacritas potissimum est, quae consuetudinem induxit, ut, in Oriente feria 4. et 6. in memoriam traditi et interficti — in Occidente autem, iuxta morem Ecclesiae Romanae, feria 6. et Sabbatho, in memoriam morientis et in sepulchro iacentis Redemptoris, a carnis abstineatur.

Obligatio haec ab omnibus gravis, seu sub mortali stringens, agno-scitur, parvitatem tamen materiae admittit. Excusantur vero a lege abstinentiae a) Qui nondum attigerunt aetatem discretionis, aut qui habitualiter usu rationis carent. b) Aegrotantes, qui, iudicio medici, cibos alios digerere aut absque gravi dispendio sanitatis carnis abstinere non possent. Huc adnumerantur etiam mulieres pre-gnantes et prolem lactantes. c) Qui in itinere constituti, aut non sui iuris existentes cibos licitos, quibus se sustentent, habere non possunt. Hinc qui apud acatholicos aut inobservantes catholicos famulantur, nec cibos permissos accipiunt, vel non

sufficientes, carnes sumere possunt, modo id non fiat in odium religionis. Hos tamen, nisi dispensatio subvenerit, aliud servitium quaerere oportet. d) Pauperes mendicantes comedere possunt, quod accipiunt.

2. Jeiunii ecclesiastici propria ratio, sive essentia, consistit in **unica** per diem plena refectione; plena inquam, quia vesperi exigua collatio et mane exigua ad calefaciendum stomachum potio cum parvo frustulo ab omnibus iam permissa censentur; dummodo hora refectionis plenae notabiliter ante meridiem non collocetur. Qui, mutato ordine vulgari, prandium tempore vespertino, puta 5—6-a hora sumunt, collationem illam exiguum, una vel duabus horis ante meridiem, licet agere possunt. Pluries in die sumere ea, quae solius potus rationem habent, non frangit ieiunium.

Bene vero notandum est, quod cum ieiunio semper coniuncta sit **abstinentia**. Ac proinde iis, quae diebus abstinentiae prohibita sunt, diebus jejunii, seclusa dispensatione, uti eo minus permisum est. Porro, quod, quamvis circa ieiunium pariter ac circa quamecumque aliam ecclesiasticam legem, consuetudo quidem quaedam inducere possit; certum tamen est consuetudine nunquam fieri posse legitimum, quo ipsa ieiunii substantia pessum daretur.

Idmodi ieiuniorum dies per annum sunt a) omnes dies sacrae Quadragesimae incipiendo a feria IV-a Cinerum usque ad Dominicam Resurrectionis, demissis diebus Dominicis, qui sunt solummodo dies abstinentiales, — b) 12 dies quatuor temporum. — c) Dies quidam Vigiliarum, qui apud nos sunt: Vigiliae Pentecostes, Vigiliae festi Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, Vigiliae Assumptionis Beatissimae Mariae Virginis, Vigiliae Omnis Sanctorum, Vigiliae Nativitatis Domini; d) tandem feriae IV. et VI. Adventus, qui, posteriores ieiuniorum dies apud nos, in compensationem suppressarum caeterarum per annum Vigiliarum sunt constituti.

Ieiunium Quadragesimale, quod, docente S. Thoma Aqu. inter alia solemnius est, tum quia observatur ad imitationem Christi, cum etiam, quia per ipsam disponimur ad redemptionis nostrae mysteria devote celebranda, — ieiunium, inquam, Quadragesimale in id ordinatur; ut ad Solemnitatem paschalem nos rite preparamus, cum Christo spiritualiter moriamur et resurgamus. — Ieiunium quatuor temporum: ut Deo, singulis anni partibus, debitas pro acceptis beneficiis gratias agamus, peccata commissa expiemus et praesertim, ut dignos Ecclesiae ministros a Deo impetremus. — Denique ieiunium Vigiliarum: ut festa ventura digne et devote celebremus, atque, dum festa Sanctorum aguntur, illorum exemplis excitati carnem, ad gloriam coelestem adipiscendam, affligamus.

Obligatio servandi ieiunii pariter gravis est et quidem tam quoad delectum ciborum, quam quoad unicam in die refectionem. Qui a lege abstinentiae excusentur, iam supra monitum fuit. Ab obligatione unius refectionis pariter eximuntur ob imponentiam physicam a) infirmi, b) mulieres praegnantes aut lactantes, c) et pauperes illi, qui non possunt habere simul, quod eis ad unam sufficientem satis sit refectionem. Ob imponentiam moralem: a) Adolescentes nondum expleto anno aetatis 21., — b) senes sexagenarii, — c) operarii quique agricultae, famuli item, et alii, qui tot aut tam gravibus laboribus occupantur, ut eos secus

absque magna difficultate perficere non possint, — d) qui cum magno fatigio longum iter pedibus agere necessitantur, neque id differre possunt. e) Tandem causa pietatis aliquando excusantur: confessarii, concessionatores, medici vel infirmis servientes et similis conditionis homines, sed tunc tantum, quando aliter non valerent suis functionibus satisfacere.

His iam in memoriam Vestram, Venerabiles ac honorabiles Fratres, paulisper revocatis, habita ratione usus in hac Dioecesi huendum vigentis, et ad succurrendum debilioribus, cumprimis vero ad minuendas contra legem praevaricationes, pro facultate Nobis a Sede Apostolica concessa, sequentia circa legem abstinentiae et ieunii quibusvis tam ecclesiasticis quam laicis ordinariae Nostrae iurisdictioni obnoxiiis, pro hoc anno dispensando in Domino decernere visum est.

1. Dies abstinentiae sunt omnes per annum feriae VI-ae, quibus unice carnis usus et quidem tam in prandio quam in quavis alia refectione prohibitus manet. — Ab abstinentia dierum Sabbati per annum, vi indultus Apostolici anno 1883. ad septennium dati, hoc quoque anno, qui volunt, relevati sunt.

2. In lege ieunii, quod attinet unicam in die refectionem, nulla cuiquam datur dispensatio. Ac proinde omnes et singuli, nisi lege ipsa excusentur, cunctis diebus sacrae Quadragesimae (exceptis Dominicis), item quatuor temporum, ac Vigiliarum diebus et feriis IV. et VI-a Adventus unicam refectionem observare tenentur.

Quod vero abstinentiam, diebus ieunii pariter obligantem, refert, dispensando in Domino permitto:

a) ut cunctis per annum ieuniornm diebus lacticinia, i. e. praeter pisces et his similia caseus quoque ac butyrum, lac et ova adhiberi possint;

b) a carnibus prorsus abstinentum est feriis IV. et VI. et Sabbathis Quadragesimae; item in hebdomade majore a feria II. usque Sabbathum Sanctum inclusive; omnibus porro ieuniorum et Vigiliarum diebus prout etiam Adventus feriis IV. et VI. — Pro ceteris autem sacrae Quadragesimae diebus dispensando indulgemus, fidelibus Dioecesos Nostrae, clero quoque saeculari et religiosis utriusque sexus, quin tamen peculiaribus constitutionibus posteriorum derogetur; ut carnibus vesci possint tam in refectione principali, quam in exigua illa, quae passim vesperifit, collatione;

c) iis, qui butyrum non facile ferunt, permittimus, ut aliam quamunque pinguedinem, condimenti instar, adhibere possint, demitis tamen feria IV. Cinerum, omnibus feriis VI. in Quadragesima pariter ac feriis VI. quatuor temporum et feriis VI. Adventus; demitis item tribus ultimis diebus hebdomadae maioris, ac demitis omnibus, sine discriminione, Vigiliarum diebus.

Id suapte intelligitur, quod, ad exigentiam Constitutionum Apostolicarum, carnes cum piscibus nec diebus illis, quibus carnis uti permisum est, sed neque Dominicis Quadragesimae, quibus praeceptum unicae refectionis non urget — permiscere i. e. simul adhibere liceat.

Sacros vero Curiones dilectos in Domino Fratres Nostros et qui qui praesentes literas Nostras Christifidelibus annunciatibunt, vehementer hor-

tamur et obsecramus: ut enucleatis debite rationibus quibus inducti ampliorem relaxationem in ieiunio ecclesiastico elargiendam duximus; serio Christifideles cohor-tentur et moneant: neque abstinentiam diei Sabbati abrogatam, neque legem ieiunii e medio sublatam vel suo vigore exutam esse.

Lex ecclesiastici ieiunii et abstinentiae manet, et qui eam, avita pietate ducti, ad litteram sequi et explere porro quoque malunt, meritis augebuntur; qui tamen dispensatione uti volunt, id licite facere possunt, nec ulli officio desunt, dummodo hanc Sanctae Matris indulgentiam uberioribus precibus, pietatis exercitiis ac operibus et cumprimis, qui opibus valent, amplioribus eleemosynis compensare satagant.

Ex eo enim quod Ecclesia, in ieiunio materiali, nostrae infirmitati succurrit non desidiores nos in ieiunio spirituali esse vult, sed potius alacriores. Non a praexceptis exsolvere, sed promptitudinem voluntatis ad haec et etiam cetera cuncta, quae salubriter praecipit, intendit acuere et animum allicere. Haec vero animi comparatio virtutis obedientiae cunctis fere virtutibus praestantissimae vera ratio et proprietas est „quia, docente S. Augustino, in creatura rationali mater quoddammodo est omnium, custosque virtutum“-et, ut S. Gregorius M. ait: „sola quae ceteras menti inserit, insertasque custodit.“

Praeclara est, quam in hanc rem Concilium provinciale Vindobonense (1858) profert commonitio: „Nostris temporibus inquit, dispensationibus indulgenter concessis, antiquior ieiuniorum vigor ita temperatus est, ut ex pia corporis afflictatione parum remaneat. Attamen vel in minimis iucundi aut commodi quidpiam Dei intuitu sibi negare animum confirmat et ad patriam, quam in coelis habemus, erigit. Igitur pracepto Ecclesiae meritum obedientiae ac abnegationis sui populo christiano lucrandum proponitur. Porro eo maius momentum, ipsa ratio temporum, observantiae ieiunii ecclesiastici tribuit, quod hodie etiam fidei catholicae professio sit; cui se impune subducere posse nemo censeat, qui memor est verborum Domini: „Qui negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui in coelis est.“

Cum ergo hanc, in delectu ciborum, fidelibus annuciaveritis indulgentiam ieiunii; eos ad ieiunium spirituale solertia consecrandum animare non intermittatis, probe scientes verissimum esse S. Leonis M. dictum, qui ait. „non in sola abstinentia cibi stat nostri summa ieiunii, — nec fructuose corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocetur et ab obtrectationibus lingua cohabeatur.

Ita fiet, ut tametsi mitiora, acceptabilia tamen futura sint nostra ieiunia Deo; qui ad Se diriget corda servorum suorum: ut Spiritus divini fervore concepto et in fide inveniantur stabiles et in opere efficaces. Amen.

Datum Quinque-Ecclesiis, Dominica Septuagesimae, Anno Domini 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

V.

587

1886

Die 23-a Februarii anni currentis pie in Domino obiit Stephanus (Mors Ste-
Horváth cooperator Faddensis, anno aetatis 30-o, presbyteratus 6-o. phani Horváth
cooperatoris.)

Cuius anima consuetis sacerdotum dioecesanorum suffragiis commendatur.

ad N. 2.

1886

Ad gratam Ven. Cleri dioecesani notitiam perfertur, fundum emeritorum (Fundatio
sacerdotum magnanimo^r dono 1000 fl. a. v. Pauli Stark, emeriti parochi Szalat-
nakensis auctum esse. Pauli Stark,
emer. par.
Szalatnak.)

588

1886

A fekedi kántortanítói állomásra folyó évi mártius hó 29-ig pályázat hir- (Concursus
dettetik. A folyamodványok kellőleg felszerelve a ker. esperes- és tanfelügyelőhöz pro statione
küldendők Mária-Kéméndre. Ezen állomás jövedelme: Két szobából álló lakás, docentis in
konyha, éléskamra, a szükséges melléképületekkel és kerttel, — 14 hold szántóföld
és $\frac{3}{4}$ hold rét; minden háztól 1 és $\frac{1}{2}$ nyolczados gabona, a telkesek buzát, a
kisházasok és zselliérek rozsot adnak; 10 öl kemény tűzifa, melyből az iskola is
fütтetik; minden ház után 30 kr. lélekpénz és 5 itenze bor. A közalapítványi
urodalomtól 90 forint, azonkívül a stolaris jövedelem. Ingyen-fuvár a malomba
és hivatalos utakra a községtől. A tannyelv német-magyar. Megjegyeztetik, hogy
csak oly okleveles tanítók pályázhatnak, kik a magyar nyelvnek tanítására a nép-
iskolákban képesítést nyertek. Feked.)

589

1886

A babarczi iskolánál megürült osztálytanítói állomásra f. é. ápril 6-ig (Concursus
pályázat nyittatik. Ez állomással 325 frt évi fizetés jár. A magyar és német nyel- pro statione
vekben való jártasság mellett még a kántori teendők végzésére is képesnek docentis II.
kell lennie. in Babarcz)

Michael Lauš, cooperator Mosgóensis nominatus est parochus Viljevo- (Personalia.)
ensis; — Johannes Pencz parochus Battinaensis translatus est ad parochiam Izsép.

Josephus Katies administrator Viljevoensis missus est cooperator
ad Podgajce; Ladislau Charvat e Podgajce ad Petrievce, Carolus
Pintér e Gyula-Jováncza ad Mosgó.

Datum Quinque-Ecclesiis die 12-a Martii 1886.

Franciscus Sláby, m. p.
Vicarius gen. Epplis.

QUINQUE-ECCLESIIS,
TYPIS LYCEI EPISCOPALIS (C. FESZTL,

VI.

364

1886

Die 12-a Februarii a. c. post gravem et diurnam infirmitatem mortem oppetiit Matthaeus Vuičié parochus Izséensis; natus a. 1821. ordinatus a. 1844; (Mors Matthaei Vuičié,
par. Izsép.) ab a. 1862. parochiae Vörösmarth, ab a. 1863. parochiae Izsép praefuit.

624

1886

Die 16-a Martii currentis anni pie in Domino obiit Antonius Mike (Mors Antonii Mike, VAD.
Vice-Archi-Diaconus et parochus Laskafaluensis, qui a. 1819. natus et ad titulum
et Par. Laska-
Dioececis Colocensis a. 1842. ordinatus est; unde a. 1847. receptus per duos annos
faluensis.) cooperatorem in Dioecesi et per unum annum ad Castra egit. Ab a. 1850. usque
1855. Episcopo Nicopolitano a secretis fuit, quo eodem anno ad parochiam Laska-
falu missus, hanc usque diem obitus rexit; insuper ab a. 1875. munere VADiaconi
Districtus Dardensis distinctus.

Animas denatorum horum confratrum piis precibus et suffragiis sacerdotum
dioecesanorum commendo.

862

1886

Notum esse haud dubito, qualiter societas litteraria de S. Stephano Rege (De novissimo
nuncupata, unica in chara nostra patria, quae in propagandis sanis et exclusive
Societatis
catholicis libris aliisque productis litterariis iam per semiseculum desudat, novissime
S. Stephani
consilium ceperit, typis vulgandi et vili 2—5 xror. pretio venumdandi parvos trac-
conatus.)
tatulos, captui populari facile accessibiles, qui in magna quantitate propagandi essent
adinstar antipondii et antidoti illorum productorum typographicorum, quae sive
direkte sive indirecte ruinam spiritualem proborum popularium intendunt, quaeve in
millenis exemplaribus per plateas, fora publica et nundinas venduntur.

Quod huiusmodi conatus felicem successum praefata Societas a strenua
pastorum animarum cooperatione praeprimis dependere autemet, in rei natura situm est.

Clare et diserte adumbratur in adiectis ∵. philyris, adinstar epistolae ad
quemvis parochum directis et programma totius huius negotii litterarii et modus
propagationis eiusdem.

Provocatos itaque et rogatos habere volo omnes animarum pastores, ut ex
obtutu praefixi scopi salutaris, libenter appromittant suam, quo petitur modo,
cooperationem.

863

1886

Joannes Tormássy, docens Soproniensis et redactor pagellarum „Népiskolai Lapok“ vir de re paedagogica catholica optime meritus, typis edere intendit Schema-catholiceorum.) tismum de scholis et docentibus catholicis totius Regni Hungariae.

Velint igitur DD. Parochi curam habere, ut advolutae sub // philyrae pro ratione rubricarum rite per ipsos docentes expleantur et subin via officii parochialis ad Rssmum Stephanum Szeifricz, scholarum dioecesanarum Inspectorem remittantur.

864

1886

(Andr. Szabados obtinet
duplicatum
testimonii.)

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől : 7345. szám. Szabados András bácsbodrogmegyei kuczurai lakos részére, az ungvári kir. gör. kath. tanítóképzében 1870-ben nyert, azon évi juliust 24-ről keltezett, 8 anyakönyvi sorszámmal ellátott s időközben állítólag veszendőbe ment eredeti elemi népiskolai tanítói okleveléről, a nevezett tanítóképezde igazgatója által, felsőbb tanhatósági engedélyivel, folyó 1886. évi február 8-án 40. naplószám alatt, egy az eredetivel mindenben egyező másodlat állítatott ki. Miről, szives tudomás és további megfelelő intézkedés végett, van szerencsém a Főtisztelelő egyházmegyei főhatóságot tisztelettel értesíteni. Budapest, 1886. március hó 8-án. A minister meghagyásából : Gönczy Pál, ministeri tanácsos.

865—867

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Háczgöresöny,
Mánfa et
Pölöske.)

A sombereki anyaegyházhhoz tartozó rácz-göresönyi fiókközség kántortanítói arra f. é. május 20-ig pályázat nyittatik. A pályázók kellően felszerelt folyamod-ványaikat a ker. esperes- és tanfelügyelőhöz küldjék Mohácsra (belvárosi plébánia). Tannyelv : német. Ez állomás jövedelme : tisztességes lakás, $2\frac{1}{2}$ hold legelő föld, $\frac{1}{2}$ hold szöllő, 1 hold rét és egy kis konyhakert. minden ház után jár $\frac{1}{4}$ mérő buza, $\frac{1}{4}$ mérő kétszeres vagy rozs, $\frac{1}{4}$ mérő morzsolt kukoricza, 2 itenze bor és 10 kr, van pedig 75—80 ház. minden tanoncztól (45—50) 50 kr. Vasárnapi oktatásért 31 frt 50 kr, 2 ölj fa és minden háztól az iskolafüitésre 2 kötet venyige. — A kisházasok csak rozsot és kukoriczát, a zselliérek pedig (van 15) csak 50 krt fizetnek. Malomfuvart a hitközség szolgáltat.

A magyar-széki anyaszentegyházhhoz tartozó mánfai és pölöskei kántortanító-állomásokra pályázat nyittatik és pedig a mánfai állomásra május 24-ig, a pölöskeire május 26-ig. Pályázók irataikat a ker. esperes- és tanfelügyelőhöz küldjék Magyar-Székre.

A mánfai állomás jövedelme :

1) minden telkes pár után egy nyolczada buza; a telkesek száma jelenleg : 164. 2) minden kisházas pár után 80 kr; a kisházasok száma jelenleg: $36\frac{1}{2}$.

3) minden zsellér pár után 36 kr; a zsellérek száma jelenleg: $27\frac{1}{2}$. 4) A kiknek szőlöljök van, minden pár után 4 liter bor; körülbelül 10 akó. 5) minden telkes gazdától 10 font széna (10 mázsa). 6) A vasárnapi iskoláért: 36 frt. 7) minden iskolás gyermek után: 30 kr. (van 80.) 8) Nyolcz öl kemény tüzelőfa; a hitközség megvágja és a tanító udvarába szállítja. 9) Temetési stola bucsuztatával 75 kr, e nélkül 25 kr. 10) A tanítói laknál 790 □ öl kert. Ezenkívül 3 hold és 358 □ öl szántóföld és rét, melyet a tanító maga miveltet.

A pölöskei állomás jövedelme:

- 1) minden telkes gazdától 1 nyolczada buza és 10 kr; van jelenleg 63 pár.
- 2) minden kisházas pár után 50 kr; jelenleg van 23 pár. 3) minden zsellér pár után 25 kr; jelenleg van 8 pár. 4) minden szőllőbirtokos pár után ad 4 itcze bort.
- 5) Vasárnapi iskoláért 35 frt. 6) Két öl fa az uradalomtól, a község által megvágva és behordva. Az iskola szükségletére a fát a község adja. 7) Nagy halott után bucsuztatával 1 frt, e nélkül 50 kr; kis halottnál ennek fele. 8) 10 hold szántóföld, 2 hold rét, a község által mindenkép megmunkálva. 9) 9 hold föld, melyet a tanító maga munkáltat. 10) A tanítói laknál 500 □ öl kert.

Joannes Spies, VADiaconus et Parochus Paksensis nominatus est (*Personalia.*)
VADiaconus Districtus Duna-Földvárensis.

Joannes Erdélyi Parochus Herczeg-Szőllősensis nominatus est VADiaconus Distr. Dardensis.

Franciscus Pisačić Parochus Lúcsensis nominatus est Parochus Battinaensis; Joannes Heid professor praeparandiae nominatus est Parochus Laskafalvensis: Franciscus Keserics Secretarius Epplis nominatus est Parochus Lakócsaensis; Joannes Alagics cooperator Baánensis nominatus est Parochus Lúcsensis.

Aloysius Szalay cooperator missus est e Szántó ad Regöl; Antonius Hirling e Gödre ad Bükösd; Joannes Nagy e Bükösd ad Gödre; Emmanuel Varga e Babarez ad Szegzárd; Joannes Bereczk e F.-Mindszent ad Babarez.

Datum Quinque-Ecclesiis die 2-a Maii 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

VII.

1124

1886

Die 9-a Junii a. c. post diuturnam & gravem infirmitatem pie in Domino obiit **Josephus Greksa**, cooperator natus a. 1860. ordinatus a. 1882. (Jos. Greksa coop. mortuus.)

Animam eius piis sacerdotum dioecesanorum suffragiis commendo.

1129

1886

Notum certe omnibus e publicis pagellis est, qua calamitate civitas Stryj (Civitas Stryj incendio do- in Galicia die 17-a Aprilis a. c. visitata fuerit. Hac quippe die horrendum incen- mnificata sti- dium majorem florentis quondam civitatis partem consumsit, aedes solo aequando pem petit.) & incolis praeter nudam vitam ferme nihil relinquendo. Ipsa ecclesia parochialis, antiquae architecturae monumentum, vastata iacet, adeo, ut fideles catholici sanctuario careant, quo cultum divinum peragere, solamenque a Consolatore Optimo petere possent.

In hac sua miseria ad nostram confugiunt misericordiam, pro restauranda saltem domo Dei, stipem petentes. Meminerint VV. Fratres verborum S. Spiritus, Eccli XII. 2. „Benefac iusto, et invenies retributionem magnam: et si non ab ipso, certe a Domino“; et parvam saltem eleemosynam potentibus non denegent. Quod quis in corde suo donare destinaverit, horsum mittat oxyus.

1130

1886

Adnecto pro unoquoque districtu recursum Ludovici Agoston VAD. & (Petuntur piae symbolae pro parochi Szőkefalvensis pias symbolas pro ecclesia in Dicső-Szent-Márton erigenda Dicső-Szent- rogantis. Cuius preces pariter commendo. Márton (Transsylvania.)

1136

1886

Demum commendo preces Stephani György parochi Coloniae Hungarorum (Petitur elec- in Bukarest, ad VV. Fratres eo fine directas, ut ad erigendum Seminarium ibidem, aliquid conferre vel eo ex obtutu, quod in eodem seminario Hungari etiam mosyna pro erigendo Se- educentur. Advolutae philyrae suo tempore remittendae sunt. minario in Bukarest.)

1140

1886

Adjacentes philyras, in quibus provocamur omnes, ut unioni, quae ad suc- (Petuntur collandos et suo tempore repatriandos Hungaros, qui actu in Romania degunt, symbolae pro coaluit, accedamus, cum eo AR. DD. VADiaconis submitto, ut hoc negotium etiam Hungaris e Romania repro viribus amplecti et promovere satagant, philyrasque ipsas, sive subscriptionibus Patriandis.)

provisae fuerint, sive non, i m m e d i a t e a d p r a e s i d e m U n i o n i s (Somsich Pál, Budapest, Huszárház) dirigant, notando ad involucrum numerum, quo philyra in fronte signatur.

III

1131

1886

(Publicatur
concurrus pro
stipendiis e
fundo regn.
subs. cath.
docent.)

Pro stipendiis e fundo regnicolari subsidiario cath. docentium concursus publicatur; quosuper docentes, eiusdem fundi subsidiarii membra per DD. Curatos edocendi veniunt.

Fölhivás. Az országos kath. tanítói segélyalap működését iskolai ösztöndíjak adományozásával ez évben folytatni fogja; miért is mindenek, kik az alapszabályok 8. §-a értelmében ily ösztöndíjak elnyerésére joggal birkák, ezennel felhívatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványakat az alapszabályok 20. §-ának c) pontja értelmében az alesperes-kerületi alapgyűjtőbizottság, illetve az alesperes-kerületi tanfeliügyelői hivatal után az illető egyházmegyei főtisztelelő hatósághoz f. évi július hó 15-ikéig indokolt javaslat kíséretében betérjeszszék. Budapest, 1886. évi május hó 20-án. Márkus Gyula, az orsz. kath. tanítói segélyalap központi bizottságának elnöke.

1132

1886

(Commendan-
tur formae e
gypso para-
tae.)

A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. ministertől. 17157. szám. A hazai tanszeripar emelése és tanintézetünknek taneszközök dolgában a külföldtől függetlenné tevése érdekében a budapesti I. kerületi állami elemi és polgári iskolai tanítóképzde, illetőleg az ezen intézettel egybekapcsolt országos tanszermuzeum mellett a rajzoktatáshoz szükséges gipszminták előállítása végett gipszöntőműhelyt rendeztem be és abban állandóan ügyes gipszöntőmestert alkalmazok. Minthogy ezen műhely készitményei a várakozásoknak megfelelnek és a külföldről szerzett mintáknál jóval olyanok, indittatva érzem magamat a Főtisztelelő egyházmegyei főhatóságot tisztelettel felkérni, hogy a főhatósága alatt álló összes tanintézeteket utasitani sziveskedjék, hogy a számukra szükséges gipszmintákat első sorban a nevezett gipszöntőműhelytől szerezzék be és csak a mennyiben valamely minta itt nem lenne megkapható, forduljanak külföldre.

Megjegyzem egyuttal, hogy nevezett gipszöntőműhely készitményeiről száznál több ábrát tartalmazó illusztrált árjegyzék jelent meg, mely 50 krajczárért a budapesti áll. elemi és polgári iskolai tanítóképzde igazgatóságától (Krisztinaváros, győri út) megszerezhető. Budapest, 1886. május hó 10-én. Trefort s. k.

(Publicatur
concurrus pro
statione do-
centis in
Bánfa)

1133

1886

A sumonyi plébániához tartozó Bánfa fiókközségben megüresedett kántortanítói állomásra pályázat nyíltatik. A kellően felszerelt folyamodványok július hó

11-ig Mozsgóra (p. helyben) a ker. esperes és tanfelügyelőhöz küldendők. A választás julius hó 12-én Sumonyban fog megejtetni. A tannyelv magyar.

Ezen állomás jövedelme: 1) igen csinos 3 szobából álló lakás, a hozzá tartozó melléképületekkel és két holdnyi házi kerttel; 2) minden pártól (175) $\frac{1}{8}$ buza és 20 kr. lélekpénz; 3) 8 öl hasábfa az uradalmi erdőből, az iskola fűtésére minden tanuló után egy kocsi fa; 4) minden tanuló után 50 kr. (50), akik párbért nem fizetnek; 2 frt; 5) vasárnapi tanításért 20 frt; 6) egy negyed telek, melyet a özség mivel; 7) 9 hold szántóföld, melyet a tanító miveltet; 8) féltelek után 6 hold legelőilleték; 9) a Miskolczy-féle alapítványból évenként 30 frt; 10) Stola-illeték körülbelül 7—8 frt.

1134

1886

A nagy-nyárádi r. k. iskolánál üresedésbe jött segédtanítói állomás betöltsére pályázat hirdettek. Ezen állomás jövedelme: 300 frt o. é. havi részletekben, télen fűtésre 2 öl fa és az iskolaépületben egy kis szobából álló szabad lakás. Tannyelv német. Pályázati határidő f. é. augusztus hó 7-ike. A folyamodók kellően felszerelt kérvényeiket a helybeli r. k. iskolaszékhez intézzék. A megválasztott állomását f. é. október 1-én tartozik elfoglalni, az alsóbb osztályokat önállóan vezetni és a kántori teendőkben is segédkezni.

1.45

1886

A magyar-széki plébániához tartozó Pölöske fiókközségben megtüresedett (Concursus pro statione subdocentis in Nagy-Nyárád.) kántor-tanítói állomásra ujra pályázat nyittatik. A kellően felszerelt folyamodványok (Concursus pro statione docent. in Pölöske.) f. é. július 15-ig a ker. esperes- és tanfelügyelőhöz küldendők M.-Székre.

Ezen állomás jövedelme: 1) minden telkes gazdától 1 nyolczada buza és 10 kr; van jelenleg 63 pár. 2) minden kisházas pár után 50 kr; jelenleg van 23 pár. 3) minden zsellér pár után 25 kr; jelenleg van 8 pár. 4) minden szöllőbirtokos pár ad 4 iteze bort. 5) Vasárnapi oktatásért 35 frt. 6) Két öl fa az uradalomtól, a község által megvágva és behordva. Az iskola szükségletére a fát a község adja. 7) Nagy halott után bucsuztatával 1 frt, e nélkül 50 kr; kis halottnál ennek fele. 8) 10 hold szántóföld, 2 hold rét, a község által mindenkép megmunkálva. 9) 9 hold föld, melyet a tanító maga munkáltat. 10) A tanítói lagnál 500 □ öl kert.

Ignatius Glatt, praebendatus Ecclesiae Cathedralis nominatus est (Personalia) actuarius et caeremoniarius Eppalis; Josephus Streicher, cooperator V.-Ecclesiensis ad BMPur. nominatus est praebendatus Ecclesiae Cathedralis; Martinus Molnár cooperator e Lakócsa missus est V.-Ecclesiás ad BMPur; Stephanus Mozolányi cooperator e Szigetvár ad Abaliget; Adalbertus Bubreg ex Abaliget ad Szigetvár.

Datum Quinque-Ecclesiis die 13-a Junii 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

VIII.

1463

1886.

Die 6-a Julii 1886 post diuturnam infirmitatem pie in Domino obiit in (Mors Antonii
Valesia Comitatu Turóczensi Antonius Vojtyák, parochus primus ad s. Florianum
in Colonia Montana prope Quinque-Ecclesias, qui a. 1831. natus, a. 1854. Nitriae
ordinatus, ab a. 1855. Cooperatorem et Catechetam egit penes Scholam realem
caes. regiam; anno 1861. in Dioecesim receptus professoris in gymnasio maiori
Quinque-Ecclesiensi aliquamdiu munus gessit, eodemque anno parochiam ad S.
Florianum in Colonia Mont. prope Quinque-Ecclesias neoerectam primus adiit
gubernandam.

Anima denati confratris piis precibus et suffragiis sacerdotum dioecesanorum
commendatur.

1355

1886

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől. 20604. szám. Nagyméltó. (Concursus
ságu Püspök Úr! A budapesti tud. egyetemi hittudományi karnál megüresedett
ágazatos hittani rendes tanszékre vonatkozó pályázatot oly megkereséssel van
szerencsém Nagyméltóságodnak tisztelettel megküldeni, hogy azt hatósága körében
közzététetni méltóztassék. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyil-
vánítását. Budapest, 1886, május hó 27-én. A minister meghagyásából: Berze-
vicy Albert, államtitkár. — Pályázat. A budapesti kir. magyar tud.-egyetem
hittudományi karánál megüresedett ágazatos hittani rendes tanszékre, melylyel évi
2500 frt. fizetés, 400 frt lakbér, szabályszerű tandíj-osztalék s az első és második
10 évi szolgálat után külön-külön 315 frt fizetési póték van egybekötve, ezennel
pályázat hirdettek. A pályázatban csak a kath. egyházi rendhez tartozó férfiak
vehetnek részt; kérvényeik, melyek tudományos és tanítói képességeket igazoló
okmányokkal, püspöki elbocsátó levéllel és életrajzi vázlattal felszerelendők, a
nevezett egyetem hittudományi karának dékáni hivatalánál folyó 1886. évi augusztus
hó 31-ig bezárólag fogadtatnak el. Budapest, 1886. május hó 27-én. A vallás-
és közoktatásügyi magyar királyi ministeriumtól.)

1464

1886.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől. 23425. szám. Nagyméltó. (Concursus
ságu Püspök Úr! A biblia-fordítások jutalmazására a Lackenbacher testvérek által
alapított pályadíjra vonatkozó pályázati hirdetményt oly kéréssel van szerencsém
Nagyméltóságodnak ./ alatt megküldeni, hogy azt egyházmegyéjében a legkiterjedet-
tebb módon közzététetni méltóztassék. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem
profundatione Lacken-
bacher.)

őszinte nyilvánítását. Budapest, 1886. június hó 17-én. A minister meghagyásából : Dr. Markusovsky, ministeri tanácsos. / Pályázat. A Lackenbacher-féle alapítvány után járó 945 frtnyi jutalomdíjra pályázat hirdettetik a biblia 15—20 versének héberből arabsra történendő legjobb fordításáért. E pályadíj elnyerésének foltételei a következők : 1. Mózes 5 könyvének mindenikéből (a nemzedékrendi lajstromok kivételével) sors által 3—4 versből álló hely szemelendő ki. Arab szótár használható ugyan, azonban két egyenlően jó fordítás közül a szótár nélkül készülté az előny. Legjobb fordításnak az tekintetik, a mely a londoni polyglottához legközelebb áll. 2. A versenyben azon belföldiek vehetnek részt, kik a hittudományi tanfolyamot a bécsi, prágai vagy pesti egyetemen a jelen, vagy legközelebb lefolyt tanévben, vagy két, legfellegebb 3 évvvel előbb végezték, s a kath. presbyterianust fölvették. Egyenlően jó fordításoknál az elsőség azé, aki a hittudományi tanfolyamot legközelebb fejezte be. 3. A verseny a bécsi egyetemen 1886. nov. 26-án, a prágai és pesti egyetemeken pedig 1886. nov. 29-én tartatik meg s a dolgozat 12 óra alatt készítendő el. Rövidebb időköz viszonylagos előnyül szolgál. A pályázók kötelesek képességeket az illető egyetem hittudományi karának dekanjánál legalább 3 nappal előbb okmányilag igazolni. Bécs, 1886. május 28-án. A cs. kir. alsó-ausztriai helytartótanács.

1465

1886

(Involucra
litterarum ex
officio Hungari-
ce inscri-
benda.)

Pro congrua observantia communicatur cum ven. Clero dioecesano inti-
matum Exc. Ministerii R. H. cultus et publ. instit. de involucris litterarum officiosarum
non alia, ac Hungarica lingua inscribendis :

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől : 14517. szám. Nagyméltóságú Püspök Úr! Tapasztaltatott, hogy egyes portómentességet élvező hatóságok és hivatalok, különösen pedig a lelkészi hivatalok portómentes leveleket és küldeményeket nem mindig az állam hivatalos nyelvén szokták címezni, sőt, hogy azokon gyakran még a portómentességi záradék, vagyis a jogcím, melyen a dijmentesség kedvezménye élveztetik, és a rendeltetési hely megjelölése sem az állam hivatalos nyelvén történik. Miután a jelzett eljárás következtében az illető levelek és küldemények többször elkészve jutottak rendeltetési helyükre, sőt sok esetben a portómentesség ellenőrzése is lehetetlenné vált : úgy a postaszolgálat, mint a jó s gyors közigazgatás érdekében a közmunka s közlekedésügyi minister úrral egyetértőleg van szerencsém Nagyméltóságodat tiszteletteljesen felkérni, hogy saját hatáskörében a szűk séges intézkedésekkel haladék nélkül az iránt megtenni méltóztassék, miszerint a portómentes hivatalos levelek és küldemények jövőben az állam hivatalos nyelvén címezzenek. Végül van szerencsém megjegyezni, hogy a jelen körintézvénben foglalt meghagyás csak a hazai hatóságok és hivatalok egymásközött váltott portómentes levelei- és küldeményeire vonatkozik. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettem őszinte nyilvánítását. Budapest, 1886. május hó 20-án. Trefort.

1466

1886.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől. 1463. eln. sz. Nagyméltóságú Püspök Úr! A marmarosi sóvasut-résvénytársaság elsőbbségi kötvényei, tekintettel a marmarosi sóvasutat illetőleg tennforgó kivételes körülményekre, valamint tekintettel a kérdéses elsőbbségi részvényeknek a szerződésszerű szállítások által biztosított jövedelmezőségére, a közigazgatás minden ágazatában üzleti biztosítékul elfogadhatók. Miről van szerencsém Nagyméltóságodat tudomás és esetleges további intézkedés végett értesíteni. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettem őszinte nyilvánítását. Budapesten, 1886. évi július hó 19-én. T r e f o r t.

(Obligatoriales Strati
ferrei sal.
Marmaros.
pro cautione
accipiendae.)

1467

1886.

Pro directivo statu notitiae communicatur sequens intimatum Exc. Ministerii (De mappis
R. H. cult. et publ. instit. : geogr. Regni
et Cottus

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertertől. 21393. szám. Azon meg-ubinam com-
győződésben, hogy a hazai földének, természeti és politikai viszonyainak alapos parandis.)
ismerete minden honpolgárnak egyik legelső és legfontosabb szüksége, s hogy a földrajz, mint szemléltető, és az ismeretek legkülfönfélebb ágait összekapcsoló tantárgy, az oktatásban kiváló szerepet visz, ezen tantárgynak a hazai iskolákban leendő helyes és sikeres tanítására s az ahoz szükséges taneszközök előállítására mindenkor gondot fordítottam. Már az 1870. évben 22918. sz. a. kiadott rendeletben gondoskodtam arról, hogy a földrajzi oktatás legalsó foka, a helység- és környék-leírás számára az iskolák megszerezhetők a m. kir. államnyomdától az egyes községek és határaiknak ottan készülő helyrajzi térképeit; az oktatás harmadik foka számára készítettem hazánk, a monarchia és az egyes földrészeknek a m. kir. egyetemi nyomdában kapható fali és kézi térképeit. Még csak a földrajzi oktatás közép foka, a megye ismertetése volt az oktatás céljainak megfelelő jó térképek hiján. Ezen segitendő, kezdeményezésemre Posner K. L. Budapesten térképészeti intézetet alapított s ebben az egyes megyék fali és kézi térképeit készíteti. Ezen kiváló szakemberek által tervezett és a technika minden tökélyével előállított, csupán csak az oktatás szükségleteire való tekintettel készített térképekből eddig Pest, Torontál, Vas, Szilágy, Sáros, Bács-Bodrog, Pozsony, Baranya, Zala, Sopron, Somogy, Fehér, Tolna, Veszprém és Kolozs megyék kézi térképe (ára 30 kr) és néhánynak kivételével fali térképe (ára 4-5 frt) jelent meg. Ezen térképek az orsz. tanszermuzeum állandó biráló bizottsága, bel- és külföldi szakértők által minden tekintetben helyeseknek és kifogástalanoknak találtatván, a földrajzi oktatás minden foka most már a szükséges taneszközökkel rendelkezik. — Azon óhajtástól vezérelve, hogy ezen nagy áldozatokkal előállított eszközök az iskolák által a földrajzi oktatás érdekében fel is használtassanak, van szerencsém az egyházi főhatóságot felkérni, hogy a vezetése alatt álló iskolákat kötelezni sziveskedjék, hogy a mennyiben eddig meg nem tették volna, mindenik megszerezze a) a m. kir. államnyomdától a község helyrajzi térképét, b) Posner K. L.-tól a megye fali térképét,

c) az egyetemi nyomdától Magyarország, a monarchia és a föld egyes részeinek fali térképeit, — és hogy legalább a jobb módban élő szülők gyermekei kötelezettsessenek, hogy a megyének Posner K. L. kiadásában megjelent kézi térképeit, valamint az egyetemi nyomdában kapható Magyar korona országai s a föld részei kézi térképeit is szerezzék meg, mert csakis így remélhető, hogy a gyermekek a térkép olvasását megtanulják. Budapesten 1886. évi junius hó 15-én. T r e f o r t.

1468

1886

(Sessio Centr.
commissionis
fundi subsid.
regnic.docent.) Invitatorium Commissionis Centralis fundi subsidiarii regnic. docentium cath. per DD. parochos ad membrorum, si quae sint, dicate Commissionis notitiam preferendum.

cath. indi-
citur.)

M e g h i v ó. A magyarországi lat. és gör. szert. róm. kath. tanítók segély-alapjának közp. bizottsága f. évi augusztus hó 25-én Budapesten a közp. papnevelde nagy termében, reggeli 9 órakor közgyűlést fog tartani, melyre a bizottság t. cz. tagjai ezennel tisztelettel meghivatnak. Kelt Budapesten, 1886. juliust hó 30-án. M árkus Gyula, az orsz. kath. tanítók segélyalapja közp. bizottságának elnöke.

1480

(Praefiguntur
termini pro
Synodali ex-
mine.)

1886

Termini Examinis Synodalis hoc anno asservandi in dies 30- et 31-um mensis Augusti praefiguntur.

1469

1886

(Concursus
pro statione
docentis
Dinnye-berki)

A bükösdi anyaegyházhhoz tartozó dinnye-berki kántortanitói állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, arra pályázat nyittatik f. é. szeptember hó 20-ig. Jövedelme a következő: 1) minden házaspártól $\frac{1}{8}$ buza és $\frac{1}{8}$ rozs; körülbelül 55 mérő. 2) minden szöllőbirtokos házaspártól 6 iteze bor; körülbelül 10 akó. 3) minden házaspártól 20 kr.; körülbelül 11 frt. 4) minden iskolásgyermektől 80 kr.; körülbelül 20 frt. 5) Ismétlő oktatásért a községtől 10 frt. 6) A község által vágva és a lakhoz állítva 5 öl fa, melyből 3 öl hasáb, 2 öl botfa. 7) Hat hold szántóföld és egy hold rét. 8) Féltelek utáni legeltetési jog. Kényelmes lakás, két szoba, konyha, éléskamra istálóval és ehhez jó nagy kert. A tannyelv magyar. Pályázni szándékozók az egyházkerületi tanfeliügyelőséghez Szent-Királyra küldjék folyamod-ványaiat.

1470

1886

(Concursus
pro statione
subdocentis
in Závod.)

A závodi róm. kath. segédtanitói állomásra augusztus 22-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme a tanévre 300 forint havi részletekben s szabad lakás. Tannyelv német. A felszerelt folyamodványok a helybeli iskolaszékhez (u. p. Lengyel) címzendők. A megválasztott állomását szeptember 1-éig tartozik elfogalni, az alsóbb osztályokat önállóan vezetni és a kántori teendőkben is segédkezni.

1471

1886

Kányán (Tolnam.) a r. kath. iskolánál rendszeresített altanitói állomásra (Concurs. pro Stat. Subdoc. in Kányá.) pályázat hirdettetik. Évi fizetés 300 frt a község által havi utólagos részletekben fizetve, külön szoba fütéssel, ágynemű nem adatik. A tannyelv magyar. A pályázat határideje augusztus 31. Feltételek: okl. képesítés, egy osztály önálló vezetése; a kántori teendőkben való jártasság előnyül szolgál. Folyamodványok az iskolaszék elnökéhez intézendők.

1472

1886

A szálkai r. k. iskolánál egy másodtanitói állásra ezennel pályázat hirdet- (Concurs. pro Stat. Subdoc. in Szálka.) tetik, szoba, fütés és 250 forint évi fizetéssel. A szabályszerüen felszerelt folyamodványok a szálkai (u. p. Morágy) r. k. plébánia hivatalhoz — augusztus hó végeig — küldendők. Ki a kántori teendőkben is jártas, előnyben fog részesülni.

1473

1886

A szebényi róm. kath. népiskolánál megüresült osztálytanitói állomásra pályá- (Concurs. pro Stat. Subdoc. in Szebény.) zat nyíttatik. Okleves vagy képezdét végzett tanférfiú pályázhat. Díjjazása: a legszükségesebb butorzattal felszerelt szoba — ágyneműn kívül, — 300 forint o. é. s 12 méter fa, melyből az iskolát is tartozik fűtettetni. Kötelessége a rábizandó osztályon kívül az ismétlő-iskolában is oktatni s szükség esetén a kántori teendőkben is segédkezni. Tannyelv magyar s részben német. Az állomás folyó évi szept. 1-én elfoglalandó. A kellőleg felszerelt folyamodványok folyó évi aug. 21-ig a szebényi (u. p. Bozsok per Mohács) róm. kath. iskolaszék elnökségéhez küldendők.

1474

1886

A szászvári plébániához tartozó Máza fiókközségen megüresedett kántortanitói államásra pályázat hirdettetik. A kellőleg felszerelt folyamodványok f. évi augusztus 21-ig a mágocs-egyházkerületi tanfelügyelőséghez Baranya-Szászvárra küldendők. Ezen állomás jövedelme s javad alma: 1) Ssabad lakás, mely áll 2 szobából, 1 nyári és 1 téli konyhaból, kis cselédszobából s éléskamrából a szükséges melléképületekkel, elég tágas istálló-, présház-, pincze- s kocsiszinből. 2) 60 telkes pártól, páronként 2 nyolczada buza. 3) 74 kisházas- és zsellérpártól, páronként 2 nyolczada rozs. 4) minden szőlősgazdától 5 iteze bor, van pedig 110. 5) Párbér fejében minden pártól 10 kr. 6) Stola fejében körülbelül 15—20 frt. 7) A községtől 12 régi mázsa széna. 8) A kegyuri gabona és bor megváltása fejében 957 □ öl jóminőségű szántóföld. 9) 28 méter kemény hasáb tölzifa, melyet a hitközség vág és fuvaroz be az uradalmi erdőből, melyből az iskolaterem is fűtendő. 10) Vasárnapi iskoladíj fejében 496 □ öl föld, melyet a község művel. 11) 1482 □ öl régi föld, melynek összes munkáját a hitközség köteles végezni. 12) 586 □ öl részint konyhakert, részint pedig szériás kert, mely utóbbit köteles a hitközség évenkint egyszer megszántani. 13) 5 hold és 800 □ ölj uj irtásföld, nemkülönben 76 □ ölj káposztás. Mindezen födek adóját a kántortanító fizeti. A tannyelv magyar-német.

1475

1886

(Concurs. pro
stat. doc. in
N-Egregy)

A jánosi plébániához tartozó Német-Egregy (Battyán) fiókközségben megüresedett kántortanítói állomásra ezennel pályázat nyíttatik. A kellőleg felszerelt folyamodványok f. é. augusztus 21-ig a mágocsi egyházkerületi tanfelügyelőséghöz Baranya-Szászvárra (u. p. helyben) küldendők. Ezen állomás jövedelme s javadalma: 1) Egy szobából s egy konyhából álló lakás a szükséges melléképületekkel s házi kerttel. 2) minden házaspártól két nyolczada rozs = 24 pozs. mérő à 3 frt = 72 frt o. é. 3) Párbér 4 frt 80 kr. 4) minden szőllősgazdától 2 iteze bor, körülbelül 2 akó = 3 frt. 5) Tandíj fejében minden tanoncz után 17 kr = 5 frt 10 kr. 6) Vasárnapi iskoláért a községtől évi 20 frt. 7) Stola illeték 2 frt. 8) Egy darab rét, mely 3 kocsi takarmányt megetrem = 16 frt. 9) Egy hold belső telek és fél hold kenderföld, melyet a község müvel = 10 frt. 10) Tizenegy hold szántóföld egy tagban, melyet a tanító müveltet, holdja jövedelmét 8 frtjával számítva = 112 frt. 11) Tiz régi öl kemény tűzifa az uradalmi erdőből, melyből az iskolaterem is fütendő, mely fannynységet a hivő nép vágja fel és fuvarozza be; a tanítóét 7 méter ölet 8 frtjával számítva = 56 frt. 12) Szabad legeltetési jog annyi darab jószágra, mint a mennyit a legjobb módú gazda kihajthat a legelőre; megjegyeztetik ezuttal, miként a szalmát és trágyát nem szabad neki eladni, ez a földnek visszaadandó. Megjegyeztetik szintén, miként egész évi jövedelme 305 fratra van felvéve, és ahogyan a tanító azt hinné, miként a készpénz fizetés reá nézve előnyösebb, ugy azon esetre kötelezi magát a község, a fenti jövedelem és javadalom visszatartása és használata mellett, bele nem értve a lakást és házi kertet, neki évi 305 frtot készpénzben kifizetni. A tannyelv német és magyar.

1476

1886

(Concurs. pro
stat. doc. in
Bodony)

A bodonyi kántor-tanítói állomásra pályázat hirdettetik. Az állomás jövedelme: 1) kényelmes lakás melléképülettel és kerttel. 2) minden pártól $\frac{1}{8}$ buza, körülbelül 58 mérő. 3) minden pártól 6 iteze bor = 18 akó. Megjegyzendő, hogy bort csupán a szőllősgazdák adnak. 4) minden gazdától $\frac{1}{8}$ szemes kukoricza, ami 30 mérőt tesz. 5) minden pár után 5 kr, vagyis 11 frt. 6) minden tanoncz után 1 frt, 58—60 frt. 7) Ismétlőiskolai oktatásért 15 frt. 8) Stolailleték mintegy 25 frt. 9) 4 öl tüzelőfa, az iskolának jár 6 kocsi ágfa. A folyamodók irataikat Bodonyba a némethii ker. esperesi hivatalhoz küldjék.

1477

1886

(Concurs. pro
stat. doc. in
D-Kömlőd.)

A duna-kömlődi (Tolnamegye) róm. kath. elemi tanodában az I. osztály tanítói állomása üresedésbe jövén, erre pályázat hirdettetik. A tanító dija: egy az iskola-épületben bebutorozott szoba, melyet a község fűteti. Évnegyedi részletben fizetve 300 azaz háromszáz forint. Előnyére leend a pályázónak a kántorságban való jártasság. A pályázat határideje f. évi szept. 8-ika. Tannyelv német-magyar. A pályázók felszerelt folyamodványait a d.-kömlődi (u. p. Paks) iskolaszék elnökéhez küldjék.

1478

1886

A hosszú-hetényi r. k. altanitói állomásra f. évi augusztus 26-ig ezennel (Concurs. pro stat. subdoc. in H.-Hetény) pályázat hirdettetik. Ezen állomással következő előnyök kötvék össze: Tiszteességes szoba az iskola-épületben, 250 frt készpéuz-fizetés, a tanító asztalánál rendes étkezés, melyért azonban az altanító 50 frtot fizet, de kap mosást, világítást, szolgálatot. A pályázónak képesítési okmánynal kell birnia és a kántori teendőkben jártasnak lennie. A kellően felszerelt folyamodványok a hosszú-hetényi r. k. iskolaszékhez küldendők.

1406

1886

Az ozorai (Tolnamegye) róm. kath. kibővitett elemi iskola első osztályához (Concurs. pro stat. doc. in Ozora.) 1 okleveles vagy pályavégzett tanító és 1 tanítónő kerestetik 300 frt évi fizetés mellett az 188%, tanévre, azon kilátás mellett, ha ez uj állomások egy év elforgása alatt bővebb — a többi tanítóéhoz hasonló — fizetéssel szervezhetők lesznek, hogy az illetők rendes tanítóknak is megmaradhatnak. Tanítási nyelv a magyar. Teher, hogy a heti rájuk eső órában az ismétlősöket is köteleztetnek oktatni. Az eredeti oklevelek augusztus hó 22-éig, a választás napjáig a helybeli iskolaszékhez küldendők.

1462

1886

A mohács-külvárosi r. k. elemi népiskolában az I. vegyes osztály lemon- (Concurs. pro stat. subdoc. in Mohács.) dás következtében megírtulvén, ezen kántori teendőkkel összekötött altanitói állomásnak f. é. augusztus 22-ére leendő betöltésére pályázat hirdettetik. A tannyelv magyar és horvát, ennél fogva a horvát nyelv tudása okvetlen szükséges. Ezen állomással 400 frt évi dij, 100 frt lakátalány és körülbelül 80 frt stóla s egyéb mellékfizetés van összekötve. Remélye van az illető megválasztandónak, ha idővel rendes tanítóvá léptettetik elő, ötödévi javítás után egész 700 frtig terjedő fizetésben részesülni. Az ezen állomásra folyamonók tanítói oklevéllel és bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket a mohácsi r. k. iskolaszék elnökségéhez (Mohács, belvárosi plebánia) f. évi augusztus 20-ig küldjék be.

1433

1886

Az apari iskolában ujonnan szervezett segédtanitói állomásra pályázat hirdetettetik f. évi augusztus 21-ikéig. Ez állomás jövedelme egy szobából álló lakás és stat. subdoc. in Apar.) 250 frt készpénz, a miért a kántortanítónak szükséghoz képest kántori teendőiben segédkezni tartozik. A kellően felszerelt folyamodványok az apari r. kath. iskolaszék elnökéhez küldendők.

1495

1886

(Concurs. pro
stat. subdoc.
in Czikó.)

A czikói másod-tanítói állomásra f. é. szeptember 10-éig pályázat nyíttatik. Ezen állomás jövedelme : 1) a község által évnegyedes részletekben fizetendő 250 frt. 2) Szabad lakás. 3) Egy öl fülfésre való fa. Ennek fejében tartozik egy osztályt önállóan vezetni és a kántori teendőkben segédkezni. Tannyelv német. Pályázók kellőleg felszerelt folyamodványakat a kerületi tanfelügyelőséghez küldjék Bonyhádra.

(Personalia.)

Christianus Singer constitutus est administrator parochiae Mucsi;

Christophorus Péh m Vicarius ad s. Flor. in Col. Mont. Quinque-Eccles. nominatus est eiusdem parochiae administrator.

Missi sunt cooperatores: Franciscus Györkő e Paks ad Tolna; Stephanus Stockinger e Tolna ad Paks; Carolus Pintér e Mozsgó ad Gy.-Jováncza; Geyza Ujváry e Czikó ad Somberek; Josephus Klein e Somberek ad Czikó; Ladislaus Charvát e Petrievce ad Valpó; Franciscus Liebelt neopresbyter ad M.-Szék; Gabriel Svetics neopresbyter ad Mozsgó; Aloysius Schmeller neopresbyter ad Zomba, Alexander Gaál neopresbyter ad F.-Mindszent; Sigismundus Offenmüller neopresb. ad Regöl; Franciscus Hofmeister neopresb. ad Baán.

Datum Quinque-Ecclesiis die 3-a Augusti 1886.

FRANCISCUS SLÁBY m. p.
Vicarius Gnrlis Eppalis.

IX.

1528

1886.

Sub hodierno advenerunt litterae Suae Eminentiae Principis-Primatis Regni Hungariae, quibus adnexa est copia decreti dispensationalis a lege abstinentiae Feriae VI-ae in festum S. Stephani Proto-Regis Hungariae incidentis, in praecedentem Feriam V-am translatae:

N. 4659. Excellentissime ac RSSme Domine Episcope, Domine in Christo Frater, peculiariter Colendissime! Ex advolutis hoc momento mihi redditis litteris tam petitionis ad Suam Sanctitatem a me directae, quam resolutionis desuper editae tenor innotescet Excellentiae Vestrae. Quarum paria pro capiendo usu fraterna cum officiositate communicando peculiari cum cultu persisto Strigoni die 12. Aug. 1886. Excellentiae Vestrae obsequentissimus servus et frater in Christo Joannes Card. Simor m. p.

(Copia.) Nr. 67,685. Emme ac RSSme Domine! Summus Pontifex accepit observantissimas Eminentiae Tuae litteras, quibus expositis circumstantiis, quae in celebratione festi diei S. Stephani Ungariae Regi dicatae occurrunt, expostolas, ut quando hoc festum, quemadmodum in praesenti anno, incidit in feriam sextam, ab abstinentiae praecepto dispensem, illud in antecedentem feriam quintam transferens. — Sanctitas Sua perpensis allatis rationibus huiusmodi petitioni annuere dignata est. — Cum tamen facilis sit in praesens ad S. Sedem recursus dispensationem seu translationem pro hac vice tantum concedere opportunum censuit. Eminentiam Tuam de hac Pontificia dispensatione per to'um Hungariae Regnum valitura certiorem reddens, ut cunctis in Regno S. Stephani Episcopis notam eam facere velis rogo, atque interea omni, quo par est, obsequio manus tuas deosculor Eminentiae Tuae, Romae, 7-a Augusti, 1886. humillimus, a dictissimus, obsequentissimus famulus: M. Mocenni m. p. Archiep. Heliopolit.

1527

1886

A babarczi plébániához tartozó Kis-Nyárád fiókközségben a kántor-tanítói állomás betöltésére t. é. aug. 30-ig pályázat nyittatik. Ezen állomás jövedelme: 1. minden telkes gazdától 2 nyolczada buza, van pedig 27 pár. 2. minden kisházas pártól 1 nyolczada rozs, van 48 pár. 3. minden zsellérpártól $\frac{1}{2}$ nyolczoda rozs,

(Dispensatio
a lege absti-
nentiae in
festo S. Ste-
phani Proto-
Regis Hunga-
riae.)

van 14 pár. 4) Készpénzben 42 frt. 5) Vasárnapi oktatásért 21 frt. 6) Bor 4 akó, 7) Egy hold rét, a község kaszálja és hordja haza a szénát, de a tanító gyűjteti össze. 8) Egy kis káposztás kert. 9) Darabka répa föld. 10) Legelő illetéktől 3 hold föld, melyet a tanító munkáltat. 11) A kegyuradalomtól: 6 mérő tiszta buza. 12) 6 mérő kétszeres. 13) Fa 6 öl, az iskolafűtésre külön 4 öl. 14) Bor 6 akó és tiszteges lakás. Tannyelv: német.

A kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszék elnökségéhez Babarczra, Baranyavármegye, posta helyben kiíldendők f. é. augusztus 29-éig.

Datum Quinque-Ecclesiis die 14-a Augusti 1886.

FRANCISCUS SLÁBY m. p.
Vicarius Gnrlis Eppalis.

VZG

0881

X.

1633

1886.

Communico cum Venerabili Clero formulam novam precum iussu Beatissimi Patris, Leonis XIII. PP. a quovis sacerdote post privatae missae celebrationem recitandarum, ab ea priorum aliquantum diversam, ut sequitur:

Preces iussu Papae Leonis XIII. in omnibus orbis ecclesiis post privatae missae celebrationem flexis genibus recitandae.

Sacerdos ter dicat Ave Maria; deinde: Salve Regina cum V. Ora pro nobis etc. et B. Ut digni etc.

OREMVS

Deus refugium nostrum et virtus, populum ad te clamantem propitius respice; et intercedente gloriosa et immaculata Virgine Dei Genitrice Maria cum beato Iosepho Eius Sponso, ac beatis Apostolis tuis Petro et Paulo et omnibus Sanctis, quas pro conversione peccatorum, pro libertate et exaltatione sanctae Matris Ecclesiae, preces effundimus, misericors et benignus exaudi. Per Christum Dominum Nostrum. Amen.

Addatur invocatio: — Sancte Michael Archangele, defende nos in praelio; contra nequitiam et insidias diaboli esto praesidium. — Imperet illi Deus; supplices deprecamur: tuque, Princeps militiae caelestis, Sanatam aliasque spiritus malignos, qui ad perditionem animarum pervagantur in mundo, divina virtute in infernum detrude. Amen.

SSmus Dominus Noster Leo PP. XIII. omnibus preces, ut supra, recitantibus tercentum dierum indulgentiam largitur.

1634

1886

▲

A magyarországi latin és görög szertartásu római katholikus tanítók *segély-alapja* vagyonáról a kezelő egri tőkáptalan által benyújtott, felsőbb helyen pedig felülvizsgált és helyesnek talált

(Rationes
fundii subs.
regnic. doc.
cath. de a:
1885.)

1885. évi számadás kivonata.

(A számadás kivételesen 1885. március 1-től deczember végeig terjed.)

I. Fejezet. 1885. évi bevétel.

1. §. A mult évi készpénzmaradvány	288	frt	56	kr.
2. §. A nagyméltóságu püspöki kar által megajánlott 20,000 frt alaptőke és 5% kamatai számlájára utólagosan befizetett . . .	1299	,	27	"
3. §. Az egyházmegyék gyűjtéseiből befolyt	9745	,	78	"
4. §. Kisorsolt értékpapirok ból és visszafizetett takarékpénz-pénztári tőkéből	4047	"	-	"
5. §. Tőkék (értékpapirok és takarékpénztári betétek) kamatai	2277	"	79	"
A bevétel főösszege				17658 frt 40 kr.

II. Fejezet. 1885. évi kiadás.

1. §. Tökésítésre	13707	frt 15 kr.
2. §. Az 1884. évi számadás szerint felosztás alá eső (elapszabály 6. és 7. §§.) összeg számlájára	2180	" — "
3. §. Különfélékre (nyomdai, postai stb. stb. költségek)	53	" 69 "
	A kiadás főösszege	15940 frt 84 kr.

M é r l e g .

Valóságos bevétel	17658	frt 40 kr.
Valóságos kiadás	15940	" 84 "
1886. évre felveendő készpénzmaradvány	1717	frt 56 kr.

A segélyalap vagyonállása 1885. év végén.

1. 5%-kal kamatozó magyar járadékkötvényekben (névérték szerint)	40000	frt — kr.
2. 5%-kal kamatozó magyar vasuti kölcsönkötvényekben (névérték szerint)	720	" — "
3. Egys. osztr. államkölcsön kötvényekben "	1100	" — "
4. Takarékpénztárban 5 és $\frac{1}{2}\%$ kamatra tőkésítve	10000	" — "
5. Takarekpénztárban 5% kamatra tőkésített segély és gyámpénzekben	1400	" — "
6. Készpénzmaradvány	1717	" 56 "
	Összesen	54937 frt 56 kr.

B.

A létesítendő országos katholikus tanítói árvaház alapjáról a kezelő egri főkáptalan által benyújtott, felsőbb helyen pedig felülvizsgált és helyesnek talált

1885. évi számadás kivonata.

(Az 1885. év az első számadási év).

I. Fejezet. 1885-ik évi bevétel.

1. §. A mult évi készpénzmaradvány	—	frt — kr.
2. §. Az egyházmegyék gyűjtéseiből befolyt	715	" — "
3. §. A segélyalap 1884. évi számadása szerint felosztás alá eső összeg $\frac{1}{10}$ része czimén a segélyalap pénztárából ide áttétetett	280	" — "
	A bevétel főösszege	995 frt — kr.

II. Fejezet. 1885. évi kiadás.

Tökésítésre	995	frt — kr.

M é r l e g .

Valóságos bevétel	995	frt — kr.
Valóságos kiadás	995	" — "
1885. évre felveendő készpénzmaradvány	—	frt — kr.

Az árvaház alapjának állása 1885. év végén:

1. 1870 iki m. kir. nyereménykölcsönjegyben (névérték szerint)	100 frt — kr.
2. Takarékpénztárban 5% kamatra tőkésítve	895 " — "
1635	Osszesen 995 frt — kr.

1886

Instructionis Exc. Regio-Hung. Ministerii defendendae patriae in merito legum militarium Art. XL. 1868. et Art. XXXIX: 1882. executioni dandarum ddto 26-ae Oct. 1885. sub nr. 51870/VIII. emanatae paragraphos sequentes, quae modum procedendi DD. Curionum hac in re proprius concernunt, pro congrua notitia et capiendo usu communico : (Instructio
Minist. in
merito legum
milit.)

A m. kir. honvédelmi miniszterium 1885. évi október hó 26-án 51870/VIII. sz. a. kelt körrendeletével kiadott

u t a s i t á s

a véderőről szóló 1868. évi XL. és az ezt módosító 1882. évi XXXIX. törvényczikk végrehajtása tárgyában.

3. §. Hadkötelezettség.

1. A hadkötelezettség, vagyis az álló hadserege (hadi tengerészethez), pót-tartalékba, vagy a honvédségbe lépés kötelezettsége, azon naptári év január hava 1-jével kezdődik, a melyben a hadköteles életkora 20-ik évét betölti.

2. A hadkötelezettségnek alávetett korosztályok a hadkötelesek születési évei szerint, a legifjabbtól kezdve 1-ső, 2-ik, 3-ik és esetleg 4-ik korosztálynak neveztetnek.

3. A hadkötelezettség azon év deczember 31-ével végződik, melyben a hadköteles életkorának 22-ik évét betölti; a 4-ik korosztályba felhivottak tekintetében pedig az illetékes sorozó járásbeli rendes ujonczállításnak befejezésével.

Csak az, aki hadkötelezettségének bármi okból eleget nem tesz, e részbeli mulasztását az 1882-ik évi 39-ik törvényczikk 9-ik §-a értelmében és azon napig köteles utólagosan pótolni, a mely napon életkora 36-ik évét betölti.

4. A hadsereg (hadi tengerészet) katonai hivatalnokai, amennyiben a törvényes szolgálati időre már különben is kötelezve nem volnának, hasonlóképen alá vannak vetve a hadkötelezettségnek és az abból eredő kötelességeknek.

5. Az álló hadserege, hadi tengerészethez, a pót-tartalékba, vagy a honvédséghez felavatott hadköteles elbocsátása esetében ismét hadkötelessé lesz és ennél fogva az állítási lajstromba ismét fölveendő, ha az elbocsátására*) következő fősorozások alkalmával még a sorozásra felhivott valamelyik korosztályhoz tartozik; kivéve,

*) Egy ilyen elbocsátottnak további hadkötelezettsége tekintetében a tényleges fogyatékba vétel napja szolgál mérvadóul.

ha a családi tekintetekből való elbocsátás azon évi rendes ujonczállítás időszakának kezdete (március 1-je) után történt, a mely évben a hadköteles a 3-ik korosztályba tartozott, mivel ezen esetben az elbocsátással már a póttartalék, illetőleg a honvédség nyilvántartásába való áthelyezés van egybekötve.

6. A hadkötelezettség tekintetében beltföldinek tekintendő az, aki a monarchia egyik vagy másik államában állampolgári joggal bír.

4. §. A beköltözöttek véd- és hadkötelezettsége.

4. Külföldiek, akik az ujonczállításra köteles első három korosztályon belül, vagy még előbb is, a monarchia két állama egyikében állampolgári jogot nyernek, tekintet nélkül arra, vajon előbbi hazájukban védkötelezettségüknek korosztályukban alá vannak vetve.

6. §. A tényleges szolgálati kötelezettség.

2. A tényleges szolgálat alól a sorhadi szolgálati idő alatt kivétetnek :

a) minden törvényesen bevett egyház és vallásfelekezet papjelöltjei, illetőleg papnövendékei, és pedig háboru idejében is (43. §.);

b) a felszentelt papok, illetőleg lelkészkek és segédlelkészkek ;

c) a főgymnáziumi két utolsó évfolyambeli besorozott tanulók, kik a hittudományok hallgatására és a papi pályára szánták el magukat (44. §.);

d) egy évi önkéntesek, kik a tényleges szolgálat kezdete előtt a hittudományok hallgatását megkezdték (142. §.);

e) a népiskolák, polgári iskolák és a tanítóképző intézetek tanítójelöltjei, továbbá ezen iskolák és intézetek tanítói (45. §.);

f) a tanítóképezdéknek azon besorozott növendékei, akik valamely népiskolai (elemi) tanítóképző-intézet két utolsó évfolyamának egyikébe tartoznak, valamint azok is, kik tanulmányait valamely polgári iskolai tanító-képezdében folytatják (46. §.).

11. §. Az első korosztálybeli hadkötelesek összeirása az anyakönyvvezetők részéről.

1. A hivatalos anyakönyvvezetők kötelesek évenként a keresztelési és születési lastromokból az I. a) alatti minta szerint községenkint elkülönített kivonatokat készíteni.

2. Ezen kivonatokba, a születési napnak sora szerint, az ugyanegy közégségen született mindenkor férfi nembeli egyének — még az elhalálozottak is — fölvétetnek, kik a kivonatok készítése után következő naptári évben töltik, illetőleg töltenék be 20-ik életévökét. (3. §.)

3. Az anyakönyvi kivonat átadása napjáig az abban megnevezett egyének sorában előfordult halálesetek, a kivonatnak e célra szánt rovata alatt bejegyzendők, amennyiben ez az anyakönyvvezetők részéről vezetett halálozási lajstromok nyomán megtörténhetik.

5. Az anyakönyvi kivonatok minden év október hava végeig az illető közszégi előljáróságnak átadandók.

12. §. Illetőség a hadkötelezettség teljesítése tekintetében.

1. minden hadköteles azon sorozójárásban köteles az ujonczállításon hadkötelezettsége teljesítése végett megjelenni, amelyben illetőséggel bir.

2. A hadkötelezettség teljesítésére vonatkozó illetőség fölött a jelentkezési határidő kezdetének napja is határoz oly formán, hogy az ujonczállítást megelőző év november 1-je után nyert új illetőség csak az ezen ujonczállítási évet követő rendes fősorozásnál (ujonczállításnál) vétethetik tekintetbe.

13. §. Felszólítás az összeirás végett való jelentkezésre.

1. A hadkötelesek összeirásával megbizott községi előljárók tartoznak évenként, jó eleve a jelentkezési határidő előtt, nyilvános falragaszok, vagy helyben szokásos más módok által a..... hadköteleseket, a törvény szabta büntetésre való figyelmeztetés mellett, az ezen utasítás 14. §-ában foglalt szabályok teljesítésére felhivni.

2. A jelentkezési kötelezettségnak, valamint általában a véderőről szóló 1868-ik évi 40-ik és az 1882-ik évi 39-ik törvényezikkekkel eredő kötelezettségek elmulasztása, a fönrevebbi felhívásnak, ugyszintén más hasonló félhívásoknak, vagy az említett törvényezikkekkel eredő kötelezettségeknek nem tudása által ki nem menthető.

3. A hadköteleseknek összeirás végett való jelentkezése, ha szóval történik, a jelentkező jelenlétében azonnal az illető lajstromba bejegyzendő, és erről a jelentkezőnek ..... hivatalos bizonyítvány adandó ki.

14. §. A hadkötelesek jelentkezése az összeirásra.

1. A ki a legközelebbi rendes ujonczállításon megjelenni köteles korosztályokban áll, tartozik magát beiratás végett illetékes, vagy tartózkodási helye községi előljárójánál szóval vagy írásban bejelenteni. Ezen jelentkezésnek a rendes ujonczállítást megelőző év november havában kell megtörténni.

2. Ha ezen bejelentés nem az illetőségi hely községi előljárójánál történik; az igazoló vagy utazási okmány is bemutatandó.

3. A mely hadkötelesek illetőségi vagy tartózkodási helyükön ideiglenesen távol vannak s ez által, vagy bētegségöknél fogva, szóval vagy írásban jelentkezni akadályozva vannak, azok helyett a bejelentés szüleik, gyámjaik vagy más meghatalmazott által történhetik.

17. §. Az ideiglenes fölmentést kérő folyamodványoknak (reclamatiók) és a védkötelesség teljesítése tekintetében megengedett egyéb törvényszerű kedvezmények megadása iránti kérvényeknek benyújtása.

1. Gyámolitásra szorult rokonok vagy ezeknek meghatalmazottjai, kik a hadköteleseknek ideiglenes fölmentési vagy ez utóbbiak, ha az 1882-ik évi 39-ik törvényezik 5-ik és 6-ik §§-aiban, és az 1868-ik évi 40-ik törvényezik 29-ik §-ában foglalt kedvezmények valamelyikét kérelmezik, az ilyenmű kedvezmények

indokolására szolgáló viszonyokat a községbeli összeirás idejében, vagy legkésőbben a rendes ujonczállítás alkalmával igazolni tartoznak.

18. §. A hadköteleseknek a honossági sorozó járáson kívül való állittatásuk megengedését kérő folyamodványai.

1. Ámbár hadkötelességét a 12. §. szerint minden hadköteles honossági sorozó járásában tartozik teljesíteni és az 54. §. szerint ugyanabban köteles a rendes ujonczállításra megjelenni, mindenkoráltal a tartózkodási járásban való állittatáshoz az engedély megadható: c) a rendes és nyilvános tanulóknak.

3. Az ily engedélyek megadása az 1-ső pontban jelzett esetben a hadköteles illetőségi községe járási tisztviselőjének hatásköréhez tartozik.

41. §. Az ideiglenes felmentési igénynek okiratokkal való igazolása.*)

1. A családi értesítő a XIV. szám alatti minta szerint állitandó ki.

Ha a család egyik vagy másik tagjának születési vagy halálozási napját, a családi értesítőt kiállítani köteles anyakönyvvezető kimutatni nem képes, mivel például a család egyik vagy másik tagja más egyházban született, illetőleg halt meg, az ily körülmények, a mennyiben az 1868-ik évi LX-ik törvénycikk 17. §-a és ezen utasítás 40. §-a szerint döntők, az illető anyakönyvvezető külön születési vagy halálozási bizonyitványai által igazolandók.

Az anyakönyvvezetők oly megjegyzéseket, melyek a sorozó bizottság határozatára közvetve befolyással birhatnak, mellőzni tartoznak.

7. Az anyakönyvi kivonatok és bizonyitványok későbbi felszólamlások alkalmával ismét használhatók, ha azok illetékes kiállítói azokon

a) a körülmények változatlan fennállását,

b) oly esetekben, ha a körülmények változtak, ezen változásnak pontos feljegyzését eszközlik. Ezen záradék minden esetben névaláirással erősítendő meg.

42. §. A védkötelezettség teljesítése tekintetében megengedett egyéb kedvezmények.

A határozathozatal tekintetében való illetékesség.

1. Ezen kedvezmények, a mennyiben a hadkötelesek érvényesítik arra vonatkozó igényüköt, a következők:

A) Az 1882. évi XXXIX-ik törvénycikk 5-ik §-a szerint:

a) minden törvényesen bevett egyház és vallásfelekezet papjelöltjeinek és papnövendékeinek szabadságolása (a törvény 5-ik §-a első bekezdése);

*) A hadseregbé, hadi tengerészeti, pőttartalékba vagy honvédségbe leendő belépés elől való ideiglenes fölmentést kérő beadványok (felszólamlások), valamint általában a védkötelezettség teljesítése tekintetében megengedett kedvezmények iránti kérvények, a mennyiben ezek által már a törvényben gyökerező valamely jog vétetik igénybe, továbbá az ilyen beadványok felett hozott határozatok ellen törvény által engedélyezett felfolyamodványok, végre ezen beadványokhoz és felfolyamodványokhoz szükséges csatolmányok, ez utóbbiak azonban csak a jelzett használatra, — bályegmentesek.

b) a főgimnázium két utolsó évfolyambeli azon tanulóinak szabadságolása, a kik magukat a hittani tudományok tanulására és a papi pályára akarják szánni (a törvény 5-ik §-ának 3-ik bekezdése).

B) Az 1882-ik évi XXXIX-ik törvényczikk 6-ik szakasza szerint:

a) a népiskolák, polgári iskolák és tanítóképző intézetek s általában a népoktatási tanintézetek tanító-jelöltjeinek, továbbá ezen iskolák és tanintézetek tanítónak szabadságolása (a törvény 6-ik §-ának első bekezdése);

b) a népiskolai tanítóképző intézetek utolsó két évfolyambeli tanulóinak és a polgári iskolai tanítóképző intézetekben tanulmányaikat folytató növendékeknek szabadságolása (a törvény 6-ik §-ának 2-ik bekezdése).

D) Az 1882-ik évi XXXIX-ik törvényczikk 5-ik §-a zárpontja szerint:

a felszentelt papoknak, illetőleg lelkészeknek és a segédlelkészeknek a harczias állománybeli szolgálat alól, tábori (honvéd) lelkészkké való kineveztetésökig leendő felmentése (142. §. 2-ik p.)

2. Eme kedvezmények (17. §.) a hadkötelesek kérvényei következtében, a törvényszerű és az alább következő szakaszokban elősorolt feltételek teljesítése mellett, ha az igény az ujonczállításnál érvényesítettet, az illetékes sorozó bizottság által (12. §.) adatnak meg és pedig az 1-ső pont A) a) és D) betűi alatt említett hadkötelesek részére még a háboru ideje alatt is.

3. Az utóállítás alá kerülő hadkötelesek részéről a hadkötelezettség teljesítése tekintetében megengedett kedvezmények iránti igényeiknek érvényesítése tekintetében a 79-ik §. határozmaryai mérvadók.

4. A hivatalból előállított egyén ezen ujonczállításra nézve (39. §. 4. pont), az 1-ső pont A), B) és C) betűi alatt jelzett kedvezmények vonatkozó netaláni igényeit elveszti.

43. §. A szabadságolás igényének feltételei a papjelöltekre és a papnövendékekre nézve.

1. A r. kath. egyház, a görög kath. és a görög keleti szertartásu egyház papjelöltjei és papnövendékei alatt azok értetnek, kik :

a) az egyházmegye főnöke által papnöveldéjébe felvétettek, vagy

b) az egyháztól helybenhagyott valamely rendbe beöltözvék, minden esetben, ha az illető egyházra érvényes szabályoknak megfelelőleg a hittani tanulmányokhoz való átlépéshez szükséges előtanulmányokat befejezték és a hittudományt tanulják, vagy pedig:

c) a hittudományokat valamely nyilvános tanintézetben hallgatják; továbbá

d) a görög kath. és görög keleti hitvallásnak azon papjelöltjei, kik hittudományi tanulmányaikat már befejezték ugyan, de még egyházi felavatásban nem részesültek.

A b) alatti esetben a szerzesi novicziatus tartama alatt a hittudomány tanulásának feltételétől el kell tekinteni.

Ezen igényt igazolja: az a) és b) alatt említettekre nézve: a papnövelde vagy zárda főnökének azon írásbeli bizonyitványa, hogy a jelölt az a) és b) pontok

alatt jelzett feltételeknek megfelel; a c) alatt nevezettekre nézve az egyházmegye főnökének azon irásbeli biztosítása, miszerint az illetőket tanulmányaik bevégzése után saját egyházmegyeje papi rendjébe fogadja; továbbá annak bizonyitása, miszerint az illetők hittudományi tanulmányaikat kellő szorgalommal és sikerrel folytatják és magukviselete ellen nincs kifogás; végre a d) alatt jelöltekre nézve: az egyházmegye főnökének bizonyitványa, hogy az illetők az egyházmegyének még papnövendékei.

44. §. A szabadságolás igényének feltételei a főgimnázium két utolsó osztályának azon tanulóiira nézve, a kik a hittudományok hallgatására és a papi pályára szánják magukat.

1. Ezen kedvezmény minden törvényesen bevett vallásfelekezetekre nézve a lelkészek sorában fennálló hiány idejére és addig marad érvényben, míg meg nem szüntettetik.

2. Ezen igény az illető évfolyam iskolalátogatási bizonyitványa és a hittudományi tanulmányokra, vagy a novicziatusba való felvételnek biztosításáról nyert igazolvány által indokoltatik. Ez utóbbinak hiányában a tanulónak a sorozó-bizottság előtt kell kijelenteni azt, hogy a hittudományok tanulására és az egyházi pályára akarja magát szánni.

3. Vajjon a tanulmányokban való megkésés esete fennforog-e, ezen körülmeny, csupán a főgimnázium utolsóelőtti évfolyamának tanulóinál vizsgálandó meg, a kik kötelezvék tanulmányainak szabályszerű folytatását a főgimnáziumba lett belépésöktől fogva beigazolni, avagy a tanulmányi előmenetelben netalán előfordult késedelemnél azt igazolni, hogy ezen késedelemnek nem ők okai.

45. §. A szabadságolás igényének feltételei a népiskolák, polgári iskolák és tanítóképző-intézetek tanító-jelöltjeire és ezen intézetek tanulóiira nézve.

1. A népoktatási tanintézetek és ezek között a népiskolák, polgári iskolák és tanítóképző-intézetek tanítójelöltjei és tanítói, a kik a tanítás terén működnek, igényük igazolására a következő bizonyitványokat kötelesek felmutatni:

A) A népiskolák, polgári iskolák és a tanítóképző intézetek tanítójelöltjei:

a) az elemi, illetőleg polgári iskolai tanítóképző intézet utolsó évfolyamának legalább elégsges eredménnyel lett befejezéséről szóló bizonyitványt;

b) az illető iskolai hatóság abbeli igazolványát, hogy az illetők valamely nyilvános népiskolánál, vagy polgári iskolánál a tanítás terén működnek.

B) A népiskolai tanítók:

a) az A) a) betű alatt jelölt bizonyitványokat; azonban tekintettel a tanítók sorában létező nagy hiányra, ily bizonyitványok melléklése tőlük egyelőre nem követelendő, és

b) az illető iskolai hatóság által hivatalosan kiállított okiratot, mely szerint valamely állandóan rendszeresített tanítói állomáson akár ideiglenesen, akár véglegesen alkalmaztatnak.

C) Tanítóképző intézetek tanítói, a polgári iskolákat is ide értve, a kinnevezési okiratot.

2. Ezen igény azonban csak azon esetben ismertetik el, ha az illető a monarchia azon államában működik, mint tanító vagy tanítójelölt, amely államnak egyszersmind polgára is.

46. §. A szabadságolás igényének feltételei a tanítóképző intézeti növendékekre nézve.

1. Ezen kedvezmény, a tanítók sorában létező hiány ideje alatt, és pedig addig marad érvényben, míg vissza nem vonatik.

2. Azon növendékek, kik valamely népiskolai (elemi iskolai) tanítóképző intézet utolsó két évfolyamának egyikéhez tartoznak, valamint azok is, akik tanulmányaiat polgári iskolai tanítóképző intézetben és annak bármely évfolyamában folytatják, igényük megállapításához kötelesek kimutatni, hogy az illető évfolyamot hallgatják: a népiskolai tanítóképző intézetek utolsóelötti évfolyambeli növendékei ezen felül még azt is tartoznak igazolni, hogy tanítóképezdei tanulmányaiakban nem önhibájuk folytán késték meg.

Ez utóbbi körülménynek igazolása csakis a tanítóképezdei tanulmányok megkezdésének idejétől fogva követeltetik.

54. §. A hadköteleseknek és a felmentendők tekintetbe veendő firokonainak a sorozó bizottság elé vezetése.

2. minden hadköteles tartozik a rendes ujonczállításnál saját illetékes sorozó járásában a meghatározott napon és helyen megjelenni.

60. §. A testmagasság megmérése.

1. A hadkötelesek megvizsgálása magasságuk mérésével veszi kezdetét.

Azoknál, akik szemmel láthatólag 1.530 méternél kisebbek, továbbá a papjelölteknel, papnövendékeknél, papoknál, lelkészeknél és segédlelkészeknél a mérses levetkezetlen állapotban, mindenkorral lábbeli nélküli eszközlendő.

61. §. A hadkötelesek testi megvizsgálása.

4. minden elővezetett egyén megkérdezendő, van-e és minő testi fogyatkozása és mindenek előtt ezt kell megvizsgálni.

Azon papjelöltek, papnövendékek és papok (lelkészek és segédlelkészek) (42. §. A) és D), a kik kinyilatkoztatják, hogy nincs testi fogyatkozásuk, orvosilag meg nem vizsgálandók.

73. §. A felavatás és annak jegyzőkönyvbe foglalása.

1. Az álló hadseregbe és a hadi tengerészethez besorozott ujonczoknak, nemkülönben a pótartalékba besorozottaknak felavatása napokint, az állítás befejezése után a hadkiegészítési kerületi tiszt által a hadkiegészítési parancsnok jelenlétében eszközlendő.

A felavatandók előtt az 1-ső és 5-ik hadiezikkek anyanyelvükön felolvasandók és megmagyarázandók: ugyanazok az eskü fontosságára komolyan figyelmetetendők és aztán a szabályszerű szolgálati eskü ünnepélyes módon általuk leteendő.

79. §. Eljárás az utóállításoknál az ideiglenes fölmentések eseteiben és a védkötelezettség teljesítése tekintetében megengedett egyéb kedvezmények megadása iránti kérvények elintézése körül.

1. A határozathozatal joga minden esetekben a honossági sorozó-bizottságot illeti meg.

2. Az igény csak akkor tekintendő fennállónak, ha az illető a korosztály és sorsszám rendje szerint állittatik utó és

a) ha az igény az illetékes sorozójárásbeli azon rendes ujonczállítás időpontjában, a mely ujonczállításra a hadköteles felhiva volt, már fennállott; vagy

b) ha az ideiglenes fölmentésre, vagy a 42. §. 1-ső pont B) c) és D) betű szerinti kedvezményre vonatkozó igényt igazoló viszonyok csakis a honossági sorozó járásbeli rendes ujonczállítás után keletkeztek; vagy

c) ha a 42. §. 1-ső pontjának A) a) és C) a) betűi szerint emelt igény (43. és 45. §§.) azon évi rendes ujonczállítás után ugyan, a melyre a hadköteles fel volt hiva, de ugyanazon év október 1-ig keletkezett.

A támásztott igénynek az utóállítás idejében — a 143. §. határozatainak értelmében — érvényben kell állania.

85. §. Az állománybavétel és jelentősége.

1. A rendes ujonczállítás időszakában és az attól fogva október 1-ig utóállítás, vagy felülvizsgálat utján az álló hadseregbe, a hadi tengerészeti, a póttaortalékba, vagy a honvédségbe felavatott egyének az állítási év október 1-én, az ezen időszakon kívül, valamint a hivatalból való állítás utján felavatottak pedig a felavatás napján vétetnek állományba.

2. Az álló hadseregbe, a hadi tengerészeti, a póttaortalékba, vagy a honvédségbe felavatottnak állománybavétele az illető hadcsapat, vagy intézet létszámába való fölvételében áll és azon időpontot jelzi, melytől fogva annak szolgálati kötelezettsége kezdődik.

86. §. Az álló hadseregen, a hadi tengerészeten, a póttaortalékban és a honvédségen még állományba nem vett védkötelesek ajánlati bizonyitványai; szabadságolási okiratok.

1. Az álló hadsereghoz, a hadi tengerészethez, a póttaortalékhöz, vagy a honvédséghoz felavatott minden védköteles, a kinek állománybavétele (85. §) felavatásának napjával nem egyidejűleg történik, ezen viszonyának tartamára, mint állományba nem vett védköteles, katonai (honvéd) minőségének igazolása végett ajánlati bizonyitványt kap.

3. Ha az állománybavétel időpontjában a védköteles tényleges szolgálat-tétel végett be nem hivatik, neki az illetékes hadcsapat, vagy intézet által kiállított

szabadságolási okirat a nyilvántartási hatóságok*) utján kézbesitendő, az ajánlati bizonyítvány ellenben visszaveendő; különben pedig a tényleges szolgálatra való bemutatás az ajánlati bizonyítvány alapján történik.

4. Azon esetekben, a melyekben az állománybavétel a felavatással egyidejűleg történik, de az illető behivatásáig a nem tényleges viszonyban marad: a szabadságolási okirattal, a mely az illetékes hadcsapat, vagy hadseregbeli intézet által, vagy ha az nem a sorozási székhelyen létezik, az illető had- (hadi tengerészeti) kiegészítési kerületi parancsnokság által állítatik ki, azonnal ellátandó az illető egyén.

87. §. Az állományba nem vett ujonczok és póttartalékosok szolgálati viszonya.

1. Az állományba nem vett ujonczok és póttartalékosok az állítási év okt. 1-ig polgári viszonyaikban hagyatnak meg és az álló hadsereg, hadi tengerészeti, a póttartalék, vagy honvédség szolgálatára nézve rendelkezésre nem állanak.

2. Ámbár az állományba nem vett ujonczok és póttartalékosok állományba vételökig azon megszorításoknak nincsenek alávetve, melyeknek a szabadságosok, valamint a nem tényleges szolgálat alatt levő tartalékosok, póttartalékosok és honvédek szükséges nyilvántartásuk végett alávetve vannak, mindenkorán tudatniuk kell, hogy részükre a szolgálatteljesítésre való esetleges behívások kellő időben kézbesithetők legyenek és hogy általában ők a törvény szigora szerint különben beálló következmények kikerülése tekintetéből okt. 1-én, mint az állománybavétel napján a katonai szolgálat megkezdésére rendelkezésre álljanak.

3. Állományba nem vett ujonczok és póttartalékosok valamely kedvezményben a következő esetekben részesítendők:

a) ha az igény a 42-ik §. 1-ső pontjában felsorolt kedvezmények valamelyikére vonatkozik, és az igény az illetőségi járásbeli azon rendes ujonczállítás időpontjában, amely állításra a védköteles felhiva volt, már fennállott;

b) ha a papjelölteket vagy papnövendékeket (42-ik §. 1-ső pontjának Aa) bekezdése) vagy a tanítójelölteket, avagy tanítókat (42-ik §. 1-ső pont Ba) bekezdése megillető kedvezményre vonatkozó igény azon rendes ujonczállítás után, a melyre a védköteles felhiva volt és ugyanazon évi október 1-jéig keletkezett.

5. Az álló hadsereg vagy a hadi tengerészeti még állományba nem vett azon ujonczainak, akik nősülni óhajtanak, ez illetékes had- (hadi tengerészeti) kiegészítési kerületi parancsnokság engedélyére van szükségük.

Az engedély megtagadása ellen fölfolyamodásnak csak a katonai területi had- (hadtest) parancsnoksághoz van helye.

Az állományba nem vett azon ujonczoktól, akik előreláthatólag a hadjuttalék végleges számbavétele alkalmával nem maradnak meg az ujonczjutalékban, a nőstülési engedély meg nem tagadható.

*) Ezen hatóságokat a nyilvántartási utasítás állapítja meg.

Ha a nőstülei engedély megadatik, arról az illető hadcsapat, vagy hadseregbeli intézet értesítendő.

Az állományba nem vett póttartalékosoknak nőstülei engedélyre nincsen szükségük.

Az állományba nem vett honvéd ujonczoknak nőstülei engedélyt adni a honvédzászlóalj parancsnokság, felebbezés esetében a honvéd-kerületi parancsnokság, illetőleg a honvédelmi minister van jogosítva.

90. §. Az ujonczoknak és póttartalékosoknak a csapatok alosztályaiba való beosztásánál valamint az ujonczoknak a tényleges szolgálatra és a póttartalékosoknak katonai kiképzés végett való behívásánál követendő elvek.

6. Az álló hadsereg azon védkötelesei, a kiket a 45-ik §. szerinti kedvezmény megillet, a nyolczer heti katonai kiképztetésnek, a népoktatást legkevésbé akadályozó időszakban, alá vannak vetve.

7. A hittudományokat hallgató, illetőleg a 44-ik §. kedvezményében részesített póttartalékosok közül:

a) azok, akiket a 43-ik §. szerint a papjelöltek számára engedélyezett kedvezmény illet meg, a harcos állományban való szolgálattétel alól általában fél vannak mentve.

b) minden mások, amennyiben az illetékes hadkiegészítési kerületi parancsnoksághoz, és pedig mindenkor a póttartalék katonai kiképztetésének kezdete előtt az ez iránti bizonyitványt bemutatják, béke idejében ezen kiképzésre nem hivandók be.

A póttartalékban álló azon védkötelesek, akik a 45-ik, 46-ik, 47-ik és 48-ik §§-okban említett kedvezmények valamelyikében részesítettek, katonai kiképzés végett a népoktatást illetőleg a gazdaság kezelését legkevésbé akadályozó időszakban hivandók be.

100. §. A nőstülel korlátozása a hadkötelezettség teljesítése előtt; az engedély nélküli nőstült hadköteleseknek hivatalból való állítása.

1. A nőstülei tilalom (1868-ik évi 40-ik törvényezik 44-ik §-a) azon napig terjed ki, amelyen

a) a harmadik korosztályban álló hadkötelesnek az ideiglenes fölmentés jogérvincesen megadatott, vagy

b) a sorozó, illetőleg felülvizsgáló bizottságnak ez állítási lajstromból való kitörlésre, vagy a harmadik korosztályban visszahelyezésre szóló határozata meghozatott.

A családi tekintetekből vagy a szolgálatképtelenség miatt történt elbocsátás, ha az, az azon évi rendes ujonczállítás időszakának megkezdése (március 1-je) után történik, amely évben a hadköteles a harmadik korosztályban áll, a harmadik

korosztályban történt ideiglenes fölmentéssel, illetőleg visszahelyezéssel egyenlőnek tekintendő.

2. A kivételes nősülési engedélyek megadása a honvédelmi ministert illeti meg.

3. Az, aki, habár a nősülési tilalom reá alkalmazásba jő, illetékes engedély nélkül megnősült, az 1868-ik évi 40-ik törvényczikk 46-ik §-ának rendelkezései szerint hivatalból kerül állítás alá.

142. §. A szolgálati kötelezettség alatt álló egyének részesítése a védkötelezettség teljesítése körül megengedett kedvezményekben.

1. Ily kedvezmények iránti igények érvényesithetők:

b) a 42-ik §. 1. pontjának Aa) betűje alatt emlitett kedvezményre (az 1882. 39-ik t. cz. 5. §-ának 3-ik bekezdése szerint) az egy évi önkéntesség kedvezményében feltételesen részesített azon védkötelesek által, akik az egyévi önkéntesi kedvezmény végleges megoldásának időpontjáig, vagy azon évben, amelyben az nekik véglegesen megadatott, a hittudományi tanulmányokat megkezdik, illetőleg valamely szerzetbeli noviciatusba felvétetnek;

c) a fentebb idézett törvény 5-ik §-a utolsóelötti bekezdésében foglalt kedvezményre.

2. A hadseregbeli (hadi tengerészeti), póttaortaléki vagy honvédségi szolgálati kötelezettség alatt álló fölszentelt papok, illetőleg lelkészek és segédlelkészek, ezen minősüknek kellő igazolása és az illetékes állománycsapatról való bejelentése folytán a közös hadügyi, illetőleg a honvédelmi minister által neveztetnek kitalári (honvéd) lelkészkékké.

Az igény igazolandó:

a) a róm. kath. egyház papjelöltjei részéről az egyházmegye vagy a rendfőnökének igazolványa által, hogy az illető már pappá szenteltetett.

143. §. A védkötelezettség teljesítése körül megengedett kedvezményekben részesített egyének ellenőrzése.

2. A 44-ik és 46-ik §§-ban emlitett kedvezményben részesített egyének azon év október hava 1-jéig, amely évben tanulmányaikat még nem végzik be, tartoznak a hadkiegészítési kerület (honvéd zászlóalj) parancsnoksága előtt igazolni, hogy tanulmányaikat nem hagyták abban, azon év deczember hava 31-éig pedig, amely évben tanulmányaikat szabályszerű előmenetel mellett be kell fejezniük, a kedvezmény végleges megadásához a 43-ik és 45-ik §§. értelmében szükséges igazolványokat bemutatni kötelesek.

A 45-ik §-ban emlitett kedvezmény végleges megadásának időpontja az elemi tanítóképző intézetnek oly növendékeire nézve, akik közvetlenül léptek át a polgári iskolai tanítóképezdébe, azon év deczember 31-éig terjed, amely évben tanulmányaikat az utóbbi képezdében elvégzik.

A 44. §. kedvezményében részesített egyének félbeszakíthatják tanulmányaikat a szerzetesi noviciatusban való belépés által; a tanulmányok folytatásában

és befejezésében bekövetkezett minden megkésés minden az emlitett, minden a 46-ik §-ban megjelölt egyéneknél is csak akkor tekinthető igazoltnak, ha ezen megkésés nem a hadköteles saját hibájából történt. A határozat ily esetekben azonban a honvédelmi minister által, a cs. és kir. közös hadügymminsterrel egyetértőleg hozatik meg.

4. A kedvezmény megszűnik:

a) ha az illetők a gymnáziumi vagy tanítóképezdei tanulmányokat abból hagyják, vagy pedig ezen tanulmányoknak befejezését saját hibájokból késleltetik;

b) ha azon év deczember 31-éig, amely évben a gymnáziumi tanulmányokat vagy a tanítói pályát bevégzik, nem lépnek be a hittudományi tanulók sorába, a szerzesi noviciatusba, vagy nem jutnak azon viszonyba, amelyen a tanítójelöltek és népiskolai tanítók kedvezménye alapul. (45. §. 1. p.);

c) ha a magasabb egyházi rendek felvétele előtt hagynak fel a lelkészeti pályával;

d) ha a nép- és polgári iskolai tanítójelöltek és nép- és polgári iskolai tanítók még védkötelezettségtük ideje alatt lelépnek a tanítói pályáról vagy ha a tanítójelöltek tanulmányainak befejezése után két év alatt valamely állandóan rendszeresített tanítói állásra lett alkalmaztatásukat igazolni nem képesek;

f) ha az igény további fennállása a hadkiegészítési kerület, illetőleg a honvédzászlóalj-parancsnokságának, — amely e tekintetben a közigazgatási (polgári) hatóságot keresi meg — ismételt felszólítása daczára, a sürgötés kézbesítése napjától számítandó 14 nap alatt — a kézbesítés napját bele nem értve — kellő menteség nélkül nem igazoltatik.

162. §. A katonák nősülése.

1. A tényleges szolgálatban álló katonák, valamint azon tartósan szabadságoltak, a kik a 3-ik korosztályból még nem léptek ki, csakis az illetékes csapat-testüktől nyert engedély mellett nősülhetnek.

2. A nem tényleges viszonyban álló tartalékosoknak és póttartalékosoknak, valamint a 3-ik korosztályból már kilépett honvédeknek, ugyiszintén a 3-ik korosztályból még ki nem lépett azon honvédeknek, a kik a tényleges honvédségi szolgálatot már lerövták, nősülhetés végett engedélyre nincsen szükségök.

I. a. minta az utasítás 11. §-hoz.

község.

A keresztelelési (születési) anyakönyvnek az 18 ..... évi január 1-jétől december 31-éig
született fiukról szerkesztett

k i v o n a t a .

Folyó szám	A fiunak családi és kereszti-, vagy másik neve	A születés hava és napja	Névtani elhalmozásának napja, hava és éve	1. Kereszt- vagy másik neve a) az apának, b) az anyának 2. Lakásuk házszáma a fiu születésekor	Az apa mestersége, keresete, egyébb él-thivatása	Észrevétel

Kelt 18. évi hó n.

(Pecsét.)

(Az anyakönyvvezető aláírása.)

XIV. minta az utasítás 41-ik §-hoz.

Értesítés

a keresztelelési (születési), házassági és halálozási anyakönyvekből az N. községi ..... házszám alatt lakó N. N. családjáról

Családi és kereszti-, vagy másik és egyéb melléknév	Születési év, hónap és nap	Esketési év	Vallás	Foglalkozás, kereset, vagy más élet-hivatás	A névtani elhalmozási év, hónap és nap	Észrevétel
1	2	3	4	5	6	7

Kelt 18. évi hó n.

Az anyakönyvekkel teljesen egybehangzó.

(Pecsét.)

(Az anyakönyvvezető aláírása.)

Megjegyzés. a) Mindenekelőtt az apa, azután az anya neve iratik be, ha miudjárt elbaltak volna is, mely körülmény az időnek megjelölésével az illető rovatba jegyzendő. A szülők után következnek a gyermekek, koruk szerint, a legidősebbtől lefelé a legifjabbig, — a főmentetni kért fiut, vagyis azt, akiért a felszólamlás történik, sem hagyva ki. Kihagyni egy gyermeket sem szabad. Ha a gyermek nem él a család körében, például: ha a katonaságnál szolgál, vagy ba egy és ugyanazon helyt, vagy ugyanazon községben, de külön, avagy külföldön telepedett le, ha házas vagy kiköltözött, avagy holléte nem tudatik, ezen körülmény az „észrevétel” rovatában megjegyzendő. A meghalt gyermek is főjegyzendők.

b) Ha a hadkőtelesnek főmentése egyetlen unoka czimén kéretik, a csalátagok következő rendben irandók be:

1. a nagyapa,
2. a nagyanya,
3. ezek fiai és leányai feleségeikkel és férjeikkel együtt,
4. ezen fiuk és leányok házasságából származott gyermekek.

A 4. alatt jelzett egyének, ha több családhoz tartoznak, minden közvetlenül szülőik után sorolandók föl.

c) Ha az ideiglenes főmentés az egyetlen vő czimén kéretik: az ipa és vő családja külön-külön az a) pont alatt foglalt szabályok szerint kimutatandó.

1636

(*Imagines et*

numism. s.

1886

editore

B. Göndöcs.)

Rssmus D. Benedictus Göndöcs, Abbas et Parochus B.-Gyula *imagines et numismata sacra convenientibus oratiunculis piisque spiriis Hung. textus provisa pro fidelium usu edenda suscepit, quorum frusta singula erga 1. cr. apud eundem editorem haberri possunt.*

1637

1886

(*Concurs. pro*

stat. doc. in

Martonfa)

A hosszu-hetényi plébániához tartozó Martonfa fiókegyházban a kántorstat. doc. in tanítói állomás megüresedvén, betöltésére f. é. szeptember 25-ig pályázat nyittatik. Ezen állomás jövedelme: 1. minden házaspártól 2 nyolczada rozs. Van 100 pár, tehát 50 mérő. 2. minden házaspár után 26 kr., tehát 100 pár után 26 frt. 3. A minden nap iskoláért a községtől 8 frt. 4. Vasárnap iskoláért 20 frt. 5. minden szöllőbirtokostól házaspáronkint számítva 6 itcze bor = 8–9 akó. 6. 28 méter fa a püspöki uradalmi erdőből, melyet a község vágni és behordani köteles; de ebből az iskola-terem is fűtendő. 7. Egy negyed telek, nem megfelelő rétrészettel, mely az ugynevezett szállás-földdarabokkal van pótolva. Ezen földet és rétet a község tarozik munkálni. 8. Tiszteges lakás 2 szobával, új kuttal az udvarban, kisebb házikerttel. A tannyelv magyar. A pályázók kellőkép felszerelt folyamodványait Berkesdre a pécsváradi egyházkertileti tanfelügyelőséghez küldjék. Posta ugyancsak Berkesd Hird felé.

1638

1886.

(*Concurs. pro*

stat. doc. in

Kis-Vejke)

A závodi anyaegyházhhoz tartozó Kis-Vejke fiókközségen a r. k. kántorstat. doc. in tanítói állomásra f. é. szeptember 26-ig pályázat nyittatik. A kellően felszerelt folyamodványok a kerületi esperes és tanfelügyelőhöz Varasdra (u. p. Bonyhád) kül-

dendők. Az állomás jövedelme: minden telkes pártól $\frac{1}{2}$ mérő kétszeres gabona (most 82 pár). minden pártól 10 kr. minden kisházas és zsellérpártól 50 kr. (jelenleg 106 pár). minden szőllőtulajdonos pártól 7 iteze bor (jelenleg 148 pár). A községtől készpénz 42 frt. Tizenegy hold föld, melyből a község két holdat művel. Hat öl tüzelőfa saját rendelkezésére s fél öl az iskola fűtésére. Egy négyfogatu szekér széna. Stola-illeték körülbelül 20 frt. Minta-lakás melléképületek- és házi kerttel. A tannyelv magyar.

1639

1886

A bedeghi róm. kath. elemi másodosztályú tanítói állomásra pályázat nyit-(Concurs. pro stat. doc. in Bedegh.)
tatik. Ezen állomás jövedelme: a községtől kap évnegyedenkénti fizetéssel 150 frtot. a kántortanitonál élelmezést, mosást és ellátást, az iskolaépületben egy szobát fűtéssel. A kántori teendőkben tartozik a kántortanitonak segédkezni. Tannyelv: magyar. Pályázók kellőleg felszerelt folyamodványait a helybeli iskolaigazgatósághoz küldjék szeptember 27-ig. (U. p. Bedegh, per Tolna-Szántó.)

1640

1886

A bükösdi anyaegyházhöz tartozó Megyefa fiókközségen uj kántortanító (Concurs. pro stat. doc. in Megyefa.)
állomás szerveztetvén, ennek szabályszerü betöltésére pályázat hirdettetik f. évi november 4-ig. Jövedelme: 1) 300 frt o. é. készpénz, négy részletben. 2) 3 hold szántóföld, 1 hold rét. 3) $\frac{1}{4}$ telek után legeltetési jog. 4) Kényelmes lakás: két szoba, konyha, éléskamara, pincze, külön istálló épülettel és $\frac{1}{4}$ hold házi kerttel. 5) 4 öl fa (2 hasáb, 2 botta) ebből az iskola is fűtendő. 6) Stóla körülbelül 10 frt. A tannyelv magyar. Pályázni szándékozók az egyházkerületi tanfelügyelőségehez Szent-Királyra küldjék folyamodványait.

1645

1886

Tolna-szántói kántortanítói állomásra f. é. szeptember hó 28-ig pályázat (Concurs. pro stat. docent. in Szántó.)
nyittatik. Ezen állomás jövedelme: 1. Szabad lakás kerttel. 2. Fél telek, melyet maga művel, de a községtől munkaváltság fejében kap 40 frtot. 3. minden telkes gazdától $\frac{2}{8}$ kétszeres vagy rozs; kisházasok és zsellérek $\frac{1}{8}$ -át adnak (135 mérő). 4. minden szőllősgazdától 1 pint bor (4 akó). 5. Lélekpénz minden pártól 12 kr. (40 frt). 6. Fa 21 meter. 7. Ismétlő-iskoláért 20 frt. 8. Stóla 50–60 frt. Tannyelv: magyar. Terhe a segédtanító élelmezése. A kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszék elnökségéhez küldendők Tolna-Szántóra (posta helyben).

Per suam Sacratissimam Caes.-Reg. Apost. Maiestatem clementissime (Personalia.)
nominati sunt Abbates Titulares:

Rssmus D. Antonius Walter, Cathedr. Ecclesiae V.-Eccles. et Suae
Excellae Eppalis a Latere Canonicus, Cancell. Dioeces. Director, Camerarius Suae
Sanctitatis Leonis PP. XIII. ad Honores in habitu viol., Assessor Consistorialis,
Examinator Prosynodalnis nominatus est Abbas Titul. S. Crucis de Mágocs.

Ressmus D. Gabriel Hanny, Parochus Szegzárdensis nominatus est
Abbas Titul. S. Spiritus de Madócsa.

Ressmus D. Joannes Spies VADiaconus et Parochus Paksensis nominatus est
Abbas Titul. B. M. V. de Koppán-Monostor.

Aloysius Döbrössy. Subregens Seminarii Minoris nominatus est
definitive Professor et Director Praeparandiae; Julius Gruber,
Juris Can. Doctor et Vice-Rector nominatus est Subregens Seminarii Min.;
Carolus Körmenty, praebendatus nominatus est Vice-Rector Seminarii.

Missi sunt Cooperatores: Julius Cser, valetudinarius ad Szajk;
Henricus Dobos e Szajk ad P.-Bogád; Antonius Potlaacsnik e P.-
Bogád ad M.-Kéménd.

1661

1886

(Mors Jos.
Krautszak,
par. Jánosi.) Die 4-a Septembris 1886. in hospitali Fratrum Misericordiae 5-Ecclesiensi,
quorum se curandae valetudinis causa contulit, piam animam Creatori reddidit
Josephus Krautszak, parochus Jánosi, qui a. 1821. nat. et a. 1844. ordin. a. 1849.
parochus in Jánosi factus est, tumulo datus in Coemeterio Jánosiensi die 6-a Sept. a. c.

Animam denati confratris consuetis suffragiis sacerdotum dioecesanorum
commendo.

Datum Quinque-Ecclesiis die 7-a Septembris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

XI.

1722

1886.

Quod nativo quodam iure Catholicorum cordibus ingenitum nostrorum (Devotio SS. Rosarii hoc anno specie aliter commendata.) fidelium animis arctius et altius insitum nunquam latuit, sed pro ingenti, quo fervebat, ardore in ore semper communi patuit, ut Patrona Regni condignis laudibus coleretur, ad tantas, quae sunt, Deiparae Virginis praerogativas mentis nostrae oculis intuendas, nosque coeli et terrae Mediatrix indissolubilius iungendos salubriter a Beatissimo Patre praeterlapso iam anno institutum est, ut Christiani per orbem devotione SS. Rosarii quotannis celebranda serto Rosae Mysticae insererentur virtutum odore imbuendi. Sanctissimus Pater, cuius prout est in conquirendis tutandae suorum salutis mediis sapientia inexhauribilis, ita et vigilantia, curaque in iis, quae coepit, effectui dandis infatigabilis, hortulanus Supremus Mariani Rosarii catholicum orbem per S. Rit. Congregationem denuo affatur, ut devotionem SS. Rosarii quotannis recolendam, novellam hanc suam plantationem gratiis coelestibus, quae hoc sacro praesertim anno iubilari uberior manant, irriguam foecundare, roborare et ad maiora incrementa perferre studeamus.

Agite ergo Venerabiles Fratres, quo fideles Vobis concrediti devotioni SS. Rosarii iuxta modum et tempus in litteris meis pastoralibus ad Vos anno praeterito sub nr. 1425. datis definitum maiori cum fructu spirituali hoc praecipue sacro anno iubilari interesse non praetermittant.

„DECRETUM URBIS ET ORBIS.

„Post editas a Sanctissimo Domino Nostro LEONE PAPA XIII. Encyclicas „Litteras *Supremi Apostolatus*, 1. Septembbris MDCCCLXXXIII, et *Superiore anno*, „30. Augusti MDCCCLXXXIV, de propagando et celebrando Beatissimae Dei Genitricis Mariae Rosario, Sacra Rituum Congregatio per Decretum diei 20. Augusti „praeteriti anni MDCCCLXXXV, ipso Summo Pontifice annuente et imperante, statuit, „ut quoadusque tristissima perdurent adjuncta, in quibus versatur Catholica Ecclesia, „ac de restituta Pontificis Maximi plena libertate Deo referre gratias datum non „sit, in omnibus Catholici Orbis Cathedralibus et Parochialibus templis, et in cunctis „templis ac publicis Oratoriis Beatae Mariae Virgini dicatis, aut in aliis etiam arbitrio Ordinariorum designandis, Mariale Rosarium cum Litaniis Lauretanis per totum mensem Octobrem quotidie recitetur. Jamvero praesenti anno, qui Jubilaei thesauro ditatur, idem Sanctissimus Dominus Noster exoptans, ut quo magis ingruunt publicae et privatae calamitates, eo firmiori fiducia et proposito auxilium ac remedium quaeratur, et per Mariam quaeratur a Divina Misericordia, quae totum nos habere voluit per Mariam; per hoc Sacrae eiusdem Congregationis Decretum Reverendissimos locorum Ordinarios adhortatur, ut, iuxta memoratas Apostolicas

„Litteras et Decreta, eorumque tenore in omnibus servato, Christifideles ad huiusmodi pietatis exercitium, Deiparae maxime acceptum, atque gratiarum euidem foecundum, nec non ad Sacramentorum aliorumque salutarium operum frequentiam omni sollicitudine advocare et allicere studeant.

„Confirmando iterum Sanctitas Sua in omnibus sacras Indulgentias ac privilegia, quae in praecitato Decreto concessa sunt, indulgere insuper dignata est, ut in iis templis, seu Oratoriis, ubi ob eorum paupertatem, Expositio cum Sanctissimo Eucharistiae Sacramento, ad tramitem Decreti ipsius, solemni modo, nempe per Ostensorium fieri haud valeat, eadem per modum exceptionis peragi possit, prudenti iudicio Ordinarii, cum Sacra Pyxide; aperiendo scilicet ab initio ostiolum ciborii, et cum ea populum in fine benedicendo. Die 26. Augusti 1886. D. Card. Bartolinus S. R. C. Praefectus (L.†S.) Laurentius Salvati S. R. C. Secretarius.“

1723

1886

(Commenda-
tur „Mem.
Vitae Sac.“
auctore Ar-
visenet.)

Juxta concordem piorum ac doctorum virorum sententiam vix existit liber, qui de status sacerdotalis officiis et mediis pro vita sancte agenda requisitis efficiacius ad corda Sacerdotum loqueretur, quam eximius liber sub titulo „Memoriale Vitae Sacerdotalis“ a Claudio Arvisenet olim Canonico et Vicario Generali Trecensi concinnatus et Sacerdotibus Gallicanis eotum exilibus oblatus. Non mirum proinde, quod liber hic verbis quidem simplicibus, sed unetione Spiritus Sancti plenis exaratus multiplices lapsu temporis nactus fuerit editiones, e quibus tamen haud ulla est, cuius externa forma interno libri argumento congrueret ac instar Vade mecum commode adhiberi posset. Talis nunc Coloczae prodit et pretio 80 crorum, eleganter compactus vero 1 fl. 40 cr. venui prostat, atque ope assignationis postalis ad D. Ludovicum Kleiner Seminarii majoris Colocensis Vice-Rectorem dirigendae facillime procurari potest. Quod opus omnibus Dioecesanis fratribus quam impensissime commendando.

1724

1886

(Concurs. pro
stat. doc. in
Rácz-Tőttőn)

Rácz-tőttős fiókközség iskolájánál másodtanítói állomás szerveztetvén, ennek betöltésére f. é. október 11-ig pályázat hirdettetik. Javadalma: 1) két szoba-, konyha-, éléskamrából álló új lakás. 2) 300 frt fizetés, mely $\frac{1}{4}$ évenként a kath. hitközségi pénztártnoktól részletekben felveendő. 3) 4 méter hasáb ölfa. Kotelessége egy rendes osztályt vezetni, valamint vasárnapi és ismétlő-iskolát tartani és a kántortanítónak kántori teendőiben segédkezni. Tanítási nyelv: magyar, német, horvát. A kellően felszerelt folyamodványok a német-bólyi tankerületi felügyelőséghez intézendők.

1725

1886

(Concurs. pro
stat. doc. in
Kis-Budmér.)

A kis-budméri kántortanítói állomás betöltésére f. é. október 16-ig pályázat nyittatik. Javadalma: 1) két szoba-, 2 konyha-, éléskamarából álló új lakás, mellék-

épületek-, pincze- és kuttal. 2) házi kert és kis szilvás. 3) 1189 □ öl rét. 4) szőlő, melyhez tartozik kolompér-, káposztás- és kenderföld, összesen 48 frt becsértékben. 5) 4 öl kemény hasáb tűzifa 40 frt. 6) közös legeltetési jog. 7) stóla 10 frt 44. = 99 frt 44 kr. 8) készpénzben 302 frt negyedévi részletekben, a községi pénztárból. Köteles minden kántortanítói teendőket végezni. Tannyelv: magyar-német. Az állomás jövő évi január 1-vel lenne elfoglalando. Kellően felszerelt folyamodványok a n.-bólyi ker. tanfelügyelőséghoz intézendők.

1732

1886

A bőcskei róm. kath. iskolánál a harmadik tanítói állomásra pályázat (Concours pro hirdettetik. Javadalma: 1) két szobából, egy konyha- s kamrából és pincéből álló stat. doc. in tanítói lak, a tanítói lak mellett 100 □ ület meghaladó kert. 2) 50 □ ölből álló Bőcske.) káposztás kert. 3) A hitközségtől 400 frt évnegyedenként fizetve. A tanító tartozik a kántortanítónak a kántori teendőkben segédkezni. A tannyelv magyar. A választás napja f. é. október 21-re tüzetik ki. A kellőkép felszerelt folyamodványok Bőcskére (Tolnamegye, u. p. helyben) a plébánia hivatalhoz intézendők.

1733

1886

Az apari r. k. iskolánál a II. osztályi tanítói állomásra pályázat nyittatik. (Concours pro Javadalma: egy tiszteességes szobából álló lakáson kívül 300, azaz háromszáz o. é. stat. doc. in forint. A pályázati határidő f. é. október hó 1-je. Tannyelv német és magyar. Előnyben részesülnek azok, kik a kántori teendőkben is jártassággal birnak, miután ebben esetleg a tényleges kántortanítónak az illető 2-ik oszt. tanító segédkezni tartozik. A kellőleg felszerelendő folyamodványok az apari plébániahivatalhoz intézendők.

P. Alexander Simon, presbyter Ord. s. Franc. nominatus est administrator parochiae Jánosi. Personalia.)

Datum Quinque-Ecclesiis die 19-a Septembris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

XII.

1830

1886

Paterna Charitas, quae pectori haeredis praecipui, dilectionis dominicae insidet (Jo. 21, 15.), quaeque, dum universos orbe christianos complectitur semper, ad singulas quandoque tenerius amplectendas descendit gentes, ut eas quod ad salutem, ad prosperitatem, ad profectum valet, paterne hortetur et doceat: haec inquam paterna charitas Sanctissimum Dominum permovit, ut quum gens nostra, nuper dierum, bissaecularem memoriam revindicationis metropoleos charae patriae e potestate turcica, in Deum grata recoluit, Ipse quoque, Cuius Praedecessores tantam in hoc negotio partem Sibi merito vindicant, nos alloquatur litteris, quae non modo amorem erga nos spirant tenerrimum, verum et sollicitudinem et sapientissima suggerunt monita et consilia, quibus quae recta sunt, confirmare amplius, quae corrigenda sunt, corrigere valeamus.

Sublimes hae de altissimo subsellio Summi Pastoris et Doctoris Nostri ad nos dimissae litterae, coelesti prorsus Sapientia delineant: quantopere Beatissimus Pater desideret, ut in Clero scientia ac morum sanctimonia et pietas, spiritu Christi animata, fulgeant; quantopere optet, ut jam ipsa pubes ecclesiastica doctrina et moribus quam solertissime instruatur; perhibent porro uberrime et urgentissime monent, quam operam adhibere et quae studia in id conferre debeamus, quo juventus in Scholis Catholicis rite educetur, quas proinde conservare, quibus omnimodam curam impendere summum sit. Quantopere etiam connitendum nobis, ut Matrimonii sanctitas non dissipetur, verum potius ceu prosperitatis tum coelestis cum temporalis, tum Ecclesiae cum Civitatis firmissimum fundamentum omni quo par est studio custodiatur et conservetur.

Vox Summi Pastoris, Domini Christi, cui servimus, Vicarii stimulos cunctis nobis addat necesse est, ut haec omnia eo maiori zelo et contentione agamus et prosequamur.

Communico itaque Vobiscum Venerabiles Fratres et Filii dilectissimi tenorem harum literarum, ut et ipsi erigi ex iis animo ac aedificari consolarique possitis et ea, quae oportet amplius sectari.

Uberem litterae hae Vobis praebebunt materiam, ut aliqua occasione proxima de praeclaro Sanctissimi Domini ad exemplum Suorum Antecessorum erga charam Patriam nostram amore et sollicitudine, deque debita Eidem eapropter e parte nostra filialis amoris et piae adhaesionis vice proloquamini; porro vero ut de singulis, quae ibi continentur et nobis inculcantur cumprimis de prolium catholicae educationis et de sanctitatis Matrimonii momento et officio opportune et importune ad fideles vobis commissos verba faciatis; sique plebem Christi hungaram avitam virtutem recolentem in avita fide et religione, quoad valetis, confirmare contendatis.

(Epistola
Eneyclia
Beatissimi
Patris ad
Episcopos
Hungariae.)

Sanctissimi Domini Nostri Leonis Divina Providentia Papae XIII. Epistola Encyclica
ad Episcopos Hungariae.

Venerabilibus Fratribus Primati Archiepiscopis Episcopis Aliisque Locorum
Ordinariis in Hungaria Gratiam et Communionem cum Apostolica sede
Habentibus

LEO PP. XIII.

venerabiles Fratres salutem et Apostolicam Benedectionem

Quod multum diuque optabamus, ut litteris Nostris opportune liceret affari Vos, quemadmodum Episcopos ex aliis gentibus nonnullis affati sumus, eo videlicet proposito ut vobiscum consilia Nostra de rebus communicaremus, quae ad prosperitatem christiani nominis salutemque Hungarorum pertinere viderentur, id Nobis est per hos ipsos dies optima opportunitate datum, cum liberatam duobus ante saeculis Budam memori laetitia Hungaria concelebret. — In domesticis Hungarorum laudibus haec quidem futura est ad perennitatem insignis, maioribus vestris contigisse ut civitatem principem, quam saeculi unius dimidiatiique spatio hostes insederant, virtute et constantia recuperarent. Cuius divini beneficii ut et recordatio maneret et gratia, merito Innocentius XI. P. M. decrevit, ut postridie calendas Septembris, quo die tanta gesta res est, sacra solemnia in honorem sancti Stephani, primi ex regibus vestris apostolicis, toto orbe christiano agerentur. Iamvero satis est cognitum, suas Apostolicae Sedi, nec sane postremas, fuisse partes in hoc, de quo loquimur, maximo faustissimoque eventu, qui velut sponte consecutus est ex nobilissima tribus ante annis de eodem hoste ad Vindobonam victoria: quae sane magna ex parte apostolicis Innocentii curis iure tribuitur, et qua parta debilitari Maomethanorum opes in Europa coeptae sunt. — Verumtamen et ante illam aetatem in similibus saepe temporibus Decessores Nostri augendas Hungariae vires curaverunt consilio, auxiliis, pecunia, foederibus. A Callisto III. ad Innocentium XI. plures numerantur Pontifices romani, quorum nomen honoris caussa hoc in genere appellari oporteret. Unus sit instar omnium Clemens VIII. cui, cum Strigonium et Vincenzgraz e Turcarum essent dominatu vindicata, summa regni Consilia decrevere ut grates publice agerentur, quod derelictis ac prope desperatis rebus suis ille unus opportune et prolixe opitulatus esset. — Itaque sicut Apostolica Sedes Hungarorum generi nunquam defuit, quoties ipsis esset cum hostibus religionis morumque christianorum depugnandum, ita nunc, quando auspicatissimae memoriae permovet animos recordatio, vobiscum libens coniungitur iustae communione laetitiae: habitaque dissimilium temporum ratione, hoc volumus, hoc agimus unice, confirmare in professione catholica multitudinem, pariterque conferre, quoad possumus, operam ad communia pericula propulsanda: quo ipso assequemur, ut a Nobis saluti publicae serviatur.

Ipsa testis est Hungaria, munus a Deo nullum posse vel hominibus singulis vel civitatibus dari maius quam ut eius beneficio et accipient catholicam veritatem et acceptam cum perseverantia retineant. In eiusmodi munere per se maximo inest

aliorum bonorum cumulata complexio, quorum ope non solum homines singuli semipiternam in caelis felicitatem, sed civitates ipsae magnitudinem veri nominis prosperitatemque adipisci queant. Quod cum princeps regum apostolicorum plane intellexisset, nihil a Deo consuevit vehementius contendere, nihil in omni vita aut laboriosius curavit aut constantius egit, quam ut fidem catholicam toti regno inferret, ac stabilibus fundamentis vel ab initio constitueret. Igitur maturime coepit inter romanos Pontifices et reges populumque Hungariae illa studiorum officiorumque vicissitudo, quam consequens aetas nulla sustulit. Statuit fundavitque Stephanus regnum: sed regium diadema non nisi a romano Pontifice accepit: consecratus auctoritate pontificia rex est, sed regnum suum Apostolicae Sedi oblatum voluit; Episcopales sedes non paucas munifice condidit, complura pie instituit, sed hisce meritis comitata vicissim est summa Apostolicae Sedis benignitas, et indulgentia multis in rebus omnino singularis. A fide, a pietate sua hausit rex sanctissimus consilii lumen, optimasque gubernandae reipublicae normas: neque alia re nisi assiduitate precandi fortitudinem animi adeptus est eam, qua vel nefarias perduellium coniurationes opprimeret, vel oblatos hostium impetus victor refutaret. — Ita, religione auspice, nata civitas vestra: eademque custode et duce, non ad maturitatem solum, sed ad firmitudinem imperii gloriamque nominis pleno gradu pervenistis. Fidem a rege ac parente suo, velut hereditate acceptam sancte inviolateque Hungaria servavit, idque vel in summis temporum difficultatibus, cum populos finitos a materno Ecclesiae sinu perniciosus error abduxit. Pariter cum fide catholica obsequium et pietas erga Petri Sedem in rege Apostolico, in Episcopis, in populo universo constans permanxit: vicissimque romanorum Pontificum propensam in Hungaros voluntatem paternamque benevolentiam videmus perpetuis testimentiis confirmatam. Hodieque, tot et saeculorum et casuum decurso spatio, manent, Dei beneficio, necessitudines pristinae; et illae maiorum vestrorum virtutes haudquaquam extinetae sunt in posteris. Illa certe laudabilia, in Episcopilibus officiis consumpti nec sine fructu labores: calamitatum quae sit solatia: tuendis Ecclesiae iuribus collatum studium: conservandae fidei catholicae constans et animosa voluntas.

Haec quidem reputans, iucundo laetitiae sensu movetur animus; Vobisque, Venerabiles Fratres, et populo Hungarico meritam recte factis laudem libentes persolvimus. — Sed silere tamen non possumus, quod latet sane neminem, quam sint passim infensa virtuti tempora, quot oppugnetur Ecclesia artibus, quam in tot periculis metuendum, ne fides labefacta ibi etiam languescat, ubi maxime firma et altissimis est defixa radicibus. Satis est meminisse funestissimum illud malorum principium, *rationalismi* et *naturalismi* placita in omnes partes libere disseminata. Accedunt innumerabiles corruptelarum illecebrae: potestatis publicae saepe ab Ecclesia aut aversa voluntas aut aperta defectio; sectarum clandestinarum pervicax audacia; iuventutis nullo ad Deum respectu instituendae inita passim ratio. Atqui si unquam alias, profecto hoc tempore videre omninoque sentire homines oporteret quanta sit religionis catholicae ad tranquillitatem salutemque publicam non opportunitas solum, sed plane necessitas. Quotidianis enim experimentis constat, quo tandem respublicas

impellere moliantur ii, qui nullius vereri auctoritatem, nec frenos cupiditatum suarum ullos perferre assueverunt. Scilicet quid spectent, quibus nitantur artibus, qua pertinacia contendant, nemini iam obscurum esse potest. Imperia maxima, respublike florentissimae dimicare prope in singulas horas coguntur cum eiusmodi hominum gregibus, consiliorum societate et agendorum similitudine invicem coniunctis, unde periculum aliquod securitati publicae semper impendet. Contra tantam rerum malorum audaciam saluberrimo consilio alicubi perfectum est, ut auctoritas magistratum et vis armaretur legum. Verumtamen ad prohibendos *socialismi* terrores una est ratio optima maximeque efficax, qua sublata, parum ad deterrendum valet poenarum metus, quae in eo consistit, ut ad religionem penitus informentur cives, verecundiaque et amore Ecclesiae teneantur. Est enim religionis sanctissima custos, et innocentiae morum omniumque virtutum, quae a religione sponte proficiscuntur, parens educatrixque Ecclesia. Quicumque religiose integreque paecepta sequuntur Evangelii, hoc ipso longe a *socialismi* suspicione abesse necesse est. Iubet enim religio, ut Deum colere ac metuere, ita subesse atque obtemperare potestati legitimae; vetat quippiam seditiose facere: vult salvas suas cuique res, salva iura: qui maiores opes habent, eos inopi multitudini benigne subvenire. Egenos prosequitur omni caritatis numero, calamitosos suavissima consolatione perfundit, spe proposita bonorum maximorum et immortalium, quae tanto futura sunt ampliora, quanto aut gravius homo laboraverit aut diutius. — Quamobrem qui civitatibus praesunt, nihil sunt aut sapientius aut opportunius acturi, quam si religionem siverint, nulla re impediente, influere in animos multitudinis, eosque ad honestatem integritatemque morum paeceptis suis revocare. Ecclesiae diffidere, eamve suspectam habere, primum est aperte iniustum, deinde, praeter inimicos disciplinae civilis cupidosque rerum evertendarum, prodest nemini.

Ingentes motus civicos, turbasque formidolosas, quibus est alibi civitatum tremefacta quies, Hungaria quidem, Dei beneficio, non vidit. Sed instantia pericula Nos pariter ac Vos, Venerabiles Fratres, omnino iubent attendere animum ad cavendum, et maiore in dies studio eniti, ut iste floreat vigeatque religionis nomen, suusque institutis christianis honos permaneat. — Hac de caussa illud in primis optandum, ut Ecclesia toto regno Hungarico plena atque integra libertate fruatur, quali fruebatur alias, nec nisi ad communem utilitatem uti consuevit. Nobis profecto maxime est in votis, ut ea e legibus tollantur, quae cum iuribus Ecclesiae discrepant et eius facultatem agendi minuunt, et professioni catholici nominis officiunt. Id ut impetretur, Nobis Vobisque, quoad per leges licet, constanter elaborandum, quemadmodum tot iam clari viri hoc eodem proposito elaboraverunt. Interea, quamdiu sunt illa, de quibus loquimur, legum iussa mansura, vestrum est conari ut saluti quam minime noceant, admonitis diligenter civibus, quae sua sint in hoc genere officia singulorum. Aliquot indicabimus capita, quae perniciosiora ceteris videntur esse.

Sic, veram amplecti religionem maximum officium est, quod nulla hominum aetate potest esse circumscriptum. Nulla Dei regno infirma aetas. Ut illud quisque novit, ita debet, sine ulla cunctatione efficere: ex efficiendi autem voluntate ius

unicuique sanctissimum gignitur, quod violari sine summa iniuria non potest. Simili de caussa, eorum, qui curam gerant animarum, verissimum idemque permagnum officium est in Ecclesiam cooptare, quotquot matura ad iudicandum aetate, ut cooptentur, petant. Quamobrem si animarum curatores alterutrum malle cogantur, necesse est eos humanarum legum severitatem potius subire, quam vindicis Dei iram lacessere.

Ad societatem coniugalem quod attinet, date operam, Venerabiles Fratres, ut alte descendat in animos doctrina catholica de sanctitate, unitate, perpetuitate matrimonii: ut saepe in memoriam populi revocetur, coniugia christianorum soli potestati ecclesiasticae, suapte natura, subesse: quid Ecclesia sentiat et doceat de eo, quod *matrimonium civile* vocant: qua mente, quo animo catholicos homines istiusmodi parere legi oporteat: non licere catholicis, idque maximis de caassis, nuptias cum christianis coniungere a professione catholica alienis; quique id facere non ex auctoritate indulgentiaque Ecclesiae au^sint, eos in Deum, in Ecclesiam ipsam peccare. Cumque haec res tanti sit, quanti videtis esse, universi, ad quos ea cura spectat, quantum possunt, diligentissime provideant ut ab eiusmodi paeceptis nemo ulla ratione discedat. Eo vel magis quod, si alia in re certe in hac de qua dicimus, obtemperatio Ecclesiae cum salute reipublicae necessariis quibusdam est nexa et iugata vinclis. Etenim principia, ac velut elementa optima vitae civilis societas domestica nutricatur et continet: propterea que hinc pendet magnam partem pacatus et prosperus civitatis status. Atqui domestica societas est, qualis exitu matrimoniorum efficitur: nec bene evenire matrimonia queunt, nisi Deo moderante et Ecclesia. His demotum conditionibus maritale coniugium, in servitutem redactum variarum libidinum, contra Dei voluntatem initum, itaque adiumentis despoliatum caelestibus iisque pernecessariis, sublata etiam communione vitae in eo, quod hominum interest maxime, id est in religione, fructus acerbissimos gignat necesse est, ad extremam familiarum civitatumque perniciem. Quamobrem bene, nec solum de religione, sed etiam de patria meruisse iudicandi sunt catholici viri, qui abhinc duobus annis cum Coetus legumlatorum Hungariae rogarentur, vellent iuberent rata esse christianorum cum hebraeis matrimonia, eam rogationem concordibus animis et libera voce repudiarunt, et ut antiqua lex de coniugiis probaretur, pervicerunt. Quorum suffragiis ex omnibus Hungariae partibus comitata est assentius voluntas plurimorum, idem se et sentire et probare luculentis testimoniis confirmantium. Similis consensus et par animi constantia adhibeatur quotiescumque pro re catholica dimicatio sit: iam erit consecutura victoria: minimum experrectior et fructuosior futura vitae actio, pulso languore excussaque desidia, qua christiani nominis inimici omnem catholicorum virtutem utique consopiri vellent.

Nec minor manabit in civitatem utilitas, si recte ac sapienter instituendae iuventuti vel a primis puerorum aetatulis consulatur. Is est temporum morumque cursus, ut nimis multi nimioque opere contendant vigilantia Ecclesiae saluberrimaque religionis virtute prohibere deditam litteris adolescentiam. Adamantur atque expetuntur passim scholae, quas appellant *neutras, mixtas, laicales*, eo nimirum consilio ut alumni in summa sanctissimarum rerum ignoratione nullaque religionis cura adolescent. Eiusmodi malum quia et latius et maius est, quam remedia, propagari

sobolem videmus bonorum animi incuriosam, religionis expertem, persaepe impiam. Tantam calamitatem ab Hungaria vestra, Venerabiles Fratres, omni, quo potestis, studio et contentione defendite. Adolescentes vel a pueritia ad christianos mores christianamque sapientiam informari, non modo Ecclesiae, sed etiam reipublicae hodie tanti interest, ut pluris interesse non possit. Id iam plane intelligunt, qui cumque recte sapiant: proptereaque catholicos homines multis locis magno numero videmus de fingendis probe pueris vehementer sollicitos, in eaque re praecipuam et constantem operam, nec sumptuum nec laborum magnitudine deterritos, collocare. Non absimili proposito multos quoque ex Hungaria novimus idem eniti et efficere: nihilominus sinite. Venerabiles Fratres, ut episcopale studium vestrum magis magisque incitemus. — Nos profecto, rei gravitate perspecta, eupere et velle debemus, ut in publica adolescentium institutione integrum Ecclesiae sit eas explere partes, quae sibi sunt divinitus datae: nec facere possumus quin Vos flagitemus, ut operam vestram hue studiose conferatis. Interea pergit etiam atque etiam patresfamilias monere, ne a liberis suis eos celebrari patientur discendi ludos, unde fidei christiana*e* iactura metuatur: simulque efficie, ut scholae suppetant sanitate institutionis et magistrorum probitate commendabiles, quae auctoritate vestra et Cleri vigilantia gubernentur. Quod non solum de scholis primordiorum, sed etiam de litterarum maiorumque disciplinarum intelligi volumus. Pia veterum liberalitate, maximeque regum et episcoporum vestrorum munificentia, domicilia scientiis litterarum tradendis plura et nobilia constituta sunt. Floret apud vos memoria et praedicatione gratae posteritatis Cardinalis Pázmány, Archiepiscopus Strigoniensis, qui magnum Lyceum catholicum Budapestinum et condidit et censu amplissimo ditavit. Iamvero pulcrum est recordari. tantae molis opus effectum ab eo pura et sincera intentione *religionis catholicae promovenda*; idemque a rege Ferdinando II. confirmatum, *ut religionis catholicae veritas, ubi vigebat, inconcussa persistaret, ubi labefactata fuerat, reparoretur, cultus divinus ubique propagaretur*. Perspectum Nobis est, quam strenue constanterque curavistis ut istae studiorum optimorum sedes, nihil mutata natura pristina, tales esse perseverent, quales ipsarum auctores esse voluerunt, hoc est *Instituta catholica*, quorum res familiaris, administratio, magisterium in potestate Ecclesiae et Episcoporum permanerent. Quam ad rem Vos magnopere hortamur nullam praetermittere opportunitatem, omniaque periclitari ut honestum ac nobile propositum omni ex parte consequamini. Consecuturi autem estis, spectata Regis Apostolici eximia pietate, prudentiaque virorum qui reipublicae praesunt: neque enim verisimile est passuros, ut, quod dissentientibus a catholico nomine communitatibus concessum est, id Ecclesiae catholicae denegetur. — Quod si ratio temporum postulabit, ut in hoc genere aut quaedam instituantur nova, aut instituta augeantur, minime dubitamus quin patrum exempla renovare, religionemque imitari velit. Immo allatum Nobis est, cogitationem iam Vobis esse susceptam de opportuna palaestra formandis magistris optimis. Saluberrimum consilium, si quod aliud, dignum sapientia et virtute vestra; quod ut celeriter, Deo adiuvante, perficiatis, Nos profecto et cupimus et hortamur.

Verum ad salutem publicam si tantopere pertinet institutio adolescentium in universum, multo pertinet magis eorum, qui sacris initiari volunt. Ad hoc quidem debetis, Venerabiles Fratres, nominatim attendere, in hoc maximam partem vigiliarum laborumque vestrorum consumere: sunt enim adolescentes clerici spes et velut inchoata forma sacerdotum: in sacerdotibus vero quantopere nitatur decus Ecclesiae, et ipsa populorum aeterna salus, Vos plane cognoscitis. — Omnino in instituendis clericis sunt duae res necessariae, doctrina ad cultum mentis, virtus ad perfectionem animi. Ad eas humanitatis artes, quibus adolescens aetas informari solet, adiungendae disciplinae sacrae et canonicae, cauto ut earum doctrina rerum sana sit, usquequaque incorrupta, cum Ecclesiae documentis penitus consentiens, hisque maxime temporibus, vi et ubertate praestans, *ut potens sit exhortari . . . et eos, qui contradicunt arguere.* Vitae sanctitas, qua dempta, inflat scientia, non aedificat, complectitur non solum probos honestosque mores, sed eum quoque virtutum sacerdotalium chorū, unde illa existit, quae efficit sacerdotes bonos, similitudo Jesu Christi, summi et aeterni Sacerdotis. Huc sane spectant sacra Seminaria; Vosque, Venerabiles Fratres, non pauca habetis tum pueris ad clericatum praeparandis, tum clericis instituendis praecclare fundata. In iis maxime evigilent curae et cogitationes vestrae: efficite, ut litteris disciplinisque tradendis lecti viri praeficiantur, in quibus doctrinae sanitas cum innocentia morum coniuncta sit, ut in re tanti momenti eis confidere iure optimo possitis. Rectores disciplinae, magistros pietatis eligit prudentia, consilio, rerum usu prae ceteris commendatos: communisque vitae ratio, auctoritate vestra, sic temperetur, ut non modo nihil unquam alumni offendant pietati contrarium, sed abundant adiumentis omnibus, quibus alitur pietas; aptisque exercitationibus incitentur ad sacerdotalium virtutum quotidianos progressus. Ex industria diligentiaque in instituendis sacerdotibus posita fructus percipientis summopere optabiles, munusque vestrū episcopale multo sentietis esse ad gerendum facilius, ad utilitatem uberiori.

Sed ultra tendant paternae curae vestrae necesse est, scilicet ut presbyteros in ipsa munera sacerorum perfunctione comitentur. Sollerter et suaviter, uti vestram decet caritatem, videte, ne profanos spiritus unquam sumant, ne utilitatum suarum cupiditate, vel negotiorum saecularium cura ducantur: immo virtute et recte factis in exemplum excellant, de studio precandi nihil unquam remittendo, ad mysteria sanctissima caste adeundo. His erecti ac roborati praesidiis, quotidianos sacerorum munera labores ultro deposit, studioseque, ut par est, in excolendis populorum animis versabuntur, maxime ministerio verbi et sacramentorum usu. — Eorum vero redintegrantis animi viribus, quas continenter vigore infirmitas humana non patitur, nihil propemodum videtur aptius, quam quod est alibi in more positum, idque magno cum fructu, ut secedant identidem ad statas animi meditationes, Deo sibique unice per id tempus vacaturi. Vobis autem, Venerabiles Fratres, in obeundis pro potestate Dioecesisbus, sponte et percommoda sese dabit occasio cognoscendi ingenium et mores singulorum, pariterque videndi in re praesenti qua potissimum ratione aut prohibere, aut sanare, siqua insederint, mala necesse sit. Atque ob eam causam, ne vis ecclesiasticae disciplinae frangatur, adhibenda ubi opus esse videbitur, ad sacerorum canonum normas iusta servitas: omnesque intelligent, cum sacerdotia, tum varios dignitatum gradus non esse nisi utilium curarum praemium opertere, proptereaque iis reservari, qui Ecclesiae servierint, qui in curanda animorum salute desudaverint, qui vitae integritate doctrinaque praestare iudicentur.

His ornato virtutibus Clero, non exiguum partem consultum erit et populo: qui ut est amans Ecclesiae et religionis avitae perstudiosus, facile ac libenter sacerorum administris se dabit excolendum. — Sed tamen nulla Vobis praetermittenda

earum rerum est, quae ad integratatem doctrinae catholicae in multitudine conservandam, disciplinamque Evangelicam factis, vita, moribus refinendam valere videantur. Date operam ut frequenter sacrae expeditiones in culturam animorum suscipiantur: eisque praeficite viros probatae virtutis, Iesu Christi spiritu animatos, caritate proximorum incensos. — Opinionum vel cavendis vel evel lendis erroribus, late in vulgus disseminentur salubriter scripta, quae cum rerum veritate congruant, et ad virtutem conducant. Hoc quidem tam laudabili frugiferoque proposito aliquot iam societas scimus coaluisse, nec frustra operam consumere. Eas igitur et augeri numero et maiore in dies fructuum copia florere valde cupimus. — Illud etiam volumus, excitari a Vobis universos, sed maxime qui doctrina, qui censu, qui dignitate, qui potentia ceteris antecellunt, ut in omni vita, tam privatim quam publice impensis current religionis nomen, Ecclesiae causam, ductu auspicioque vestro, fortius agant, et quaecumque rei catholicae provehendae instituta sunt vel instituentur, adjuvare, amplificare ne recusent. — Similiter resistere necesse est fallacibus quibusdam opinionibus, ad tuendum suum cuiusque decus praepostere excogitatis, quae fidei morumque Christianorum praecepsis prorsus repugnant, et multis perniciose flagitioseque factis aditum patefaciunt. — Demum necessaria contentio est assidua et vehemens adversus non honestas consociationes: quarum est antevertenda contagio rationibus omnibus, iis nominatim, quas litterae Nostrae Encyclica alias indicavere. De qua re tanto a Vobis maiorem curam adhiberi volumnus, quanto plus istic numero, opibus, potestate valent eius generis societas.

Haec habuimus, Venerabiles Fratres, quae Vobis, urgente propositum caritate, perscriberemus: quae toti Hungarorum genti prompta ad parendum voluntate acceptum iri confidimus. — Ut patres vestri de hoste teterrimo magnifice ad Budam triumpharent non bellica tantum fortitudine perfectum est, sed virtute religionis; quae quidem vobis, quemadmodum vim magnamque imperii auctoritatem initio perperit, ita domi prosperitatem, foris gloriam in posterum pollicetur. Ista quidem vel ornamenta vel commoda evenire vobis cupimus, idemque precamur, opitulante magna Virgine Matre Dei, cui regnum Hungaricum consecratum est, a qua nomen etiam invenit: eademque de caussa opem suppliciter imploramus sancti Stephani, qui rempublicam vestram, omni a se beneficiorum genere ornatam et auctam, volens propitius, uti certa spes est, respiciet e caelis, firmissimoque patrocinio tuebitur.

Hac igitur spe freti, Vobis singulis, Venerabiles Fratres, et Clero populoque vestro universo, auspicem caelestium munerum et paternae benevolentiae Nostrae testem, Apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXII. Augusti An. MDCCCLXXXVI.
Pontificatus Nostri Noni. LEO PP. XIII.

Datum Quinque-Ecclesiis die 19-a Septembris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

XIII.

1865

1886

Die 21-a Septembris a. c. pie in Domino obiit Ignatius Bartoss, parochus (Mors Ignatii
Monostorensis, qui a. 1823. natus, a. 1847. ordinatus, a. 1858. ad Dioecesim rece-
ptus ab a. 1865. administratorem Sacelli inter colles vitiferos Szegzárdin, ab a.
1868. curatum in Harcz, inde ab anno vero 1870. parochum in Monostor egit.
Bartoss par.
Monostor.)

1866

1886

Die 26-a Septembris a. c. animam Creatori reddidit Franciscus Kiss, (Mors Fran-
emer. parochus Baranyavárensis, Nestor Dioeceseos, sacerdos iubilaris, qui a. 1796.
natus, a. 1820. ordinatus ab a. 1839. parochum in Ballye, ab a. 1843. par. in
Battina, ab a. 1845. par. in Vörös-Marth, ab a. 1852. parochum in Baranyavár
egit, ab a. 1869. in quietem recessit.
cisci Kiss
em. par. Ba-
ranyavár.)

Quorum animas consuetis sacerdotum dioecesanorum suffragiis commendo.

1867

1886

Anakki plébániához tartozó Várong fiókközségben megüresedett kántor- (Conursus
tanítói állomásra pályázat nyittatik. A kellően felszerelt folyamodványok f. é. okt. pro stat. doc.
26-ig a ker. esperes és tanfelügyelőhöz küldendők Szakcsra. Ezen állomás jövedelme :
in Várong.)
1) $\frac{1}{4}$ kültelek, melyet a község mivel ; 2) 4 hold legelő-illeték, melyet a kántor-
tanító miveltet ; 3) 2 hold rét ; 4) minden pártól (90) $\frac{2}{8}$ kétszeres és 12 kr lélek-
pénz ; 5) 2 akó bor ; 6) 5 öl hasábfa, 7) pusztai párbeér 10 frt ; 8) a község pénz-
tárából 50 frt ; 9) az iskolához a fát a község adja ; 10) stó'a-illeték 5—6 frt ; 11)
a tanítói laknál $1\frac{1}{2}$ hold külső és belső házi kert.

1868

1886

A rácspetrei kántor-tanítói állomásra f. évi október 15-ig pályázat nyitta- (Concursus
tik. Jövedelme : 1) 2 szoba és 2 konyhából álló lakás, melléképületekkel, 300 $\square$ öl pro stat. doc.
kert, mellette 1000 $\square$ öl föld, 6 hold föld ; a beltelket és a 6 hold földet munkálja
in Rácz-
a község, a termést hazা hordja és kinyomtatja ; 400 $\square$ öl rét, honnét a termést
Petre.)
a község hază hordja ; 2) 5 öl tűzifa ; 3) 40 frt stóla ; 4) 40 mérő buza, 40 mérő
rozs, 7 hektoliter bor ; 5) 30 frt vasárnapi és ismétlő iskola-pénz, 20 frt tandíj ;
6) $2\frac{1}{2}$ hold legelő-illeték, melynek megmunkáltatása a tanítót illeti. Tannyelv :
magyar és német. A kellően felszerelt folyamodványok a rácspetrei iskolaszék
elnökségéhez intézendők.

1869

1886

(Concursans
pro stat. doc.
in Möcsény.)

A czikói anyaegyházhhoz tartozó möcsényi fiókközségen a kántortanítói által más üresedésbe jövén, arra f. é. október 28-ig pályázat hirdettetik. A kellően fel-szerelt folyamodványok a ker. esperes és tanfelügyelőhöz küldendők Bonyhádra. Jövedelme következő: 1) minden telkes háztól egy nyolczada tiszta buza és egy nyolczada rozs, minden kisházastól 2 nyolczada rozs és 26 kr párpénz (házak száma 69); 2) 12 öl kemény fa, melyből az iskolaterem is fütendő; 3) minden szőlő-birtokostól 4 iteze bor; 4) egy hold szántóföld, rét, egy darab kenderföld, és egy darab répaföld, mely földet a község müvel; 5) 4 hold legelő-illeték, melyet a tanító müveltet; 6) vasárnapi oktatásért 16 frt o. é.; 7) Palatincza községtől 5 frt o. é.; 8) stola fejében mintegy 30 frt o. é.; 9) két szobából álló lakás és mellék-épület. — Az oktatási nyelv: német.

(Personalia.)

Alexander Fekete presbyter Dioecesis Quinque-Ecclesiensis nominatus est parochus Monostorensis.

Alexander Götz, cooperator interioris civitatis Szegzárd nominatus est praebendatus chori Ecclesiae Cathedr. V.-Eccl.; Ludovicus Fájth missus est coope-rator e Rácz-Petre ad parochiam interioris civitatis Szegzárd; Franciscus Fent, neo-presbyter missus est cooperator ad Rácz-Petre.

Datum Quinque-Ecclesiis die 1-a Octobris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

XIV.

1929

1886

Die 14-a Octobris anni currentis pie in Domino obiit Joannes Szepelt, Vice-Archi-Diaconus et parochus Mágocsensis. Natus a. 1814, ordinatus a. 1836. ab a. 1850. parochiae Ráczmecske, ab a. vero 1872. parochiae Mágoces praefuit. Anno 1877 constitutus est Vice-Archi-Diaconus Districtus Mágocsensis, anno demum 1881 insigni equitum Francisci Josephi ordine decoratus.

(Joannes
Szepelt par.
Magocsensis
mortuus.)

Cuius anima piis sacerdotum dioecesanorum suffragiis commendatur.

1930

1886

Vacans redditum obitu Joannis Szepelt beneficium parochiale Mágocsense, (Concursus patronati Fundi Religionis obnoxium, concursui exponitur. Qui desiderio ducuntur pro beneficio par. Mágocs.) beneficium isthoc consequendi, recursum, Exc. R. H. Ministerio Cultus et publ. Institutionis inscriptum & tymbro legali 1 fl. provisum usque finem mensis Novembris ad Officium Dioecesanum promoveant.

1931

1886

Examen synodale labente hoc anno sequentes presbyteri subiverunt: Joannes Philippovics, Georgius Horváth, Stephanus Fülop, Emericus Sipos, Aloysius Zvonicsék, Ludovicus Razgha, Victor Molnár, omnes ad sexennium approbati. E quibus praemium Král-ianum Joannes Philippovics reportavit.

(Resultatum
examinis sy-
nodalis.)

1932

1886

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől. 36983. szám. Nagyméltó- (Commendantá-
ságú Püspök Ur! A budapest-lípotvárosi bazilika, a cassai székesegyház, a budavári tur „Baziliaka
és bártfai plébánia-templomok építésének s helyreállításának költségei eddig vagy
egészen, vagy nagyobb részben a vallásalapból fedeztettek. A vallás-alapnak a kor
változott igényei által fokozott súlyos terhei ma azonban már nem engedik meg,
hogy ezen alap jövőre is áldozatokat hozzon a nevezett templomokra, jóllehet nem
szenvet kétséget, hogy ezeknek az isteni tisztelet célpontjaira át-, illetőleg visszaadása
végett folyamatba tett felépítése s helyreállítása a vallás-alap általános rendelteté-
sével megegyezőleg a kath. vallás előmozdítására is szolgál. Szükségessé vált tehát
az emlitett templomok építési s helyreállítási költségeinek fedezéséről egyéb úton
annyival inkább gondoskodni, mert a kath. vallás tekintélye meg nem engedte,
hogy az ország fővárosában a szentszék képviselőjének jelenlétében, az alapkő leté-
tele által már majd negyven évvel ezelőtt megkezdett szentegyház építése, mely

ügyben a tárgyalások még a mult század végén indittattak meg, újlag megakadták, e templomot a kereszteny vallás által az európai népcsaládok közé sorakozott magyar nemzet állami fennállásának ezer éves ünnepélye befejezetlenül találja és ugy ezen szentegyház, mint a budavári templom, melyben legkegyelmesebb királyunknak Szt. István koronájával megkoronázatása óta állami létiünk kedvező fejlődésének új korszaka kezdődik, valamint a kassai és bártfai templomok az isteni tisztelettől kiszámithatatlan időkre elvonassanak. De nem engedte a most nevezett templomok helyreállításának mellőzését a műemlékek fenntartásáról szóló törvény sem, melynek értelmében azoknak, mint az ország hirneves műemlékeinek restaurálásáról gondoskodni elengedhetetlen kötelesség. Az építési és helyreállítási költségek beszerzése a fennforgó viszonyok között a vörös-kereszt-egyleti sorsjegy-kölcsön kibocsátásának módjára felveendő nyeremény-kölcsön által lévén csak lehetséges, ez irányban a tárgyalások megindittattak és azok sikerre vezetvén, Ő cs. és ap. kir. Felsége ez ügyben kibocsátott legfelsőbb elhatározásával négy millió forint névértékű kölcsön felvételét legkegyelmesebben engedélyezni méltóztatott olykép, hogy a befolyandó összegből 500.000 frt a lipótvarosi bazilika építésére, a fennmaradó összeg pedig állandóan külön alapként kezelve a műemlékeket képező kath. egyházak s első sorban a budavári koronázási templom s a kassai és bártfai templomok helyreállítására szolgáljon. Ezek előrebocsátása után a szóban levő kölcsön kibocsátására nézve a vállalkozó országos kereskedelmi és leszámitoltó bank által közzétett hirdetményeknek szives figyelmébe ajánlása mellett van szerencsém Nagyméltóságodhoz azon kérést intézni, hogy tekintve a kölcsön célját, minél több sorsjegy vásárlását részint közvetlen vétel, részint a vásárlásnak a papság és hivétek között előmozdítása által a kölcsön sikérét biztosítani és ekként a mondott templomok építésének és helyreállításának az Isten dicsőségére, a kath. hivők javára és az ország diszrére befejezését kitelhetőleg elősegíteni méltóztassék. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettem őszinte nyilvánítását. Budapest, 1886. szept. 19-én. Trefort.

1933

1886

(Commen-
datur opus :
„Egészségtan.“)

A vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministertől. 28621. sz. F o d o r József budapesti egyetemi tanár „Egészségtan“ című művét (Budapest 1886.) a felső nép- és polgári iskolák tanító és tanítónőképzések tanári és ifjúsági könyvtárai számára leendő megszerzés végett ajánlom. Budapest 1886. szeptember hó 9-én. A minister meghagyásából Gönczy Pál, ministeri tanácsos.

1934

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Kisfalud.)

A kisfaludi róm. kath. kántortanítói állomás lemondás folytán megürülvén, erre október hó 31-éig pályázat hirdettetik. A pályázók bizonyítványait a ker. esperes- és tanfelügyelőhöz küldjék Baranya-Baánba. Ez állomás jövedelme: szabad lakás az iskolaépületben, mely áll 2 szoba, konyha, kamara, pince, padlás, udvar,

istáló, félszer, bekerített $\frac{1}{2}$ hold házi kertből, melyet a község évenkint kétszer felszántat; fuvár a malomba, 204 pár után páronkint 20 kr. párpénz $\frac{1}{4}$ évi részletekben fizetve; 204 nyolczada kétszeres, ugyanannyi morzsolt kukoricza; 15—20 frt stóla. A községtől 2 öl keményfa. Hétköznapi oktatásért fizet a község 21 frtot, a vasárnapi oktatásárt 15 frtot. minden szőlőtulajdonos egész pártól egy pint bor, $\frac{1}{2}$ pártól egy ituze bor, körülbelül 4 akó; 3 hold első osztályú szántóföld, melyet a tanító munkáltat. Főherczeg-bellyei uradalomtól 4 frt, 8 mérő buza és 4 öl keményfa, melyből az iskolát tartozik füteni. Az állomás 1886. nov. 1-én elfoglalandó.

1935

1886

A babarczi plebániához tartozó Kis-Nyárád fiókközségben a kántor-tanítói állomás betöltésére f. é. október 30-ig új pályázat nyittatik. Ezen állomás jövedelme: 1) minden telkes gazdától 5 nyolczada buza, van pedig 27 pár. 2) minden kisházas pártól egy nyolczada rozs, van 48 pár. 3) minden zsellérpártól $\frac{1}{2}$ nyolczada rozs, van 14 pár. 4) Készpénzben 42 frt. 5) Vasárnapi oktatásért 21 frt. 6) Bor 4 akó. 7) $\frac{3}{4}$ hold föld, melyet a község szánt és a termést haza hordja. 8) Legelő-illetékül 3 hold föld, melyet a tanító munkáltat. 9) Egy hold rét, a község kaszálja és haza hordja a szénát, de a tanító gyűjteti össze. 10) Az ó-temető széna-termése, melyet a község haza szállít. 11) Káposztás kert. 12) Darabka répaföld. 13) A közös legelőn a legeltetési jog. 14) A kegyuradalomtól 6 mérő tiszta buza. 15) 6 mérő kétszeres. 16) Fa 6 öl, az iskolafüitésre külön 4 öl. 17) 6 akó bor, tisztességes lakás. Tannyelv: német. A kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszék elnökségéhez Babarczra (Baranyamegye, posta helyben) küldendők.

(Concursus
pro statione
docentis in
Kis-Nyárád.)

1936

1886

A szt.-istváni plébániához tartozó Bolmány fiókközségben megüresedett kántortanítói állomásra f. évi október 26-ig pályázat nyittatik. Jövedelme: 1) 2 hold ^{pro statione} docentis in Bolmány. j. szoba- és egy konyhaból álló lakás melléképülettel; 2) 9 hold I. osztályú föld egy tagban, melyet azonban saját költségén tartozik müveltetni; 3) minden házaspártól (van körülbelül 60) $\frac{2}{8}$ kétszeres, $\frac{1}{8}$ csutás kukoricza, 50 kr, egy kocsi tüzelőfa, melyből az iskola is fütendő; 4) minden tanköteles gyermektől (48) 30 kr; 5) a község pénztárából 21 fr. o. é. vasárnapi oktatás czimén; 6) stóla-illeték 3—4 frt. — Tannyelv: horvát, német, magyar. A kellően felszerelt folyamodványok a ker. esperes- és tanfeliügyelőhöz küldendők Herczeg-Szöllősre.

Datum in Nádasd, die 16-a Octobris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

XV.

Eminentissimus S. R. E. Cardinalis **JOANNES SIMOR**,
(Jubi-
laeum
Sacer-
dotale
Emin-
entissi-
miCar-
dinalis
Joannis
Simor,
Arch-
Epi-
scopi
Stri-
goni-
ensis,
Princi-
pis
Regni
Prim-
atia.)
Archi-Episcopus Strigoniensis, Princeps Primas Regni, Metropolita noster, Sacerdotale
die 28-a Octobris a. c. honoribus ss. Apostolorum Simonis et Judae saera, quinquagesimum annum complet temporis, quo s. Presbyteratus ordini adscriptus, suas sacri Sacrificii novi Testamenti, primitias Deo obtulit.

Hoc, decem lustrorum cursu omnia fere, quae passim sacerdotibus patent, officiorum stadia percurrent, quis dicere posset, quo zelo et quanto cum profectu ut Parochus animarum curam gesserit? . . . Quo studio et eruditione, Magister, pubem ecclesiasticam provexerit? Qua prudentia, suis consiliis ad summam rei religionariae utilitatem publicis negotiis adstiterit? Quae tandem in Subsellio Episcopali docendo, exhortando, vigilando, beneficiendo et exemplum Seipsum praebendo perfecerit? . . . Quis inquam dicere haec et enarrare posset, ac praesertim quum Ipse, congenita magnis animis modestia, facere semper quae oportet, nunquam vero, nisi Deo, commendare consueverit.

Quia tamen lux in tenebris luet et facta grandia latere neutrum possunt, nemo ignorat, quod omnes vident: Eundem, nullo Magnorum Praedecessorum, minorem, tantis Sedem Primatiale ornasse factis, tantis Hierarchiam in semetipso illustrasse splendoribus; tan-

tisque ornassee virtutibus Principe dignis et per omnes vitae Suae gressus clarificavisse beneficentiae operibus, — quae vel invidis ipsis sponte venerationem extorquent et malevolos quodammodo aevi animos conciliant.

Ipsa quippe monumenta loquuntur: eruditissima ac sapientissima in tabulis dioecesanis vulgata monita et doctrina. Basilicae Strigoniensis arte et opere consummatio. Palatii Archiepiscopalis extructio Plurimarum per late patentem Dioecesim Ecclesiarum et Scholarum aedificatio. Parochiarum melioratio. Scholarum dotatio. Cleri quiescentis larga provisio. Deo sacratarum Virginum per integrum Dioecesim coenobia plurima. Docentium larga sublevatio. Nosocomiorum et Orphanotrophorum Fundatio. Quae omnia uberior et animo gratissimo Circularibus Strigoniensibus sub nro 5366 per Vicarios Archiepiscopales Suae Eminentiae recensentur.

Talis et tantus cum sit Pontifex, benignissimus Metropolita noster et omnium per eharum Patriam Ecclesiarum Princeps Primas: quid mirum, quod ubique locorum, circa circum Regni Mariani fines, præparations fiant ad faustissimum diem hunc qua precibus et suffragiis, qua votorum nuncupationibus, qua venerationis significationibus quam solemnissime celebrandum.

Hos tanto Viro debitos pietatis et venerationis sensus vestris et fidelium dioecesanorum omnium mentibus et animis alte insidere probe sciens, meo vestris votis occurrere satago cum vos Dilectissimi Fratres provoco quam impensissime, ut dum ego Eminentissimum Metropolitam coram veneraturus Strigoni, quae corde et animo sentimus devote exprompsero, vos interim in sedibus vestris Deo gratias agatis et assiduis precibus oretis, quo pretiosissimam vitam Archipraesulis Metropolitae tueatur et protegat, ac in emolumentum utrinque reipublicae ac nostrum in aevum producat.

Quae publicae nostrae reverentiae et obsquii testificationes animorum, ut suo modo et ordine fiant, praesentibus constituo: ut in interimali Cathedrali Ecclesia ipsa die 28-a Octobris, in ceteris vero omnibus parochialibus et religiosorum ecclesiis sequenti die Dominica, quae est XX post Pentecosten, ritu Solemni Missa cum collecta „Deus Omnium fidelium pastor et rector famulum tuum Joannem Archiepiscopum“ etc. cum hymno „Te Deum“ et oratione solita pro gratiarum actione decantetur, populo de ratione festivitatis praevie edocto.

Quinque-Ecclesiis die 15-a Mensis Octobris Anno 1886.

FERDINANDUS m. p.
Eppus.

QUINQUE-ECCLESIIS,
TYPIS LYCEI EPISCOPALIS (G. FESZTI.)

XVI.

2176

1886

Communico cum Venerabili Clero Meo litteras Excllmi Praesidis Societatis
Sancti Stephani nuperrime ad Me datas orans & obtestans omnes & singulos, ut
quod pro incremento et propagatione Societatis huius facere possunt, hoc facere
satagant.
(Litterae
Praesidis
Societatis S.
Stephani.)

5522/1886. sz. Nagyméltóságu és Főtisztelendő Püspök, társulati Védnök
Úr! Noha a Szent-István-Társulat anyagilag is elég erős, hogy a nagyméltóságnak
püspöki kar magas védnöksége alatt az elője tüzött feladatokat nem minden siker
nélküli teljesíteni képes, azonban a folyton fokozódó igények- és korszükségekhez
céppen az anyagi erőnek is fokozódása kivántatnák, hogy a katholikus irodalom
sokféle ágait az eddiginél nagyobb hatállyal felölélhessük s a jó szellemű
kiadványokat a nemzet katholikus részének minden rétegeibe eljuttassuk, a mellett
pedig hazánk szegényebb vidékein ingyenkönyvek kiosztása által a jótékonyságot
az eddiginél nagyobb mérvben gyakorolhassuk.

Mint a mély tisztelettel ide zárt statisztikai táblázat mutatja, Excellentiád
egyházmegyéjében bár a Társulat egyházi és világi tagjai szép számmal vannak
képviselve, még sem oly számosak, miszerint kivánni ne lehetne, hogy egy ilyen
nagy horderejű társulat, mely hivatva van irodalmi utoń a katholikus érdekeknek
szolgálni, és tevékenységi körét — szemben a nem-katholikus irodalom törekvéseivel —
folyton szélesíteni, a clerus és világi hívek részéről az eddiginél még nagyobb
pártolásban részesítjön, ekként lehetővé tevén, hogy más a tisztán világi irodalom
terjesztésére létező egyletekkel méltóan versenyezhessük, és a miennél sokkal
fontosabb, a katholikus irodalmi életünkben mutatkozó nagy hézagokat a lelkek
üdvére sikeresen betölthessük, s a katholikus egyleti élet is az eddiginél nagyobb
lendületet nyerjen.

Ez okból mély alázattal esedezünk Excellentiádnak, kegyeskedjék az
egyházi hatósága alá tartozó clerust körlevelileg buzdítani, hogy a felsorolt okoknál
fogva minél nagyobb számmal a Szent-István-Társulatba alapítókul (egyszer s minden-
korra 105 forinttal), vagy rendes tagokul (évi 3 frt 15 krral) belépjenek, s hatható
befolyásukat érvényesítsek arra, hogy a világi hívek az eddiginél nagyobb számmal
a tagok közé magukat felvétessék.

E legalázatosból kérelmünk kapcsán szabadjon egyszersmind esedeznünk,
méltóztatnák Excellentiádnak elrendelni, hogy az egyházmegyéjében működő társulati
tiszteleti tagoknak e címe az egyházmegyei névtárba beigtattassék.

Excellentiádnak e kegyes intézkedése nem kis mérvben járulna a Társulatnak
általunk annyira óhajtott lendületéhez, mert ez által el fognák érni azt, hogy a
kik a Társulatba belépni kívánnak, könnyebben fogják megtudni, kihez kelljen
beiratás végett fordulniok.

Midőn Társulatunkat Excellentiád védnöki kegyes pártfogásába ajánlom,
mély tiszteletem kifejezése mellett maradtam

Nagyméltóságu és Főtisztelendő Püspök, társulati Védnök Úrnak Budapest,
1886. évi október hó 15-én, alázatos szolgája G. Károlyi Sándor s. k.

2177—2178

1886

Erga preces redactoris Mich. Tóth S. J. in Collegio Colocensi commendo
scripta periodica: „Jézus szentséges Szivének Hirnöke” & „Szűz Mária virágos
kertje” ad promovendam & fovendam pietatem aptissima, item

libellum precatorium „Egi Ösvény” auctore Andrea Sikorszky, presbytero
Dioecesis Cassoviensis & eoperatoro Eperiesensi typis vulgatum, qui pretio 35 kr.
apud eundem auctorem comparari potest.

2179

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Szálka)

A szálkai r. k. hitközségen a kántor-tanitói állás üresedésbe jövén, arra
f. é. november 29-ig pályázat nyíttatik. Az állomással jár: 1) Két szoba és két
konyhából álló kényelmes lakás egy pince- és kamarával; továbbá egy egészen
új, istállót, fészert és pincze-előcsarnokot magába foglaló melléképület. 2) Párbeszél
ezimén kap 58 telkes után ugyanannyi nyolczada tiszta buzát; 157 kisházas- és
zsellértől ugyanannyi nyolczada rozsot; 21 frt 50 kr párpénzt; mintegy 6 hecto-
liter bort és 42 frt tanpénzt. 3) Az uradalomtól évenként kiszolgáltatni szokott 20
méter kemény hasábfa, melyet a község hord be és vág meg, melyből azonban 8
méter iskola-fűtésre fordítandó. 4) Scitovszky-féle alapítványnak évi 5 frt 25 kr
kamata. 5) Mintegy 30 frt stóla-illeték. 6) Egy darab 4 kapás szőlő. 7) Egy darab
réte, melyet a község kaszál s a szénát behordja. 8) Két hold szántóföld, melyet
a község mivel és a terményeket behordja. 9) 6 hold föld, melyet azonban maga
a tanító munkáltat és végre 10) Egy beltelek, melyet egy 1024 □ méter kittűnő
konyhakert és 320□ méter gyümölcsös és 900 □ méter luczernás képez. Tannyelv
magyar-német. Kellően felszerelt folyamodványok a szálkai r. k. plebánia-hivatalhoz
(u. p. Morágy) intézendők.

2180

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Szemely)

Az egerághi plébániához tartozó Szemely fiókközégen megüresedett
kántortanitói állomásra f. évi deczember 16-ig pályázat nyíttatik. Ezen állomással
következő jövedelem jár: 1) Szabad lakás, melléképületekkel és házi kerttel. 2)
28 Hekt. buza = 168 frt 82 kr; 7 Hekt. bor = 15 frt 20 kr. 3) Lélekpenz 23
frt; vasárnap iskoladíj 21 frt. 4) 6 hold szántóföld, 1 hold réte = 50 frt. 10 méter
kemény tüzelő fa = 30 frt 69 kr. A földek megmunkáltatása fejében 36 frt össz-
szesen = 344 frt 71 kr. Oktatási nyelv magyar és illyr. A folyamodványok az
egerághi plébánia-hivatalhoz (posta helyben) küldendők.

2181

1886 A szent-istváni plébániához tartozó Bolmány fiókközségben megüresedett (Concursus kántortanitói állomásra f. évi deczember 14-ig ujra pályázat nyittatik. Jövedelme: pro statione docentis in 1) 2 szoba- és egy konyhaból álló lakás melléképülettel. 2) 9 hold I. osztályú föld Bolmány.) egy tagban, melyet azonban saját költségén tartozik müveltetni. 3) minden házas- pártól (van körülbelül 60) $\frac{2}{8}$ kétszeres, $\frac{1}{8}$ csutás kukoricza, 50 kr, egy kocsi tüzelő fa, melyből az iskola is fütendő; 4) minden tanköteles gyermektől (48) 30 kr; 5) a község pénztárából 21 frt o. é. vasárnapi oktatás ezimén. 6) Stóla-illeték 3—4 frt. — Tannyelv horvát, német, magyar. A kellően felszerelt folyamodványok a ker. esperes és tanfelügyelőhöz küldendők Herczeg-Szőllősre.

2182

1886 A baranya-sombereki róm. kath. elemi néptanodánál megürtült altanitói (Concursus állás betöltésére november 25-ig pályázat nyittatik; a pályázók, kiknek a német pro statione subdocentis in és magyar nyelvben, nemkülönben a kántori teendőkben jártassággal kell birniok, Somberek.) kellően felszerelt folyamodványait az iskolaszék egyházi elnökéhez (posta Baranya-Somberek) küldjék. Ez állomás jövedelme: háromszáz oszt. é. forint és szoba fűtés- sel. Személyes jelentkezés kivántatik. Az állomás azonnal elfoglalandó.

2197

1886 A dráva-szent-mártoni róm. kath. kántortanitói állomás lemondás folytán (Concursus üredésbe jövén, betöltése végett pályázat hirdettetik f. é. november hó végéig. pro statione docentis in Dr.-Szt.- A kántortanító évi díja következőkből áll: 1) minden házaspártól egy nyolczada Márton.) buza, vagy e helyett egy nyolczada kukoricza tetézve, és 5 kr. van pedig házas- pár 310. 2) A községtől 28 pengő forint; vasárnapi iskoláért pedig 21 ft. o. é. 4) Fél telek, melyet a község tartozik megmunkálni. 4) Az urodalomtól 15 öl tű- zifa, melyből az egyik iskolaterem is fütendő. 5) Stóla fejében, minden temetés után 12 kr; minden esketés után 12 kr. és minden keresztelelés után 3 kr. mind o. értékben. 6) Két szoba, kamara, konyha és pinceből álló jó lakás, jó házi kerttel. Tannyelv horvát és magyar. A kellő okmányokkal felszerelt folyamodványok a ker. esp.-tanfelügyelői hivatalhoz küldendők Mosgóra (Somogymegye) e hó végéig.

Josephus Halvax, administrator N.-Keérensis nominatus est parochus (Personalia) ibidem. — Josephus Pozsgay, S. Sedis Consist. notarius nominatus est secre- tarius Episcopalis. — Ignatius Glatt, Officii dioecesan actuarius nominatus est S. Sedis Consist.notarius. — Adalbertus Schmidt missus est cooperator e Döb- rököz ad Kurd, et Josephus Késmárky e Kurd ad Döbrököz. — Joannes Weisz e Baán Quinque-Ecclesias ad B.V.P.; Stephanus Krisztanics e Monostor ad Baán.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 17-a Novembris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

QUINQUE-ECCLESIIS,
TYPIS LYCEI EPISCOPALIS (C. FESZTI.)

XVII

2402

1886

In sequelam subsequentium litterarum R. H. Officii regnicolaris Statisticiae (Data Statistica de motu provoco DD. Curatos, ut data e matricis baptisatorum, copulatorum et defunctorum populi con- advolutis philyris conscientiose inferant et easdem phylaras usque finem mensis ciananda) Februarii affuturi anni 1887. ad concernentem Jurisdictionem politicam promoveant :

Országos m. kir. statistikai hivatal. 9288/1886. szám. Van szerencsém a fótisztelendő egyh. hatóságot tisztelettel értesíteni, hogy az 1886. évre vonatkozó népmozgalmi adatok felvételére szolgáló füzeteket az illető lelkészek között leendő kiosztás végett 250 példányban külön csomagban a mai póstával küldöttem meg a fótiszt. egyh. hatóságnak. Bátor vagyok ennél fogva a fótiszt. egyh. hatóságot tisztelettel felkérni, méltóztassék a kérdéses fizeteknek az illető lelkészeti hivatalokhoz leendő mielőbbi szétküldését eszközöltetni, azoknak az egyes táblázatok alján foglalt „Jegyzet” értelmében leeedő pontos kitöltését a lelkész uraknak meghagyni sőket utasítani, hogy a betöltött füzeteket az illetékes törvényhatóság közegeinek (szolgabirónak, polgármesternek) minden további sürgetés bevárása nélkül mielőbb, de legfeljebb 1887. évi február hó végeig közvetlenül küldjék be, honnan azok rendes közigazgatási járások, illetőleg megyék szerint rendezve fognak ezen hivatalhoz beterjesztetni. Ez alkalommal bátor vagyok a fótiszt. egyh. hatóságot tisztelettel felkérni, hogy a mennyiben a népmozgalmi adatok az orsz. statistikai hivatal által nem egyházi, hanem közigazgatási, illetve járási beosztás szerint dolgoztatnak fel, — méltóztassék intézkedni, miszerint az oly anyaegyházak, melyeknek flók- és leányegyházai más törvényhatóság területén, vagy más járásban feküsznek, annyi füzettel látassanak el, a hány járás területére terjed az illető anyaegyház lelkész kedése; mert a lelkész urak közül számosan, állítólag nyomtatvány hiánya miatt, az anyaegyházétől más közigazgatási járáshoz tartozó fiókegyházaik adatait is az anyaegyházéval együttesen egy kimutatásba foglalják s ez által a törvényhatósági statistikai bizottságok részéről nemesak tömeges kifogásolásokat idéznek elő, hanem az ide leendő beterjesztésre kitüzzött záros határidő betartását is lehetetlenné teszik. Tisztelettel felkértem továbbá a fótisztelendő egyházi hatóságot egyidejűleg arra nézve is intézkedni, hogy az anyaegyházhoz tartozó fiók- és leányegyházak nevei akár fordult elő bennök népmozgalmi adat, akár nem, a füzet címlapján okvetlenül mind felsoroltassanak. Budapest, 1886. november 21-én. Az országos m. kir. statistikai hivatal főnöke: Keleti, ministeri tanácsos.

2403

1886

(Commen-
datur
„Religio“)

Erga requisitionem Redactoris commando et libenter commando Ven. Clero meo ephemerides, quae sub titulo „Religio“ iam per semisaeculum ferme Clero Patriae nostrae adinstar fidi deserviunt ductoris in omnibus quaestionibus, quae circa vitam ecclesiasticam, educationem religiosam et scientiam theologicam emergunt et quodam modo maiori gaudent momento.

Pretium praenumerationale (5 fl. pro medio anno) ad redactorem, Drem Adalbertum Breznay p. o. professorem universitatis Budapestanae dirigendum.

2406

1886

(Petitur sub-
sidium pro
Hungaric.
Csángó.)

Licet liberalitas Cleri Hungarici plus vice simplici suas obtulerit symbolas ad sublevandos vel repatriandos Hungaros Bucovinae „Csángó“ nuncupatos, non possum tamen humanissimas Adami Bornemisza, c. r. Camerarii et Comissarii fine colonisandorum dictorum contribulium nostrorum ad Confinium Regni emissi, preces silentio praeterire, id enixe petentis, ut ad praestandum subsidium pro erigendis duabus parochiis et struendis totidem ecclesiis catholicis in Nagy-Györgyfalva et Gyurgyevo rectius Székelykeve Ven. Clerum Dioecesis nostrae provocem. Agitur autem de 2000 et quod excedit, fidelium catholicorum cultu religioso, qui etiam adusque, ut omnes passim fatentur, solus et unicus fuit obex, ne nationalitas eorum licet peregrino populo circumiectorum, absorbeatur et amor patriae e corde extinguatur.

Finis itaque sanctus et oblatio certe meritoria et Deo acceptabilis. Quare preces propositas impensius commendo, eo addito, ut id, quod in pium hoc opus V. Fratres in nomine Jesu destinaverint, e proxima Corona ad Me promoveant.

2407

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Szántó.)

A tolna-szántói kántortanítói állomásra 1887. évi jan. 13-ig pályázat nyitik. Ezen állomás jövedelme: 1) Szabad lakás kerttel. 2) Fél telek, melyet maga művel, de a községtől munkaváltság fejében kap 40 frtot. 3) minden telkes gazdától $\frac{2}{8}$ kétszeres vagy rozs; kisházasok és zsellérek $\frac{1}{8}$ -át adnak (135 mérő). 4) minden szőllősgazdától 1 pint bor (4 akó). 5) Lélekpénz minden pártól 12 kr. (40 frt). 6) Fa 21 méter. 7) Ismétlő-iskoláért 20 frt. 8) Stóla 50—60 frt. Tannyelv: magyar. — Terhe a segédtanító eltartása, fűtés és világítás nélkül. A kellően fel szerelt folyamodványok az iskolaszék elnökségéhez küldendők Tolna-Szántóra (posta helyben).

2408

1886

(Concursus
pro statione
docentis in
Dráva-Szent-
Márton.)

A dráva-szent-mártoni r. kath. kántortanítói állomásra 1887. évi jan. 18-ig pályázat hirdettetik. A kántortanító fizetése következőkből áll: 1) minden házaspár után kap egy nyolczada gabonát, fele buzát, fele kukoriczát, a kukoriczát tetézve

és öt krajczárt, (házaspár van 310). 2) Van jó minőségű fél telke, melyet a község müvel. 3) Tandij fejében 29 frt 40 kr, a vasárnapi oktatásért pedig 21 frt o. é. 4) Az uradalomtól kap 15 öl tüzifát, melyet a község megvág és behord, a melyből azonban egyik tanterem is fütendő. 5) minden esetében és temetés után 12 kr, keresztelés után 3 kr. o. é. 6) Van a kántortanítónak két szoba-, konyha-, kamara-, pincze-, félszer- és istállóból álló és jó karban levő lakása, kitüntő minőségű házi kerttel. Mindezekért tartozik a kántortanító egy osztályt vezetni és a kántori teen-dőket végezni. A tannyelv horvát és magyar. Pályázók tartoznak a helyszinén or-gonálási és éneklési képzettségükkel kimutatni. A pályázati folyamodványok kellően felszerelve az iskolaszék elnökéhez külden lők Somogy-Dráva-Szent-Mártonba, (posta helyben)

2409

1886

A vásáros-dombói anyaegyházhhoz tartozó Kapos-Szekeső fiókközség kántor-tanitói állomására 1887. évi január 17-ig pályázat hirdettetik. A pályázók irataikat a ker. esperes- és tanfeliügyelőhöz küldjék Magyar-Székre. Az állomás jövedelme: 1) két szobából álló lakás, konyha, éléstár, istálló és kert az udvarban. 2) 145 □öl házikert. — Az összes iskolaépületek gondozása, udvar és kert kerítése a hit-községet terheli. 3) minden telkes pár fizet két nyolczada vegyes gabonát, (27 pár) 1 mérő à 3 frt = 40 frt 50 kr. 4) 40 pár házas és házatlan zsellér 2 nyolczada ro-zsot à 2 frt 50 kr = 50 frt. 5) minden házaspár 10 kr. lélekpént = 6 frt 70 kr. 6) minden szöllőbirtokos 4 itze bort = 2 akó = 6 frt. 7) minden hegyi lakó páron-kint 1 frt = 12 frt, 8) minden hétköznapi iskolás gyermek után 40 kr = 14 frt. 9) Ismétlő-iskola után átalány 15 frt. 10) Stolaris jövedelem 5 frt. 11) 3 öl hasábfa udvarába szállítva à 12 frt = 36 frt. 12) $2\frac{1}{2}$ hold szántóföld haszna (saját mive-lés) 40 frt. 13) $2\frac{1}{2}$ hold rét = 35 frt. 14) 4 hold berekföld, most rét, 60 frt. Összesen 320 frt 20 kr. 15. Az iskolafüjtést a község teljesíti.

2410

1886

Az ibafai anyaegyházhhoz tartozó Gyürűfű fiókközség tanitói állomására pá-lyázat nyittatik 1887. évi január 13-ig, a mely napig a folyamodványok a kerületi tanfeliügyelőhöz Mozsgóra (Somogymegye, posta helyben) küldendők. Tannyelv ma-gyar-német. Az állomás jövedelme: a) lakás, szükséges melléképületek, házikert; b) $15\frac{1}{4}$ mérő buza, $15\frac{1}{4}$ mérő szemes kukoricza, 10 mérő kétszeres; c) 3 öl kemény ha-sábfa, 5 akó bor; d) lélekpénz 16 frt, iskolások után 30 frt, vasárnapi oktatásért 21 frt; e) 2 hold belsőség, melynek szántását a község végzi, e belsőség haszná-latáért a község szivesen fizet 40 frtot, $\frac{1}{2}$ hold szilvás és rét, vagy helyette 12 frt. f) 6 hold szántóföld, mit a tanító müvel, haszonélvezetéért a község 30 frtot ad, g) $\frac{3}{4}$ hold rét és föld, vagy helyette 10 frt; h) stóla körülbelül 5 frt.

2411

1886

(Concursus
pro statione
sub docentis in
Somberek.) A baranya-sombereki róm. kath. elemi néptanodánál megürült altanitói állás betöltésére 1887. január 20-ig ujra pályázat nyittatik; a pályázók, kiknek a német és magyar nyelvben, nemkülönben a kántori teendőkben jártassággal kell birniok, kellően felszerelt folyamodványait az iskolaszék egyházi elnökéhez (posta Baranya-Somberek) küldjék. Ez állomás jövedelme: háromszáz oszt. é. forint és szoba fűtéssel. Az állomás azonnal elfoglalalandó.

(Personalia.) Missi sunt cooperatores: Ludovicus Razgha e Kajdacs ad Fadd,
Aloysius Csizmadija, neo-presbyter ad Kajdacs.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 19-a Decembris 1886.

FERDINANDUS m. p.
Episcopus.

CONSIGNATIO P BOLORUM S. PETRI
DE ANNO DOMINI 1886.

I. E fundationibus perpetuis:

		fl.	cr.
1.	Census fundationis dfti parochi Spiltiner	737	26
2.	Census fundationis Illmi Troll	550	—
3.	Census fundationis R. parochi Hujman	9	24
4.	Census fundationis dfti parochi Mike	1	58
	Summa :	1298	8

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati:

		S e m e s t r i :		Summa :	
		I.		II.	
		fl.	cr.	fl.	cr.
Exellmus ac Rssmus D. Praesul		100	—	100	—
Illmus D. Franciscus Sláby		—	—	6‡	6‡
Rss. ac Mgf. D. Carolus Fesztl		—	—	4‡	4‡
Illmus D. Franciscus Troll		—	—	4‡	4‡
Rssmus D. Aloysius Girk		—	—	4‡	4‡
" " Stephanus Zsinkó		—	—	3‡	3‡
" " Antonius Dobszay		—	—	3‡	3‡
" " Stephanus Szeifricz		—	—	3‡	3‡
" " Franciscus Laubhaimer		—	—	3‡	3‡
" " Antonius Walter		—	—	5‡	5‡
" " Joannes Lechner		—	—	3‡	3‡
" " Josephus Berecz		3	—	3	—
AR. " Joannes Rézbányai		2	50	2	50
" " Josephus Szeredy		2	50	2	50
R. " Josephus Khál		2	50	2	50
" " Josephus Lonesár		1	—	1	—
" " Aloysius Döbrössy		1	—	1	—
" " Ignatius Dreven		1	—	1	—
" " Josephus Wurster		2	50	2	50
" " Carolus Körmendy		1	—	1	—
" " Julius Gruber		5	—	5	—
" " Franciscus Köhler		1	—	1	—
" " Josephus Pozsgay		5	—	5	—
" " Ludovicus Szilvek		—	75	—	75
" " Ignatius Glatt		2	50	2	50
" " Josephus Rézbányai		1	—	1	—
				Summa :	264
					38‡
					50

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium :

Parochiae :	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat		A fidelibus		Summa	
	S e m e s t r i :									
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Abaliget	1 -	1 -	2 -	2 -	- 50	- 50	1 -	1 -	9	—
Agárd	250	250	10	10	- -	- -	650	850	40	—
Apar	150	150	- 75	- 75	- 25	- 25	- 20	- 46	5	66
Baán	6 -	6 -	4 -	440	1 -	150	8 -	310	34	—
Baar	- 50	- 50	1 -	1 -	- -	- -	1 -	- 56	4	56
Babarcz . . , . . .	2 -	2 -	1 -	1 -	- 50	- 50	406	304	14	10
Bakonya	1 -	1 -	3 -	3 -	- -	- -	1 -	1 -	10	—
Baranyavár	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	4	—
Báta	1 -	1 -	- 50	- 50	- -	- -	1 -	128	6	28
Báttaszék	2 -	2 -	10	10	1 -	1 -	5 -	5 -	36	—
Battina	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	1 -	1 -	6	—
Bedegh	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Bellye	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Berement	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Berkesd	150	150	150	150	- 50	- 50	2 -	372	12	72
Bicsérd	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Bikal	- 75	- 78	1 -	1 -	- -	- -	- 81	- 75	5	09
Bizovac	3 -	6 -	2 -	5 -	- -	- -	1 -	6 -	23	—
Bodony	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	- 50	- 50	5	—
Bogdása	150	150	1 -	1 -	- 50	- 50	- 27	- 41	6	68
Bonyhád	2 -	2 -	250	250	1 -	1 -	1 -	1 -	13	—
Bozsok	1 -	1 -	248	255	- -	- -	- 52	- 45	8	—
Brodjanci	220	250	1 -	1 -	- -	- -	180	150	10	—
Böleske	2 -	2 -	2 -	2 -	- -	- -	150	150	11	—
Bükösöd	2 -	2 -	1 -	1 -	- -	- -	194	206	10	—
Ćepin	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Czikó	150	150	2 -	2 -	- -	- 1	150	- 70	10	20
Dályok	1 -	1 -	2 -	2 -	- -	- -	- -	- -	6	—
Darázs	2 -	4 -	2 -	4 -	1 -	2 -	6 -	6 -	27	—
Dárda	1 -	1 -	2 -	2 -	- -	- -	2 -	2 -	10	—
Diós-Berény	- 50	- 50	- 50	- 56	- -	- -	- 47	- 47	3	—
Dombóvár	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Döbrököz . . , . . .	3 -	- -	2 -	- -	1 -	- -	450	5 -	15	50
Dr.-Szt.-Márton . . .	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	- 48	- 31	4	79
D.-Földvár	3 -	- -	10 -	- -	1 -	- -	- -	- -	14	—
Duna-Szekcső	1 -	1 -	1 -	1 -	- 50	- 50	2 -	196	8	96
Dlj.-Miholjac	2 -	2 -	150	150	- 50	- 50	1020	606	24	26

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus				Summa			
	S e m e s t r i :													
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.				
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.		
											Translat.	397	80	
Egerágh	2	-	2	-	150	150	-	50	-	50	2	-	12	—
Értény	150		150		1	-	1	-	-	-	60	-	6	20
Fadd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	—	—
Feked	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4	—
F.-Iregh	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	4	-	12	—
F.-Mindszent	250		250		1	-	1	-	50	-	50	-	8	—
F.-Nyék	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	—	—
Garé	-	50	-	50	1	-	1	-	-	-	50	-	4	—
Gödre	2	-	2	-	1	-	165	-	50	-	50	1	235	11
Görcsöny	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	50	-	50	5
Grábócz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	—	—
Gy.-Jováneza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	—	—
Harcz	1	-	-	50	1	-	143	-	-	-	120	147	6	60
Harkanovci	125		125		1	-	1	-	-	-	2	-	350	10
H.-Szöllős	2		2		2	-	2	-	-	-	263	416	14	79
Hetvehely	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	40	2
Himesház	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	—	—
Hird	2	-	2	-	145	145	-	-	-	-	105	105	9	—
H.-Hetény	250		250		250		250		-	-	-	-	10	—
Hőgyész	250		250		250		250		-	-	10	13	13	—
Jánosi	-	50	-	-	-	50	-	-	-	-	27	-	1	27
Ibafa	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	106	110	4	16
Izsép	150		150		1	-	1	-	-	-	1	-	7	—
Kajdacs	1	-	1	-	-	50	-	50	-	-	68	-	58	4
Kakasd	350		350		1	-	1	-	-	-	306	520	17	26
Kánya	-	50	-	50	-	50	1	-	-	-	1	-	50	4
Kárász	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	50	-	50	5
Keszü	150		150		2	-	2	-	-	-	150	150	10	—
Kis-Asszonyfa	150		150		150		150		-	-	-	-	6	—
Kis-Dorogh	1	-	1	-	2	-	2	-	-	-	90	-	76	7
Kistalud	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	2	-	75	6
Kis-Székely	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	—	—
Kocsola	150		150		1	-	1	-	-	-	2	-	154	8
Kónyi	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	6
Köblény	-	75	-	75	1	-	1	-	-	-	75	-	75	5
Kömlőd	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	158	113	6	71
											Lat.	651	25	
											13	#		

Parochiae:

	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa	
	S e m e s t r i :									
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Kőv.-Szöllős	3 -	3 -	5 -	5 -	1 -	-	50	32 - 18 50	651	25
Kurd	2 -	2 -	1 -	1 -	-	50	- 50	6 70	13 □	68
Lakócsa	1 50	1 50	2 -	2 -	-	-	-	1 10	7 10	80
Lancesuk	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	1 -	1 -	9
Lapáncsa	- 50	- 50	1 -	1 -	-	-	-	1 26	- 22	37
Laskafalu	2 -	2 -	1 -	1 -	-	-	-	-	-	48
Lengyel	1 50	1 50	- 50	- 50	-	-	-	-	50 - 50	6
Lipova	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	-	-	4
Lovász-Hetény	- -	1 50	- -	- -	-	-	-	-	1 50	3
Lőcs (Baranya-)	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	1 -	1 -	6
Mágocs	2 -	2 -	2 -	1 -	1 -	-	-	1 -	1 50	10
M.-Hertelend	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	1 94	2 50	50
M.-Szék	2 -	2 -	1 -	1 -	-	-	-	2 50	2 50	44
Maiss	1 50	1 50	- 50	- 50	-	-	-	2 29	2 04	33
M.-Gyűd	- -	- -	- -	- -	-	-	-	-	-	23
M.-Kéménd	3 50	3 50	2 01	2 63	- 50	1 -	-	99	2 87	17
Marjanci	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	1 33	3 45	78
Miszla	1 50	1 25	1 06	- 59	-	-	-	1 44	2 16	8
Mocsolád	- 50	- 50	- 50	- 50	-	-	-	73 - 15	-	88
Mohács ad s. Mich.	2 -	2 -	2 50	2 50	2 -	1 50	12 61	17 42	42	53
Mohács ad s. Cr.	2 -	2 -	2 56	2 16	1 50	1 -	10 94	8 84	31	-
Monostor	1 -	1 -	- 35	- 50	-	-	-	-	15	3
Mozsgó	2 -	2 -	2 -	2 -	- 50	- 50	1 52	3 12	13	64
Mözs	1 -	1 -	5 -	5 -	-	-	-	6 - 3	-	21
Mucsi	2 -	2 -	2 -	2 -	-	-	1 83	2 69	2 17	69
Nádasd	2 -	2 -	5 -	5 -	- 50	- 51	3 32	2 55	20	88
N.-Mányok	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	-	-	4
N.-Nyárád	1 -	1 -	1 79	2 29	-	-	-	3 21	6 71	16
N.-Vejke	- 50	- 50	2 50	4 -	-	-	-	1 01	- 50	9
Nakk	5 -	5 -	3 -	5 -	-	-	-	1 -	1 -	11
N.-Bóly	1 50	1 50	1 61	1 18	- 50	- 50	6 39	3 82	17	-
Némethi	1 -	1 -	1 -	1 -	-	-	-	41 - 41	4	82
N.-Keér	- 50	- -	1 50	-	-	-	-	1 -	-	3
N.-Márok	1 50	2 50	1 04	1 -	-	-	-	96	4 -	11
N.-Ürögh	1 50	1 50	1 -	1 53	-	-	-	2 -	2 47	10
Olasz	2 50	2 50	1 50	2 -	1 -	1 -	1 -	1 -	70	20
Ozora	0 3 -	3 -	3 -	3 -	1 -	1 -	9 02	3 □	3 □	48
							28 46	51		
								Lat.	1172	81
								16 □		

CONSIGNATIO OBOLORUM S. PETRI
DE ANNO DOMINI 1882.

I. E fundationibus perpetuis et extraordinariis oblatis:

1. Census fundationis def. parochi Spiltiner ab anno 1881. usque finem 1882. . .	1418 fl. 25 cr.
2. Census fundationis Illmi Troll . . .	475 , 69 ,
3. Census fundationis R. parochi Hujmann	5 , 78 ,
4. Legatum defuneti parochi Széplaky	45 , — ,

Summa: 1944 fl. 72 cr.

5. Legatum defuneti parochi Schippert	5 fl. — cr.
6. E pretio „Oltárbeszéd“ AR. parochi Hegyessy	3 „ 35 „
7. E pretio „Egyházpolit. czikkezések“ AR. parochi Michaelis Gundy . . .	19 —

Summa: 1972 fl. 07 cr.

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati:

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium:

	I. Semestri:								II. Semestri:								Summa	
	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.		
Abaliget	1	—	2	—	—	—	2	—	1	—	2	—	—	—	1	40	9 40	
Agárd	2	—	10	—	—	—	23	5	2	—	10	—	—	—	23	10	70 15	
Apar	2	—	—	50	—	—	1	50	3	—	1	50	—	50	1	—	10 —	
Baán	1	50	4	—	1	—	13	50	1	50	6	50	1	—	11	—	40 —	
Baar	1	—	1	—	—	—	2	20	1	—	—	—	—	—	2	53	7 73	
Babarcz	1	50	1	—	—	50	7	49	1	50	1	—	—	50	7	20	20 69	
Bakonya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Baranyavár	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	50	—	—	—	50	5 —	
Báta	1	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5 —	
Báttaszék	2	—	5	—	—	50	7	50	2	—	10	—	1	—	4	—	32 —	
Battina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bedegh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 —	
Bellye	1	—	—	81	—	—	2	19	1	—	—	1	4	—	—	1	16	7 20
Berement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Berkesd	1	25	1	50	—	50	3	88	1	25	1	50	—	50	2	89	13 27	
Bicsérd	1	—	1	—	—	—	6	11	1	—	1	—	—	—	3	67	13 78	
Bikal	1	50	1	—	—	—	—	80	—	75	—	50	—	—	—	75	5 30	
Bizovácz	3	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	10 —	
Bodony	2	—	3	—	—	—	—	5	—	2	—	2	—	—	2	—	16 —	
Bogdása	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bonyhád	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	#	—	2	—	1# 6	—	
Bozsok	1	—	1	29	—	—	2	71	1	—	2	63	—	—	1	37	10 —	
Brodjance	2	30	—	50	—	—	2	20	2	60	1	—	—	—	1	40	10 —	
Böleske	2	—	2	—	—	—	3	40	2	—	2	—	—	—	3	50	14 90	
Bükösd	2	50	1	—	—	50	2	—	1	50	1	—	—	—	1	50	10 —	
Čepin	1	—	1	28	—	—	—	72	—	1	—	—	—	—	—	—	3 —	
Czikó	1	50	1	—	—	50	—	—	1	50	2	—	1	—	2	—	9 50	
Dályok	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	50	6 50	
Darázs	2	—	5	—	—	—	13	—	2	—	3	17	—	—	5	83	31 —	
Darda	1	—	2	50	—	—	5	50	1	—	3	—	—	—	6	—	19 —	
															Summa	391	42	
															1#			

	I. Semestri:								II. Semestri:										
	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa		
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
Diós-Berény	1	—	1	5	—	—	1	95	—	—	—	55	—	—	1	45	6	—	
Dombóvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Döbrököz	3	—	2	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	12	—	
Dráva-Szt.-Márton	1	—	1	—	—	—	2	56	1	—	1	—	—	—	2	5	8	61	
Duna-Földvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Duna-Szekeső	1	—	1	10	—	50	4	40	1	—	1	—	—	—	50	2	50	12	—
Doljni-Miholjác	4	—	3	—	—	50	3	50	—	—	—	—	—	—	50	—	11	50	
Egerágh	2	—	3	—	—	50	8	68	2	—	3	—	—	—	50	1	50	21	18
Értény	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	1	—	6	—
Fadd	1	—	1	—	—	50	19	65	1	—	1	—	—	—	50	5	50	30	15
Feked	1	—	—	50	—	—	2	91	1	—	—	50	—	—	—	28	6	19	
Felső-Iregyh	1	—	2	—	—	—	1	20	1	—	2	—	—	—	—	1	—	8	20
Felső-Mindszent	2	50	1	—	—	50	1	76	1	50	1	—	—	—	50	1	90	10	66
Felső-Nyék	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	7	—
Garé	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	18	—	—	—	82	3	1	
Gödre	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	59	1	—	3	41	10	—	
Görcsöny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	
Grábócz	—	—	50	1	—	—	—	3	50	1	—	1	—	—	—	2	—	9	—
Gyula-Jováncza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harcz	—	50	—	50	—	—	7	—	—	50	—	50	—	—	2	—	11	—	
Harkanovce	2	50	1	—	—	—	8	56	—	—	1	30	—	—	2	70	16	6	
Herczegszőllős	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	65	—	—	—	35	3	—	
Hetvehely	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	47	3	47	
Himesház	1	50	1	—	—	50	1	31	—	—	—	—	—	—	4	58	8	89	
Hird	1	—	1	—	—	—	4	—	2	—	3	43	—	—	4	57	16	—	
Hosszú-Hetény	5	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	
Hőgyész	2	—	1	—	—	—	12	16	63	2	—	1	5	—	50	10	95	22	13
Jánosi	—	50	—	50	—	—	—	42	—	50	—	50	—	—	—	16	2	58	
Ibafa	1	—	1	—	—	—	—	1	50	—	—	—	—	—	—	1	2	4	52
Izsép	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	6	—	6	—
																	Summa	666	56
																	23	—	—

	I. Semestri:								II. Semestri:									
	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa	
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	666 23	56
Kajdacs	1	—	—	50	—	50	1	24	—	50	1	—	—	50	—	50	5	74
Kakasd	2	—	2	14	—	—	5	96	4	—	1	10	—	—	5	17	20	37
Kánya	1	—	—	50	—	—	1	50	1	—	—	50	—	—	1	50	6	—
Kárász	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	1	14	4	14
Keszil	3	—	5	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—
Kis-Asszonyfa	2	—	5	—	—	—	11	45	—	—	—	—	—	—	—	—	18	45
Kis-Dorogh	1	—	1	—	—	—	1	13	1	—	1	—	—	—	—	75	5	88
Kisfalud	1	—	1	—	—	—	2	14	1	—	1	—	—	—	1	91	8	5
Kis-Székely	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kocsola	1	50	1	—	—	—	2	18	1	50	1	—	—	—	1	92	9	10
Kónyi	1	50	1	—	—	—	81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	31
Köblény	—	75	—	50	—	—	35	—	75	—	50	—	—	—	—	55	3	40
Kömlőd	2	—	1	65	—	—	1	35	2	—	1	75	—	—	2	25	11	—
Kővágó-Szöllős	2	50	5	—	1	—	32	—	3	—	5	—	1	—	17	—	66	50
Kurd	2	—	1	—	—	50	8	50	2	—	1	—	—	50	5	—	20	50
Lakócsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lancesuk	1	—	1	—	—	—	13	—	1	—	1	—	—	—	11	—	28	—
Lapáncsa	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	27	—	—	—	73	4	—
Laskafalu	3	50	5	—	—	—	1	50	3	—	4	25	—	—	—	75	18	—
Lengyel	1	—	—	50	—	—	7	48	1	—	—	50	—	—	5	40	15	88
Lipova	5	—	5	—	—	—	—	4	—	—	2	—	—	—	—	—	12	4
Lovászhetény	1	50	—	50	—	—	1	—	1	50	—	50	—	—	2	—	7	—
Lúcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—
Mágocs	2	—	2	—	—	50	1	50	2	—	2	—	—	50	1	50	12	—
Magyar-Hertelend	2	—	2	—	—	—	4	75	—	—	1	—	—	—	—	27	10	2
Magyar-Szék	2	—	1	—	—	50	3	66	2	—	1	—	—	50	2	50	13	16
Maiss	1	50	—	50	—	—	2	30	1	50	—	50	—	—	1	77	8	7
Mária-Gyűid	2	—	1	—	1	—	13	18	2	12	1	—	1	—	11	88	33	18
Mária-Kéménd	3	50	1	—	1	—	2	50	3	50	1	34	1	—	1	16	15	—
Mariance	1	—	1	—	—	—	3	—	1	—	1	—	—	5	—	12	—	—
														Summa	1058	35		
														23				

	I. Semestri:								II. Semestri:										
	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa		
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	1058 23	85 23	
Miszla	1	25	—	50	—	—	3	75	1	75	—	60	—	—	5	15	13	—	
Mocsolád	1	—	1	—	—	—	—	83	—	—	—	—	1	50	5	50	25	—	
Mohács ad S. Cruc.	2	—	3	1	1	50	6	49	2	—	3	—	2	—	7	70	28	20	
Mohács ad S. Mich.	2	—	2	50	2	50	7	50	2	—	2	—	—	—	7	70	28	20	
Monostor	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Mosgó	4	—	2	—	1	—	3	18	—	—	—	—	—	—	3	—	13	18	
Mőzs	1	—	4	50	—	—	16	50	1	—	5	22	—	—	16	48	44	70	
Mucsi	1	—	5	—	—	—	7	5	1	—	5	—	—	—	3	2	22	7	
Nádasd	2	—	5	—	—	50	3	10	2	—	5	—	—	50	3	27	21	37	
Nagy-Mányok	1	—	1	—	—	—	3	47	1	—	1	—	—	—	—	20	7	67	
Nagy-Nyárád	1	—	1	56	—	—	6	44	1	—	1	50	—	—	7	50	19	—	
Nagy-Vejke	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	50	—	—	—	—	—	1	50	
Nakk	2	50	2	—	—	—	2	2	2	50	2	—	—	—	2	98	14	—	
Német-Bóly	1	25	1	—	—	25	7	84	1	25	1	26	—	25	2	24	15	34	
Némethi	1	—	1	—	—	—	—	45	1	—	1	—	—	—	—	40	4	85	
Német-Keér	1	—	1	—	—	—	7	—	1	—	1	—	—	—	7	—	18	—	
Német-Márok	1	50	1	—	—	—	2	72	1	50	1	—	—	—	5	10	12	82	
Német-Ürögh	1	50	1	—	—	—	2	26	1	50	1	25	—	—	1	25	8	76	
Olasz	1	25	1	—	—	50	—	45	2	—	2	—	1	—	1	—	9	20	
Ozora	2	—	3	—	1	—	11	58	3	—	3	—	1	—	16	2	40	60	
Paári	1	—	1	—	—	—	—	60	1	—	—	—	—	—	1	10	4	70	
Paks	3	—	2	—	—	—	29	—	5	—	5	—	2	—	6	50	52	50	
Pálfa	1	—	1	50	—	—	—	50	1	—	1	50	—	—	70	6	20		
Pécsvárad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	
Pellérd	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	
Petrievce	4	—	2	—	—	—	—	—	3	50	2	50	—	—	—	—	—	12	—
Pinczehely	2	—	1#	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1#6	—	
Podgajce	2	—	2	—	—	50	4	43	2	—	2	—	1	—	3	63	17	56	
Püspök-Bogád	3	50	4	4	1	—	2	46	3	50	3	14	1	—	—	36	19	—	
Püspök-Lak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Summa								Summa								1516 24#	40	

	I. Semestri:								II. Semestri:								Summa	
	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus			
	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.		
Szent-György	2	50	1	—	—	—	1	50	2	50	1	4	—	—	—	56	9	10
Szent-István	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—
Szent-Iván	1	—	1	50	—	—	34	50	1	—	1	71	—	—	26	29	66	—
Szab.-Szt.-Király	2	—	3	—	—	—	11	60	2	—	3	—	—	—	14	10	35	70
Süm.-Szt.-László	2	50	1	—	—	—	—	50	—	—	1	—	—	—	—	—	5	—
Szent-Lőrincz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Szigetvár	5	—	3	—	1	—	6	—	5	—	3	—	1	—	7	—	31	—
Tamási	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	1	—	21	—	29	—
Tengőd	1	—	—	75	—	—	1	25	1	—	1	33	—	—	—	67	6	—
Tevel	2	—	2	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	7	—
Tolna	3	—	3	—	—	—	7	18	3	—	3	—	2	—	6	—	27	18
Tótkezzi	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	5	—
Vaiszló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valpó	5	50	3	—	2	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—
Varasd	1	—	2	—	—	—	8	41	1	—	1	—	—	—	2	—	15	41
Várdomb	1	—	—	50	—	—	2	10	1	—	—	50	—	—	1	70	6	80
Vásáros-Dombó	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	35	—	—	8	65	15	—
Vaszar	2	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	6	—
Véménd	1	—	1	—	—	—	3	—	—	50	—	50	—	—	1	—	7	—
Veliškovce	—	50	1	—	—	—	2	22	—	50	1	—	—	—	1	91	7	13
Villány	2	—	2	—	—	80	4	54	2	—	1	—	1	—	3	16	16	50
Viljevő	1	—	1	—	—	—	2	50	1	—	1	—	—	—	3	—	9	50
Vókány	2	—	1	—	—	—	4	—	1	—	—	50	—	—	1	50	10	—
Vörösmarth	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	5	—
Závod	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Zomba	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	50	—	5	50	—
															Summa	2384	33	
															Translat.	2035	51	
																24	‡	

Recapitulatio.

	<i>flor.</i>	<i>zr.</i>	<i>aurei.</i>
I. E fundationibus perpetuis et oblatis extraordinariis	1972	7	—
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	284	50	36 et 1 Napd'or
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	2384	33	24
Horum census intercalares	29	58	—
<i>Summa totalis: 4670</i>	<i>48</i>	<i>60</i>	<i>20 libellae.</i>

Pro qua summa 10,500 i. e. decem-mille quingentae libellae (seu franci) in auro comparatae sunt et hodierna die Romam transpositae.

Eorum DD. Curatorum oblata, quorum oboli usque praefixum tempus ad Cancellariam episcopalem non pervenerunt, ad annum labentem 1883. transferentur.

Sunt vero qui hoc modo restant; e Semestri I. & II. Bakonya, Battina, Berement, Bogdása, Dombóvár, Kis-Székely, Lakócsa, Püspök-Lak, Quinque-Ecclesiae Colonia Mont., Sumony, Vörösmarth. Universim 11.

E Semestri II. Čepin, Dlj. Miholjác, Hosszú-Hetény, Keszű, Kisasszonyfa, Kónyi, Monostor, Pellérd, Pinczehely, Szántó, Valpó. Universim 11.

Datum Quinque-Ecclesiis die 18. Februarii 1883.

Cancellaria Episcopalis.

QUINQUE-ECCLESIIS,

TYPIS LYCEI EPISCOPALIS (C. FESZTL.)

CONSIGNATIO OBOLORUM S. PETRI
DE ANNO DOMINI 1883.

I. Ex fundationibus perpetuis et extraordinariis oblatis:

		fl.	cr.
1.	Census fundationis def. parochi Spiltiner	837	26
2.	Census fundationis Illmi Troll	550	—
3.	Census fundationis R. parochi Hujmann	8	9
4.	E pretio „Egyházpolit. czikkezések“ AR. par. Mich. Gundy	3	—
		Summa:	1398 fl. 35 cr.

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati:

		S e m e s t r i :		Summa:	
		I.		fl.	cr.
		fl.	cr.		
Excellent. ac Rssmus D. Praesul		100	—	100	—
Illmus D. Franciscus Sláby		—	—	6 ‡	—
Rss. ac Magf. D. Carolus Fesztl		—	—	4 „	—
Illmus D. Franciscus Troll		—	—	4 „	—
Rssmus D. Aloysius Girk		—	—	4 „	—
” ” Joannes Pollák		—	—	3 „	—
” ” Stephanus Zsinkó		—	—	3 „	—
” ” Antonius Dobszay		—	—	3 „	—
” ” Stephanus Szeifricz		—	—	3 „	—
” ” Franciscus Laubhaimer		—	—	3 „	—
” ” Antonius Walter		—	—	5 ‡	—
” ” Joannes Lechner		1	—	1	—
” ” Josephus Berecz		2	—	3	—
R. ” Josephus Khál		1	—	1	—
R. ” Joannes Németh		1	—	1	—
AR. ” Joannes Rézbányai		1	—	1	—
R. ” Georgius Zányi		1	—	1	—
” ” Josephus Lonesár		1	—	1	—
” ” Augustinus Frantich		5	—	5	—
” ” Aloysius Döbrőssy		—	50	—	50
” ” Ignatius Dreven		1	—	1	—
” ” Josephus Wurster		1	—	1	—
” ” Julius Gruber		3	—	3	—
” ” Joannes Heid		1	—	1	—
” ” Franciscus Kőhler		1	—	1	—
” ” Franciscus Kesericus		5	—	5	—
” ” Ludovicus Szilvek		1	50	1	50
				Summa:	255
					38 ‡

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium :

Parochiae :	E fiscis Ecc eslar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus					
	S e m e s t r i :										Summa	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Abaliget	1—	1—	2—	2—	—	—	—	—	4—	2—	12	—
Agárd	2 50	2 50	10	10	—	—	—	—	17 50	27 50	70	—
Apar	1—	1—	—50	—50	—	—	—	—	—50	—50	4	—
Baán	1 50	1 50	5—	4 50	1—	1—	14 50	13—	—	42	—	
Baar	1—	1—	—50	—50	—	—	—	—	1 59	1 63	6	22
Babarcz	1 50	1 50	1—	1—	—50	—50	2 60	5 40	—	14	—	
Bakonya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Baranyavár	1—	1—	1—	1—	—	—	—	—	—	—	4	—
Báta	50	1—	—50	1—	—	—	—	—	1 20	3—	7	20
Báttaszék	2—	2—	10—	10—	1—	2—	4—	5—	—	36	—	
Battina	1—	1—	1—	1—	—	—	1—	1—	—	—	6	—
Bedegh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bellye	1—	1—	1—	1 21	—	—	1—	1 79	—	7	—	
Berement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Berkesd	1 50	1 50	1 50	1 50	—50	—50	2 33	2 96	—	12	29	
Bicsérd	1—	1—	1—	1—	—	—	—	—	1 19	—75	5	94
Bikal	—75	—75	1—	1—	—	—	—	—	1 24	—53	5	27
Bizovácz	3—	3—	2—	2—	—	—	2—	1—	—	13	—	
Bodony	2—	2—	2—	2—	—	—	1—	1—	—	10	—	
Bogdása	1 50	1 50	1—	1—	—50	—50	1 17	1 88	—	9	5	
Bonyhád	—	4—	2 62	2 21	2—	—	2 38	1 79	—	15	—	
Bozsok	1—	1—	3 2	3 44	—	—	—	—	98	—56	10	—
Brodjance	2 70	2 40	1—	1—	—	—	—	—	1 30	1 60	10	—
Bölcске	2—	2—	2—	2—	—	—	2—	2—	—	12	—	
Bükösd	1 57	1 55	1—	1—	—	—	—	—	2 43	2 85	10	40
Čepin	1—	—	1—	—	—	—	—	—	2 90	—	4	90
Czikó	1 50	1 50	2—	2—	1—	1—	—	—	1 50	1 50	12	—
Dályok	1—	1—	1—	1—	—	—	—	—	83	1 45	6	28
Darázs	1 50	1 50	2—	2—	—	—	—	—	3—	3—	13	—
Dárda	1—	1—	2—	2—	—	—	—	—	3—	3—	12	—
Diós-Berény	1—	—50	1 8	92	—	—	—	—	82	—68	5	—
Dombóvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Döbrököz	3—	—	2—	—	1—	—	4—	5—	—	15	—	
Dr.-Szt.-Márton	1—	1—	1—	1—	—	—	—	—	1 52	1 81	7	33
D.-Földvár	—	2—	10—	10—	1—	—	2—	—	—	—	25	—
D.-Szekeső	1—	1—	1—	1—	—50	—50	2 60	2 60	—	10	20	
Dlj.-Miholjác	2—	2—	3—	2—	—50	—50	5—	3 76	—	18	76	
							Lat.	460		84		

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium:

Parochiae :	E fiscis Ecc esiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :											
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.		
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Abaliget	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	4	2
Agárd	2	50	2	50	10	—	10	—	—	—	17	50
Apar	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	50
Baán	1	50	1	50	5	—	450	—	1	—	14	50
Baar	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	159	163
Babarcz	1	50	1	50	1	—	1	—	—	50	260	540
Bakonya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Baranyavár	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	4
Báta	50	—	1	—	—	50	1	—	—	—	120	3
Báttaszék	2	—	2	—	10	—	10	—	1	2	4	5
Battina	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	1
Bedegh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bellye	1	—	1	—	1	—	1	21	—	—	1	179
Berement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Berkesd	1	50	1	50	1	50	1	50	50	50	233	296
Bicsérd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	119	75
Bikal	—	75	—	75	1	—	1	—	—	—	124	53
Bizovácz	3	—	3	—	2	—	2	—	—	—	2	1
Bodony	2	—	2	—	2	—	2	—	—	—	1	1
Bogdása	1	50	1	50	1	—	1	—	50	50	117	188
Bonyhád	—	—	4	—	2	62	2	21	2	—	238	179
Bozsok	1	—	1	—	3	2	3	44	—	—	98	56
Brodjance	2	70	2	40	1	—	1	—	—	—	130	160
Bölcске	2	—	2	—	2	—	2	—	—	—	2	2
Bükösd	1	57	1	55	1	—	1	—	—	—	243	285
Čepin	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	290	—
Czikó	1	50	1	50	2	—	2	—	1	—	150	150
Dályok	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	83	145
Darázs	1	50	1	50	2	—	2	—	—	—	3	3
Dárda	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	3	3
Diós-Berény	1	—	—	50	1	8	92	—	—	—	82	68
Dombóvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Döbrököz	3	—	—	—	2	—	—	1	—	—	4	5
Dr.-Szt.-Márton	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	152	181
D.-Földvár	—	—	2	—	10	—	10	—	1	—	2	—
D.-Szekeső	1	—	1	—	1	—	1	—	50	50	260	260
Dlj.-Miholjác	2	—	2	—	3	—	2	—	50	50	5	376

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidilibus		Summa	
	S e m e s t r i :									
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Egerágh	2—	2—	1 50	1 50	50	50	3 74	5 63	17	37
Értény	1 50	1 50	1—	1—	—	—	60	50	6	10
Fadd	1—	1—	2 71	1—	—	—	8 29	3—	17	—
Feked	1—	—	—	50	1—	—	—	—	2	50
F.-Iregyh	1—	1—	1—	1—	—	—	1—	1 34	7	64
F.-Mindszent	1 50	1 50	1—	1—	—	—	50	1 50	8	—
F.-Nyék	1—	1—	1—	1—	—	—	—	1—	4	—
Garé	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gödre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Görcsöny	1—	1—	1—	1—	—	—	1—	1—	6	—
Grábócz	—	50	—	50	1—	1—	—	1 40	1 60	6
Gy.-Jováncza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harcz :	—	50	—	50	50	50	2 75	5 22	9	97
Harkanovce	1 25	1 25	1—	1—	—	—	2 25	2 25	9	—
H.-Szőllős	2—	2—	1—	1—	—	—	1 25	4 9	11	34
Hetvehely	—	50	—	50	50	50	—	50	3	10
Himesház	1 50	2—	1—	1—	50	50	6 18	2 15	14	83
Hird	2—	2—	1 22	2—	—	—	2 78	—	10	84
H.-Hetény	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Hőgyész	2—	3—	2—	3—	—	1—	63 50	26 2‡	101	2‡
Jánosi	—	50	—	50	50	50	—	36	48	2 84
Ibafa	—	50	—	50	50	50	—	1 29	1 40	4 69
Izsép	1 50	1 50	1 50	1 50	—	—	—	—	6	—
Kajdacs	1—	1—	50	50	—	—	90	—	3	90
Kakasd	3—	4—	2 10	2—	—	—	5 27	5 40	21	77
Kánya	1—	1—	1—	1 25	—	—	1—	—	6	—
Kárász	1—	1—	1—	1—	—	—	—	60	4	60
Keszü	1 50	1 50	2—	2—	—	—	1 50	1 50	10	—
Kis-Asszonyfa	3—	3—	3—	3—	—	—	1 73	2 72	16	45
Kis-Dorogh	1—	1—	2—	2—	—	—	35	86	7	21
Kisfalud	1—	1—	1—	1—	—	—	1 99	1 46	7	45
Kis-Székely	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kocsola	1 50	1 50	1—	1—	—	—	1—	1 9	7	9
Kónyi	1—	—	1—	—	—	—	—	50	2	50
Köblény	—	75	—	75	50	50	—	35	75	3 60
Kömlőd	2—	1—	1—	1—	—	—	—	76	70	6 46
Kőv.-Szőllős	3—	3—	5—	5—	1—	1—	28 11	16—	62	11
Kurd	2—	2—	1—	1—	50	50	5 50	8 20	20	70
							Lat.	898	90	2‡

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :											
	I.		II.		I.		II.		I.			
	f.	cr.	f.	cr.	f.	cr.	f.	cr.	f.	cr.	f.	

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa												
	S e m e s t r i :																				
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
									Translat.										1424	21	
Pécsvárad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pellérd	2	—	2	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—
Petrevce	450	4	—	—	250	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—
Pinczehely	1	—	1	—	3	—	3	—	—	50	—	50	—	50	—	2	—	310	14	10	
Podgajce	275	250	150	1	—	—	—	—	50	—	50	—	375	3	—	—	—	—	15	50	
P.-Bogád	350	280	271	2	1	1	—	—	50	—	179	—	69	—	—	—	—	—	15	—	
Püsp.-Lak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
P.-Szt.-László	150	150	1	—	78	—	—	—	—	—	1050	—	72	—	—	—	—	—	16	—	
Quinque-Ecc. Cath.	2	—	2	—	5	—	3	—	150	150	1070	1221	—	—	—	—	—	—	37	91	
Quinque-Ecc. ad BVP.	1	—	1	—	2	—	2	—	2	—	2	—	9	—	1836	37	36	—	—	—	
Quinque-Ecc. ad S. Aug.	3	—	2	—	3	—	2	—	1	—	1	—	769	7	—	—	—	—	26	69	
Quinque-Ecc. ad S. Fr.	—	—	—	—	—	2	—	—	120	21	—	2740	—	—	—	—	—	—	51	60	
Quinque-Ecc. Col. Mont.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ráczmecske	150	150	1	—	1	—	—	—	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	6	—	
Ráczpetre	250	2	1	—	1	—	1	—	1	—	113	—	78	—	—	—	—	—	10	41	
Radikovce	175	175	—	50	—	50	—	—	—	—	1	8	125	—	—	—	—	—	6	83	
Regől	3	—	3	—	3	—	3	—	1	—	1	—	950	950	—	—	—	—	33	—	
Sásd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	84	—	—	—	—	—	5	84	
Siklós	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	2	—	233	—	—	—	—	—	10	33	
Simontornya	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3	4	4	—	—	—	—	—	9	4	
Šljivoševce	2	—	2	—	134	1	—	—	—	50	566	450	—	—	—	—	—	—	17	—	
Somberek	150	150	237	269	—	50	1	—	763	681	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	
Sumony	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szabolcs	2	—	1	—	2	—	2	—	—	50	1	—	350	2	—	—	—	—	14	—	
Szajk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szakadáth	1	—	1	—	2	—	589	—	—	—	10	—	811	—	—	—	—	—	28	—	
Szakál	1	—	1	—	125	1	—	—	—	—	275	3	—	—	—	—	—	—	10	—	
Szakes	150	150	2	—	2	—	—	50	—	50	1	—	4	—	—	—	—	—	13	—	
Szalatnak	—	50	—	50	50	—	50	—	—	—	22	—	60	—	—	—	—	—	2	82	
Szálka	1	—	1	—	3	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	9	—	
Szántó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szászvár	8	—	5	—	3	—	250	1	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	
Szebény	150	150	1	—	1	—	—	50	—	50	112	—	28	—	—	—	—	—	7	40	
Szegzárd	1	—	2	—	2	—	2	—	1	—	1	—	15	15	—	—	—	—	39	—	
Szegz. Ujváros	1	—	1	—	2	—	280	—	—	—	946	874	—	—	—	—	—	—	25	—	
Szt.-Dienes	150	150	1	9	1	—	—	—	—	—	241	183	—	—	—	—	—	—	9	33	
Szt.-Erzsébet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szt.-György	250	250	120	1	—	—	—	—	—	30	—	50	—	—	—	—	—	—	8	—	

Lat. 1971 37
2‡

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.				A Parecho				A Cooperat.				A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :																	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.		
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Szt.-István	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	93	3	93	
Szt.-Iván	1	—	2	—	2	6	2	—	—	—	—	—	11	94	442	23	42	
Szt.-Király	2	—	2	—	3	—	3	—	—	—	—	—	4	40	280	17	20	
S.-Szt.-László	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szt.-Lőrincez	1	—	1	—	3	—	3	70	—	—	—	—	—	1	30	10	—	
Szigetvár	5	—	5	—	3	—	3	—	1	—	1	—	6	—	6	—	30	
Tamási	1	—	1	—	—	—	1	#	—	50	—	50	6	—	7	—	16	
Tengőd	1	—	1	—	50	—	1	84	—	—	—	—	75	—	16	5	25	
Tevel	1	—	1	—	150	1	—	—	—	—	—	—	250	329	10	—	29	
Tolna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tótkeszi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vaiszló	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	1	—	1	—	5	
Valpó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Varasd	1	—	1	—	1	—	1	19	—	—	—	—	5	77	181	11	77	
Várdomb	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	1	51	133	5	84	
Vás.-Dombó	2	—	2	—	1	—	1	30	—	—	—	—	2	—	270	11	—	
Vaszar	1	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	55	6	55	
Véménd	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	1	50	150	6	—	
Veliškovce	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	1	97	285	7	82	
Villány	2	—	2	—	2	—	2	—	1	—	—	—	4	9	4	—	17	
Viljevo	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	3	—	3	—	12	
Vókány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vörösmarth	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Závod	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zomba	—	—	—	—	1	—	1	50	—	—	—	—	250	2	—	7	—	
	Summa:													2177	53			
															3#			

Recapitulatio.

- I. E fundationibus perpetuis et oblatis extraordinariis . . . . .
- II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati . . . . .
- III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium . . . . .
- IV. E tarde submissis oblatis Cleri curati et fid. de a. 1882. . . . .
- Horum census intercalares . . . . .

	fl.	cr.	aurei.
	1398	35	—
	255	—	38
	2177	53	3
	104	22	—
	41	20	—
Summa totalis:	3976	30	41

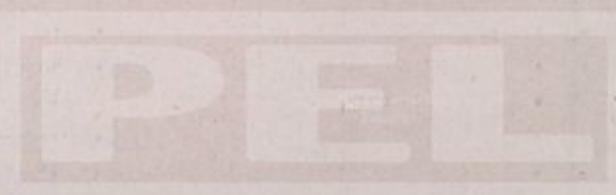
Eorum DD. Curatorum oblata, quorum oboli usque praefixum tempus ad Cancellariam episcopalem non pervenerunt, ad annum labentem 1884. transferentur.

Sunt vero qui hoc modo restant: e Semestri I. & II. Bedegh, Berement, Dombóvár, Garé, Gödre, Gyula-Jováncza, Kis-Székely, Lakócsa, Lapáncsa, Monostor, Pécsvárad, Püspök-Lak, Quinque-Eccles. Colonia Mont, Sumony, Szajk, Szántó, Szt. Erzsébet, Süm. Szt. László, Tolna, Tótkeszi, Valpó, Vókány, Vörösmarth, Závod. — Universim 24.

E Semestri II. Čepin, Kónyi, Laskafalu, N.-Keér. Universim 4.

Datum Quinque-Ecclesiis die 15-a Martii 1884.

Cancellaria Episcopalis.

CONSIGNATIO P BOLORUM S. PETRI
DE ANNO DOMINI 1884.

I. Ex fundationibus perpetuis:

		fl.	cr.
1.	Census fundationis def. parochi Spiltiner	645	12
2.	Census fundationis Illmi Troll	481	25
3.	Census fundationis R. parochi Hujmann	4	63
Summa :		1131	—

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati:

		Semestri:		Summa:	
		I.		II.	
		fl.	cr.	fl.	cr.
Excellent. ac Rssmus D. Praesul		100	—	100	—
Ilmus D. Franciscus Sláby		—	—	6 ½	—
Rss. ac Magf. D. Carolus Fesztl		—	—	4 „	—
Ilmus D. Franciscus Troll		—	—	4 „	—
Rssmus D. Aloysius Girk		—	—	4 „	—
„ Joannes Pollák		—	—	3 „	—
„ Stephanus Zsinkó		—	—	3 „	—
„ Antonius Dobszay		—	—	3 „	—
„ Stephanus Szeifricz		—	—	3 „	—
„ Franciscus Laubhaimer		—	—	3 „	—
„ Antonius Walter		—	—	5 ½	—
„ Joannes Lechner		1	50	1	50
„ Josephus Berecz		2	—	3	—
A.R. „ Joannes Rézbányai		1	50	1	50
„ Josephus Szeredy		1	50	1	50
R. „ Josephus Khál		1	—	1	—
„ Joannes Németh		1	—	1	—
„ Josephus Lonesár		1	—	1	—
„ Augustinus Frantich		5	—	5	—
„ Aloysius Döbrőssy		—	50	—	50
„ Ignatius Dreven		1	—	1	—
„ Josephus Wurster		1	—	1	—
„ Julius Gruber		5	—	6	—
„ Joannes Heid		1	—	1	—
„ Franciscus Köhler		1	—	1	—
„ Franciscus Kesericz		5	—	5	—
„ Ludovicus Szilvek		2	50	2	50
Summa :		265	38 ½		—

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium:

Parochiae :	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa		
	S o m e s t r i :										
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.	
Abaliget	1 -	1 -	2 -	2 -	- -	- -	50	2 -	150	10	-
Agárd	250	250	10	10	- -	- -	- -	2250	2250	70	-
Apar	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	-
Baán	250	3 -	740	640	1 -	1 -	14	10	960	45	-
Baar	1 -	1 -	50	50	- -	- -	1	4 -	96	5	-
Babarcz	150	150	1 -	1 -	- 50	- 50	363	281	-	12	44
Bakonya	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	12	-
Baranyavár	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	4	-
Báta	- 50	- 50	1 -	1 -	- -	- -	2	-	210	7	10
Báttaszék	2 -	2 -	10	10	1 -	2 -	5 -	5 -	-	37	-
Battina	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	1	-	1 -	6	-
Bedegh	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	-
Bellye	1 -	1 -	- 50	- 65	- -	- -	- 40	- 45	-	4	-
Berement	1 -	1 -	2 -	2 -	- -	- -	2	-	2 -	10	-
Berkesd	150	150	150	150	- 50	- 50	350	44	-	14	54
Bicsérd	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	-
Bikal	- 75	- 75	1 -	1 -	- -	- -	26	- 32	-	4	8
Bizovácz	3 -	3 -	2 -	2 -	- -	- -	1	-	2 -	13	-
Bodony	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	-
Bogdása	150	150	1 -	1 -	- 50	- 50	69	- 61	-	7	30
Bonyhád	2 -	2 -	250	250	1 -	1 -	276	255	-	16	31
Bozsok	1 -	1 -	256	275	- -	- -	44	- 25	-	8	-
Brodjance	260	260	1 -	1 -	- -	- -	140	140	-	10	-
Bölcске	2 -	2 -	2 -	2 -	- -	- -	1	-	1 -	10	-
Bükösd	218	157	1 -	1 -	- -	- 50	82	293	-	10	-
Čepin	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	-
Czikó	150	150	2 -	2 -	1 -	1 -	150	- 70	-	11	20
Dályok	1 -	- -	1 -	- -	- -	- -	- 50	-	-	2	50
Darázs	2 -	2 -	2 -	2 -	- -	- 1	6 -	3 -	-	18	-
Dárda	1 -	1 -	2 -	150	- -	- -	2 -	- 150	-	9	-
Diós-Berény	- 50	- 50	- 50	- 58	- -	- -	- 82	- 110	-	4	-
Dombóvár	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	-	-
Döbrököz	150	150	1 -	1 -	- 50	- 50	5 -	2 -	-	13	-
Dr.-Szt.-Márton	1 -	1 -	18	1 -	- -	- -	92	- 46	-	5	46
D.-Földvár	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	10	-
Duna-Szekcső	1 -	1 -	1 -	1 -	- 50	- 50	254	150	-	9	4
Dlj.-Miholjác	2 -	2 -	150	150	- 50	- 50	14 - 14	2	-	36	2

Parochiae :	E fiscis Ecclesiar.	A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus				Summa							
	S e m e s t r i :																
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.							
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.							
											Translat.						
											433						
											99						
Egerágh	2	-	2	-	1	50	1	50	-	50	2 97	2	-	12	97		
Értény	1	50	1	50	1	-	1	-	-	-	1	50	1	50	8	-	
Fadd	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	50	-	50	5	-	
Feked . . . . , .	-	25	-	25	-	50	-	50	-	-	-	25	-	25	2	-	
F.-Iregh	1	-	1	-	1	-	1	-	-	50	1	-	-	50	7	-	
F.-Mindszent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
F.-Nyék	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Garé	1	-	1	-	1	51	1	20	-	-	-	49	-	80	6	-	
Gödre	4	50	1	50	1	36	1	70	-	50	2	64	2	30	15	-	
Görcsöny	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	6	-	
Grábócz	-	50	-	50	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	5	-	
Gy.-Jováncza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	61	
Harez	1	-	1	-	1	7	1	-	-	-	-	93	-	62	5	62	
Harkanovce	1	25	1	25	1	-	1	-	-	-	3	-	4	-	11	50	
H. Szőllős	2	-	2	-	2	-	2	-	-	-	-	85	-	19	9	4	
Hetvehely	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	-	50	-	62	3	12	
Himesház	1	50	1	50	1	-	1	-	50	-	50	3	16	2	37	11	53
Hird	2	-	2	-	1	63	2	40	-	-	1	37	1	60	11	-	
H.-Hetény	2	50	2	50	2	50	2	50	-	-	-	-	-	-	10	-	
Högyész	2	50	2	50	2	-	2	50	-	50	2	-	10	# 11	# 26 ^{fr.}	21 #	25 ^{fr.}
Jánosi	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	-	77	-	15	2	92	
Ibafa	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	-	1	20	1	8	4	28
Izsép	1	50	1	50	1	50	1	50	-	-	-	-	-	-	6	-	
Kajdaes	1	-	1	-	-	50	-	50	-	-	-	92	1	6	4	98	
Kakasd	3	-	4	-	2	2	1	-	-	-	4	8	3	57	17	67	
Kánya	-	50	-	50	-	25	-	25	-	-	-	50	-	50	2	50	
Kárász	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	60	-	60	5	20	
Keszű	1	50	1	50	2	-	2	-	-	-	1	50	1	50	10	-	
Kis-Asszonyfa	3	-	3	-	3	-	3	-	-	-	1	54	-	-	13	54	
Kis-Dorogh	1	-	1	-	2	-	2	-	-	-	-	55	-	65	7	20	
Kisfalud	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	95	1	20	7	15	
Kis-Székely	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kocsola	1	50	1	50	1	-	1	-	-	-	1	57	2	-	8	57	
Kónyi	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	35	-	5	35	
Köblény	-	75	-	75	-	50	-	50	-	-	-	68	-	82	4	-	
Kömlőd	1	-	1	-	1	-	1	32	-	-	1	92	1	5	7	29	
Köv.-Szöllős	3	-	3	-	5	-	5	-	2	-	17	-	32	-	67	-	
Kurd	2	-	2	-	1	-	1	-	-	50	6	50	6	80	20	30	
											Lat.			809	31		
											21 #			2 ⁵ fr.			

Parochiae:

	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cöoperat.		A fidelibus						Summa		
	S e m e s t r i :														
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
Lakócsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	809	31	
Lancesuk	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	-	21	2 ⁵ fr.	
Lapáncsa	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4	4	
Laskafalu	3	-	3	-	2	-	2	-	-	-	-	-	10	-	
Lengyel	1	-	1	-	50	-	50	-	-	-	293	233	8	26	
Lipova	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	9	-	4	9	
Lovászhetény	150	150	-	50	-	50	-	-	-	-	150	1	6	50	
Lúcs	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	6	-	
Mágocs	2	-	2	-	3	-	4	-	-	-	50	2	150	15	
M.-Hertelend	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	2	157	8	
M.-Szék	2	-	2	-	1	-	1	-	50	-	50	250	250	12	
Maiss	150	150	-	50	-	50	-	-	-	-	354	23	9	57	
M.-Gyűd	2	-	2	-	1	-	1	-	1	-	1172	550	24	22	
M.-Kéménd	350	3	-	180	161	1	-	1	-	-	294	139	16	24	
Mariance	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	8	7	19	-	
Miszla	150	150	193	129	-	-	-	-	-	-	477	521	16	20	
Mocsolád	-	52	-	50	-	50	-	-	-	-	138	364	7	4	
Mohács ad S. Mich.	2	-	2	-	250	3	2	-	3	-	550	7	27	-	
Mohács ad S. Cr.	2	-	2	-	27	250	150	150	1343	14	-	-	39	-	
Monostor	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	-	-	50	250	
Mozsgó	2	-	2	-	2	-	2	-	50	-	265	4	-	1565	
Mözs	1	-	1	-	745	348	-	-	-	-	1155	752	32	-	
Mucsi	2	-	2	-	440	435	-	-	-	-	160	165	16	-	
Nádasd	2	-	2	-	5	-	5	-	50	-	386	150	20	36	
N.-Mányok	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4	-	
N.-Nyárád	1	-	1	-	154	138	-	-	-	-	446	762	17	-	
N.-Vejke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nakk	250	250	2	-	2	-	2	-	-	-	1	1	11	-	
N.-Bóly	150	150	142	189	-	50	-	50	658	411	-	-	18	-	
Némethi	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	50	-	5	-	
N.-Keér	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	-	-	2	-	
N.-Márok	150	150	1	-	1	-	1	-	-	-	290	370	11	60	
N.-Ürögħ	150	150	1	-	1	-	1	-	-	-	228	150	8	78	
Olasz	250	250	2	-	2	-	1	-	1	-	150	250	15	-	
Ozora	3	-	3	-	3	-	3	-	1	-	1180	899	34	79	
Paári	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	1	1	4	-	
Paks	2	-	3	-	5	-	5	-	2	-	150	113	756	379	
Pálfa	1	-	1	-	150	150	-	-	-	-	62	-	6	27	
													Lat.	1312	10
													21	2 ⁵ fr.	

Parochiae :

	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus						Summa					
	S e m e s t r i :																	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.						
													Translat.					
Pécsvárad	1	-	1	-	-	50	-	50	-	50	2	-	2	-	8	—		
Pellérd	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	120	2	-	5	20			
Petrievce	4	-	4	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	14	—			
Pinczehely	1	-	1	-	3	-	3	-	-	-	50	1	-	2	-	12	—	
Podgajce	175	175	2	-	2	-	-	50	-	50	2	-	2	-	12	50		
Püsp.-Bogád	350	3	280	575	-	50	-	50	120	2	75	-	20	—				
Püsp.-Lak	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	47	1	-	9	47			
P.-Szt.-László	-75	-75	1	3	110	-	-	-	-	-	22	-	15	4	—			
Quinque-Ecc. Cath.	2	-	2	-	3	-	4	-	150	150	1120	2	#	2	32	70		
Quinque-Ecc. ad BVP.	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	#	1	#	1 arg.	2	1 arg.	
Quinque-Ecc. ad S. Aug.	2	-	2	-	2	-	2	-	1	-	1	-	18	22	2	-	30	22
Quinque-Ecc. ad S. Fr.	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	18	214	12	-	35	14	
Quinque-Ecc. Col. Mont.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	
Ráczmecske	125	125	1	-	1	-	-	-	-	-	25	-	75	-	5	50		
Ráczpetre	2	-	2	-	1	-	1	-	1	-	25	-	78	-	9	3		
Radikovce	175	175	-50	-50	-	-	-	-	-	-	155	1	75	-	7	80		
Regől	3	-	3	-	3	-	3	-	-	-	1435	15	15	-	41	50		
Sásd	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	16	6	16		
Siklós	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	3	-	2	70	11	70		
Simontornya	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	365	-	-	4	65			
Šljivoševce	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	480	1	82	-	13	12		
Somberek	150	150	256	269	-	50	1	-	544	8	81	-	24	-				
Sumony	-50	-50	-50	15	-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	3	—		
Szabolcs	250	250	150	150	-	50	-	50	3	-	3	-	-	-	15	—		
Szajk	150	150	150	150	-	50	-	50	110	1	25	-	9	-	35			
Szakadáth	1	-	1	-	113	111	-	-	-	-	1287	10	89	-	28	—		
Szakál	-50	-50	-50	-50	-	-	-	-	-	-	150	1	50	-	5	—		
Szakes	150	150	2	-	2	-	-	50	-	50	120	1	62	-	10	82		
Szalatnak	-50	-50	-50	-50	-	-	-	-	-	-	50	-	44	-	2	94		
Szálka	1	-	1	-	150	150	-	-	-	-	1	-	1	-	7	—		
Szántó	-50	-50	1	-	1	-	1	-	1	-	50	-	50	-	6	—		
Szászvár . . . . ,	8	-	5	-	3	-	250	1	-	50	-	-	-	-	20	—		
Szebény	150	150	1	-	1	-	-	50	1	-	32	-	50	-	7	32		
Szegzárd	2	-	2	-	2	-	2	-	1	-	16	-	17	21	-			
Szegz. Ujváros	1	-	1	-	246	25	-	-	-	-	954	21	95	-	43	21		
Szt.-Dienes	150	150	1	-	110	-	-	-	-	-	1	-	1	40	7	50		
Szt.-Erzsébet	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	50	-	-	-	7	—		
Szt.-György . . . . ,	250	250	1	-	110	-	-	-	-	-	50	-	40	-	8	—		
														Lat.	1922	65		
														25	25	1 arg.		

Parochiae :

	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa	
	S e m e s t r i :									
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Szt.-István	1 -	1 -	- 50	- 50	- -	- -	- 78	1 5	1922	65
Szt.-Iván	1 -	1 -	1 22	1 -	- -	- -	- 78	- 54	25 11 ²⁵ fr.	54
Szt.-Király	2 -	2 -	3 -	3 -	- -	- -	2 10	2 30	1 arg.	14
S. Szt.-László	1 25	1 25	1 -	1 -	- -	- -	- -	- 50	5	—
Szt.-Lőrincz	1 50	1 50	1 50	1 50	- -	- -	- 93	1 -	7	93
Szigetvár . . . . , .	5 -	5 -	3 -	3 -	1 -	1 -	4 50	4 -	26	50
Tamási	1 -	1 -	2 50	2 50	- 50	- 50	3 -	4 -	15	—
Tengőd	- 50	- 50	- 50	- 50	- -	- -	1 4	- 9	3	13
Tevel	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	6 16	2 97	13	13
Tolna	1 50	1 50	2 50	2 50	- 50	- 50	7 45	8 -	24	45
Tótkeszi	1 25	1 25	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	4	50
Vaiszló	1 -	1 -	- 50	- 50	- -	- -	1 -	1 -	5	—
Valpó	2 -	2 -	1 -	1 -	- 50	- 50	3 -	3 -	13	—
Varasd	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	5 54	3 -	12	54
Várdomb	1 -	1 -	- 50	- 50	- -	- -	1 90	1 9	5	99
Vás.-Dombó	2 -	2 -	1 -	1 -	- -	- -	1 80	2 20	10	—
Vaszar	- 50	- 50	- 50	- 50	- -	- -	- 40	1 -	3	40
Véménd	1 -	1 -	- 50	- 50	- -	- -	1 50	1 50	6	—
Veliškovce	- 50	- 50	1 -	1 -	- -	- -	1 21	2 61	6	82
Villány	2 -	2 -	2 -	1 -	1 -	1 -	5 90	3 16	18	6
Viljevó	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	4 -	4 -	12	—
Vókány	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1	—
Vörösmarth	- 50	- 50	- 50	- 50	- -	- -	- 90	- 85	3	75
Závod	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	—	—
Zomba	- -	- -	1 -	1 -	- -	- -	- 50	- 70	3	20
	Summa :								2147	82
									25 11 ²⁵ fr.	1 arg.

Recapitulatio.

	fl.	cr.	aurei.
I. E fundationibus perpetuis	1131	—	—
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	265	—	38
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	2147	82	25
IV. E tarde submissis oblatis Cleri cur. et fid. de a. 1883.	55	—	2 ⁴ fr. 1 arg.
Census intercalares	30	18	—
Summa totalis:	3629	—	63
		2 ⁵ fr. 1 arg.	

Eorum DD. Curatorum oblata, quorum oboli usque praefixum tempus ad Cancellariam Episcopalem non pervenerunt, ad annum labentem 1885. transferentur.

Sunt vero qui hoc modo restant: e Semestri I. & II.: Apar, Bedegh, Bicsérd, Bodony, Ćepin, Dombóvár, F.-Mindszent, F.-Nyék, Kis-Székely, Lakócsa, N.-Vejke, Vókány, Závod. — Universim 13.

Datum Quinque-Ecclesiis die 12-a Aprilis 1885.

Cancellaria Episcopalis.

QUINQUE-ECCLESIIS,
TYPIS LYCEI EPISCOPALIS (C. FESZTL.)

CONSIGNATIO P BOLORUM PETRI
DE ANNO DOMINI 1885.

I. Ex fundationibus perpetuis :

	fl.	cr.
1. Census fundationis def. parochi Spiltiner	737	26
2. Census fundationis Illmi Troll	550	—
3. Census fundationis R. parochi Hujman	9	24
Summa :	1296	50

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati :

	S e m e s t r i :				Summa:	
	I.		II.		fl.	cr.
	fl.	cr.	fl.	cr.		
Excellent. ac Rssmus D. Praesul	100	—	100	—	200	—
Illmus D. Franciscus Sláby	—	—	6 ‡	—	6 ‡	—
Rss. ac Magf. D. Carolus Fesztl	—	—	4 „	—	4 „	—
Illmus D. Franciscus Troll	—	—	4 „	—	4 „	—
Rssmus D. Aloysius Girk	—	—	4 „	—	4 „	—
" " Stephanus Zsinkó	—	—	3 „	—	3 „	—
" " Antonius Dobszay . . , ...	—	—	3 „	—	3 „	—
" " Stephanus Szeifricz	—	—	3 „	—	3 „	—
" " Franciscus Laubhaimer	—	—	3 „	—	3 „	—
" " Antonius Walter	—	—	5 „	—	5 „	—
" " Joannes Lechner	—	—	3 „	—	3 „	—
" " Josephus Berecz	2	—	—	—	2	—
AR. " Joannes Rézbányai	1	—	1	—	2	—
" Josephus Szeregy	1	—	1	—	2	—
R. " Josephus Khál	1	—	1	—	2	—
" Josephus Lonesár . . , ...	1	—	1	—	2	—
" Aloysius Döbrössy	—	50	—	50	1	—
" Ignatius Dreven	1	—	1	—	2	—
" Josephus Wurster	1	50	1	50	3	—
" Julius Gruber	5	—	5	—	10	—
" Joannes Heid	—	50	—	50	1	—
" Franciscus Köhler	1	—	1	—	2	—
" Franciscus Kesericz	5	—	5	—	10	—
" Josephus Pozsgay	—	—	5	—	5	—
" Ludovicus Szilvek	1	50	1	50	3	—
" Josephus Rézbányai	2	—	2	—	4	—
					Summa :	251
						38 ‡

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium :

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.	A Parocho				A Cooperat.				A fidelibus				Summa				
	S o m e s t r i :																	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.		
Abaliget	1	-	1	-	2	-	2	-	50	-	50	1	-	-	50	8	50	
Agárd	2	50	2	50	10	-	10	-	-	-	-	13	17	15	50	53	67	
Apar	1	50	1	50	-	50	-	50	25	-	25	-	52	1	-	6	2	
Baán	2	50	3	-	7	-	5	50	1	-	150	9	50	10	-	40	-	
Baar	1	-	1	-	-	50	-	50	-	-	-	1	-	1	-	5	-	
Babarcz	2	-	2	-	1	-	1	-	-	50	-	50	4	-	4	65	15	65
Bakonya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	
Baranyavár	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	
Báta	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	-	1	-	1	-	4	-	
Báttaszék	2	-	2	-	10	-	10	-	2	-	1	-	5	-	5	-	37	-
Battina	1	-	1	-	1	50	1	50	-	-	-	1	-	1	-	7	-	
Bedegh	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bellye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Berement	1	50	1	50	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	
Berkesd	1	50	1	50	1	50	1	50	-	50	-	50	2	92	3	47	13	39
Bicsérd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bikal	-	75	-	75	1	3	1	75	-	-	-	-	22	-	50	5	-	
Bizovácz	3	-	5	-	2	-	2	-	-	-	-	1	-	1	-	14	-	
Bodony	2	-	2	-	2	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	9	-	
Bogdása	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bonyhád	2	-	2	-	2	50	2	50	1	-	1	-	2	-	2	-	15	-
Bozsok	1	-	1	-	2	61	2	56	-	-	-	-	39	-	44	8	-	
Brodjance	2	60	2	60	1	-	1	-	-	-	-	1	40	1	40	10	-	
Bölcske	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bükösd	1	68	1	80	1	-	1	-	-	50	-	50	-	82	-	70	8	-
Čepin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Czikó	1	50	1	50	2	-	2	-	1	-	50	1	50	1	-	11	-	
Dályok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Darázs	2	-	4	-	2	-	3	-	-	1	-	6	-	6	-	24	-	
Dárda	1	-	1	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	2	-	10	-	
Diós-Berény	-	50	-	50	-	50	-	54	-	-	-	-	63	-	33	3	-	
Dombóvár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Döbrököz	1	50	1	50	1	-	1	-	-	50	-	50	4	-	3	50	13	50
Dr.-Szt.-Márton	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	81	-	43	5	24	
D.-Földvár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Duna-Szekcső	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	77	3	27	
Dlj.-Miholjac	2	-	2	-	1	50	1	50	-	50	-	50	5	37	12	-	25	37

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.	A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa								
	S e m e s t r i :															
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.								
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Lakócsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	779	77		
Lancsuk	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	4		
Lapáncsa	-	50	-	50	. 50	-	50	-	-	-	-	-	-	2		
Laskafalu	3	-	3	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	10		
Lengyel	150	150	-	50	-	50	-	-	-	-	-	65	-	35		
Lipova	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
Lovászhetény	150	150	-	50	-	-	-	-	-	1	50	1	-	6		
Lúcs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6		
Mágocs	2	-	2	-	2	-	2	-	50	-	50	1	50	1	50	12
M.-Hertelend	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	3	40	2	58	9
M.-Szék	2	-	2	-	1	-	1	-	50	-	50	2	50	2	50	12
Maiss	150	150	-	50	-	50	-	-	-	2	35	2	6	8	41	
M.-Gyüd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	60	
M.-Kéménd	350	350	1	-	133	1	-	1	-	-	67	1	-	13		
Marjance	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	54	3	40	10	
Miszla	150	150	1	-	1	2	-	-	-	3	7	1	91	10		
Mocsolád	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	97	-	60	3	57	
Mohács ad s. Mich.	2	-	2	-	250	250	2	-	150	5	80	13	-	31	30	
Mohács ad s. Cr.	2	-	2	-	299	250	1	-	150	14	1	14	-	40		
Monostor	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	20	-	30	2	50	
Mozsgó	2	-	2	-	2	-	2	-	50	-	50	3	47	3	50	15
Mözs	1	-	1	-	4	-	180	-	-	-	10	-	9	20	27	
Muesi	2	-	2	-	2	47	2	-	-	-	1	53	1	-	11	
Nádasd	2	-	2	-	5	-	5	-	50	1	4	30	1	46	21	
N.-Mányok	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	4		
N.-Nyárád	1	-	1	-	158	132	-	-	-	3	42	4	68	13		
N.-Vejke	1	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	5		
Nakk	3	-	3	-	2	-	4	-	-	-	1	20	1	80	15	
N.-Bóly	150	150	146	169	-	50	-	50	6	54	1	31	15			
Némethi	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	82	4	
N.-Keér	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
N.-Márok	150	150	1	4	118	-	-	-	2	6	4	32	12			
N.-Üröh	150	150	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	53	7	53	
Olasz	250	250	1	-	250	1	-	1	-	-	0	-	90	11	90	
Ozora	3	-	3	-	3	-	1	-	1	9	42	8	22	31	64	
Paári	-	50	-	50	-	50	-	-	-	1	10	1	-	4	10	
Paks	-	-	2	-	438	533	150	2	-	6	12	2	67	24		
Pálfa	1	-	1	-	150	150	-	-	-	60	-	62	6	22		
Pécsvárad	1	-	150	-	-	50	-	71	1	4	29	1	60	10	60	

Parochiae:

	E fiscis Ecclesiar		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus		Summa														
	S e m e s t r i :																						
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.			
									Translat.		1219	3	11										
Pellérd	1	-	1	-	-	-	-	-	1	80	1	20		5									
Petrievce	4	-	4	-	3	-	3	-	-	-	-	-		14									
Pinczehely	1	-	1	-	3	-	3	-	50	-	50	2	32	3	-	14					32		
Podgajec	1	50	1	50	1	50	1	50	-	50	-	50	1	50	1	50	10						
Püspök-Bogád	3	25	3	25	2	25	3	22	-	50	-	40	2	-	3	13	18						
Püspök-Lak	2	-	2	-	2	35	2	35	-	-	-	-	1	6	-	24	10						
Püspök-Szt.-László	-	75	-	75	-	62	1	5	-	-	-	10	63	5	20	19							
Quinque-Ecc. Cath.	2	-	2	-	3	-	3	-	1	50	1	50	8	50	17	83	39	33					
Quinque-Ecc. ad BVP.	1	-	1	-	1	-	2	-	1	-	1	-	27	-	2vig.	30	-	64	2 viges.				
Quinque-Ecc. ad S. Aug.	2	-	2	-	2	-	3	50	1	-	2	-	5	20	2	50	20	20					
Quinque-Ecc. ad S. Fr.	-	.	-	-	2	50	4	-	-	-	-	21	71	11	50	39	71						
Quinque-Ecc. Col. Mont.	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4						
Ráczmecske	1	25	1	25	1	-	1	-	1	-	-	-	-	15	-	20	4	85					
Rácz-Petre	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	34	-	70	9	4	85				
Radikovce	1	75	1	75	-	50	-	50	-	-	-	-	1	25	2	75	8	50					
Regöl	3	-	3	-	3	-	3	-	-	-	-	14	-	-	16	50	42	50					
Sásd	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	47	6	47					
Siklós	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	3	-	-	1	20	10	20					
Simontornya	-	.	-	-	1	-	1	-	-	-	-	3	40	3	40	8	80						
Šljivoševce	2	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	5	54	6	-	17	54						
Somberek	1	50	1	50	3	1	2	85	-	-	1	-	6	49	5	65	23						
Sumony	-	50	-	50	1	-	1	-	-	-	-	2	50	-	71	6	21						
Szabolcs	2	-	2	-	1	50	1	50	-	50	-	50	1	-	1	-	10						
Szajk	-	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Szakadáth	1	-	1	-	3	20	3	52	-	-	-	8	80	8	48	26							
Szakál	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	3	-	-	3	-	10						
Szakes	1	50	1	50	2	-	2	-	-	-	50	1	50	1	-	10							
Szalatnak	-	50	-	50	-	50	-	50	-	-	-	-	72	-	45	3	17						
Szálka	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	6						
Szántó	-	50	-	50	1	-	1	-	1	-	1	-	50	-	50	6							
Szászvár	8	-	5	-	3	-	2	50	1	-	50	-	-	-	-	-	20						
Szebény	1	50	1	50	1	-	1	-	-	50	-	50	-	20	-	18	6	38					
Szegzárd	1	-	3	-	-	-	5	-	2	-	1	-	-	-	6	20	18	20					
Szegz.-Ujváros	1	-	1	-	2	-	3	-	-	-	-	18	20	15	-	40							
Szt.-Dienes	1	50	1	50	1	32	1	19	-	-	-	-	18	1	31	7							
Szt.-Erzsébet	2	-	2	-	1	-	1	-	-	50	-	50	-	-	-	-	7						
Szt.-György	2	50	2	50	1	10	1	15	-	-	-	-	40	-	35	8							
Szt.-István	1	-	1	-	-	50	-	59	-	-	-	1	68	-	57	5	25						

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus									
	S e m e s t r i :								Summa							
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Szt.-Iván	1	-	1	-	50	1	-	-	-	-	1	20	1	9	5	79
Szt.-Király	2	-	2	-	3	-	3	-	-	-	4	10	2	10	16	20
S.-Szt.-László	125	125	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	50	5	-
Szt.-Lőrincz	150	150	150	150	-	-	-	-	-	3	-	1	27	10	27	
Szigetvár	5	5	-	3	-	3	-	-	-	6	-	3	-	25	-	
Tamási	1	-	1	-	250	250	-	50	-	50	4	-	4	-	16	-
Tengőd	1	-	1	-	50	-	50	-	-	-	-	30	-	30	3	60
Tevel	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	6	5	13	12	19
Tolna	150	150	250	250	1	-	1	-	6	35	8	40	-	24	75	
Tótkeszi	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Vaiszló	1	-	1	-	50	-	50	-	-	-	1	-	1	-	5	-
Valpó	450	3	-	2	-	2	-	50	1	-	8	-	8	-	29	-
Varasd	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	60	2	-	7	60
Várdomb	1	-	1	-	50	-	50	-	-	-	1	90	1	60	6	50
Vás.-Dombó	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	1	60	2	40	10	-
Vaszar	-	-	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-	1	-	2	-
Véménd	-	50	-	50	-	25	-	25	-	-	-	50	1	-	3	-
Veliškovce	-	50	-	50	1	-	1	-	-	-	2	84	2	56	8	40
Villány	350	250	2	-	2	-	1	-	1	-	5	18	10	81	27	99
Viljevó	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	4	-	1	-	9	-
Vókány	1	-	1	-	50	-	50	-	-	-	40	-	51	-	3	91
Vörösmarth	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Závod	1	-	1	-	50	-	50	-	-	-	82	1	-	-	4	82
Zomba	-	-	-	-	150	150	-	-	-	1	-	1	-	5	-	-
	Summa :												2043	80		
	3 1/2 viges															

Recapitulatio.

I. E fundationibus perpetuis	1296	50	—
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	251	—	38
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	2043	80	3,2 vig.
IV. E tarde submissis oblatis Cleri cur. et fid. de a. 1884. . . .	12	70	—
Summa totalis :	3604	—	41
			2 viges.

Eorum DD. Curatorum oblata, quorum oboli usque praefixum tempus ad Cancellariam Episcopalem non pervenerunt, ad annum labentem 1886. transferentur.

Sunt vero qui hoc modo restant: e Semestri I. et II.: Bedegh, Bellye, Bicsérd, Bogdása, Bölcске, Čepin, Dályok, Dombóvár, D.-Földvár, Gy.-Jováncza, Hetvehely, Kis-Székely, N.-Keér.

N.-Vejke et Tótkeszi e II. Semestri. Universim: 15.

Datum Quinque-Ecclesiis die 1-a Martii 1886.

Cancellaria Episcopalis.